

Arbejdsmiljøuddannelserne

Evalueringsrapport 2019

DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

INDHOLD

Arbejdsmiljøuddannelserne

1	Indledning	4
1.1	Metode og datagrundlag	5
1.2	Rapportens opbygning	10

2	Sammenfatning	11
2.1	Kursusudbud, kursister, undervisere og udbydere	11
2.2	Uddannelserne for medlemmerne af arbejdsmiljøorganisationen	12
2.3	Uddannelserne for koordinatore	15
2.4	Indtryk fra kontrolbesøg	21

3	Udvikling i antallet af kursusudbud og kursister	24
3.1	Uddannelser og udbydere	25
3.2	Undviserne	27
3.3	Kursister og kurser	28

4	Evaluering af uddannelsernes indhold	35
4.1	Uddannelserne for medlemmerne af arbejdsmiljøorganisationen	35
4.2	Uddannelserne for koordinatore	44

5	Evaluering af pædagogikken	59
5.1	Uddannelserne for medlemmerne af arbejdsmiljøorganisationen	59
5.2	Uddannelserne for koordinatore	69

6	Indtryk fra kontrolbesøg	80
----------	---------------------------------	-----------

1 Indledning

Arbejdsmiljøuddannelserne er obligatoriske for arbejdsmiljørepræsentanter og arbejdsledere, der er medlemmer af arbejdsmiljøorganisationen (AMO), samt for koordinatore af sikkerheds- og sundhedsarbejdet på store byggepladser inden for bygge- og anlægsområdet. Formålet med de obligatoriske arbejdsmiljøuddannelser er blandt andet at effektivisere arbejdet i AMO og styrke det forebyggende arbejde. De obligatoriske arbejdsmiljøuddannelser bidrager dermed til at sikre et godt arbejdsmiljø på de danske arbejdspladser. Det er derfor vigtigt, at kursisterne på uddannelserne får den fornødne viden om arbejdsmiljø, og at de pædagogiske principper, der anvendes i undervisningen, understøtter kursisternes læring. En mere detaljeret beskrivelse af kravene til arbejdsmiljøuddannelserne findes i bekendtgørelse nr. 840 af 29.6.2010 om godkendelse af udbydere af de obligatoriske arbejdsmiljøuddannelser¹.

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) undersøger løbende kvaliteten af de obligatoriske arbejdsmiljøuddannelser og har siden 2006 fremlagt resultaterne i en årlig evalueringsrapport som denne. Dette års evalueringsrapport er baseret på evalueringer fra de 14.704 kursister, der udfyldte et evalueringsskema på baggrund af en gennemført arbejdsmiljøuddannelse i 2019. Desuden er rapporten baseret på viden fra de syv kontrolbesøg, som EVA gennemførte på udvalgte arbejdsmiljøuddannelser i 2019, samt supplerende oplysninger fra udbyderne.

Formålet med evalueringsrapporten er at:

- Beskrive udviklingen i antallet af uddannelser, kurser, undervisere og kursister
- Beskrive og analysere kursisternes vurderinger
- Identificere, hvilke emner udbyderne af arbejdsmiljøuddannelserne bør være særligt opmærksomme på.

Evalueringsrapporten henvender sig både til Arbejdsmiljørådet, der følger udviklingen i virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde, og til udbydere af og undervisere på arbejdsmiljøuddannelserne, der blandt andet kan bruge rapporten til at sammenligne egne evalueringsresultater med de gennemsnitlige resultater.

EVA udtrykker opmærksomhedspunkter i relevante afsnit på baggrund af analysen. Disse er henvendt til udbyderne.

¹ Kilde: Beskæftigelsesministeriet (2010). *Bekendtgørelse om godkendelse af udbydere af de obligatoriske arbejdsmiljøuddannelser*: BEK, nr. 840. 29.6.2010. Lokaliseret d. 30 marts 2020 på: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=132642>

Evalueringsrapporten er suppleret af en bilagsrapport med figurer, der viser kursisternes evalueringer af arbejds miljøuddannelser gennemført i 2019. Evalueringsrapporten er udarbejdet af evalueringsekonsulent Ane Marie Nord (projektleder) og juniorkonsulent Thea Hove Jensen, EVA. Bilagsrapporten er udarbejdet af juniorkonsulent Franciska Dis Brodersen, EVA.

De obligatoriske arbejds miljøuddannelser udbydes som både tilstedeværelsesuddannelser og net-baserede uddannelser. Arbejds miljøuddannelserne for medlemmer af AMO vil herefter blive omtalt som henholdsvis 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og 22-timers-netuddannelsen, mens arbejds miljøuddannelserne for koordinatore af sikkerheds- og sundhedsarbejdet vil blive benævnt henholdsvis koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen.

1.1 Metode og datagrundlag

Rapporten baserer sig på tre datakilder:

- Kursistevalueringer af arbejds miljøuddannelser gennemført i 2019
- Oplysninger fra udbydere af arbejds miljøuddannelserne
- Viden fra de syv kontrolbesøg, som EVA gennemførte i 2019.

Desuden inddrages tidligere års kursistevalueringer løbende som sammenligningsgrundlag. De tal, som inddrages fra tidligere år, kan findes i de pågældende års evaluering- og bilagsrapporter.

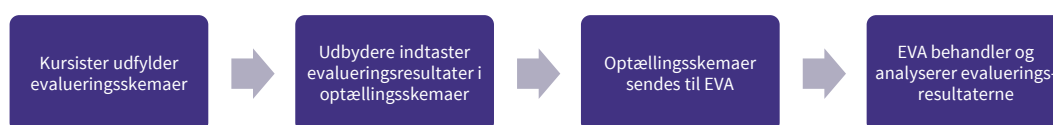
Nedenfor beskrives de tre datakilder.

1.1.1 Kursistevalueringer

Kursisterne har evalueret uddannelsen via standardiserede evalueringsskemaer, umiddelbart efter at uddannelsen var gennemført. Udbydere af arbejds miljøuddannelserne har indtastet resultaterne fra evalueringsskemaerne i et optællingsskema, som de dernæst har sendt til EVA. Kursistevalueringerne udgør den primære datakilde. Processen er illustreret i figur 1.1 nedenfor:

FIGUR 1.1

Dataindsamling

Kilde: EVA.

Tabel 1.1 viser svarprocenten for hver af uddannelsestyperne. I alt 14.704 kursister har udfyldt et evalueringsskema i 2019. Rapportens opgørelser og resultater baserer sig på de kursister, der har udfyldt et evalueringsskema, og det er disse, der henvises til, når vi i rapporten omtaler kursister.

TABEL 1.1

Svarprocent fordelt på uddannelsestyper

	Antal, der har gennemført arbejds miljøkurserne	Antal, der har besvaret evalueringsskemaerne	Svar- procent
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen	13.661	13.244	97 %
22-timers-netuddannelsen	613	268	44 %
Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen	1.062	1.056	99 %
Koordinator-netuddannelsen	145	136	94 %
Total	15.481	14.704	95 %

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Tabel 1.1 viser, at der kun er mindre variationer i svarprocenterne, når man sammenligner på tværs af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen. Dog viser tabel 1.1, at det kun er 44 % af de kursister, der har gennemført 22-timers-netuddannelsen, der har svaret på evalueringsskemaerne. Denne svarprocent er væsentlig lavere sammenlignet med de andre arbejds miljøuddannelser, og svarprocenten anses af EVA for ikke at være tilfredsstillende. Sammenlignet med svarprocenten for 22-timers-netuddannelsen i rapporten fra 2018², er der sket et fald i 2019. Den relativt lave svarprocent³ på 44 % gælder dog udelukkende 22-timers-netuddannelsen, mens svarprocenten fra de tre andre uddannelsestyper er meget høj. Derfor er det samlet set en høj svarprocent, der danner grundlag for rapporten. Den høje svarprocent kan betragtes som en god indikator for, at rapportens resultater kan anses for repræsentative for populationen af kursister på arbejds miljøuddannelserne. Dog bør der tages forbehold for, at svarprocenten for 22-timers-netuddannelse er betydeligt lavere end for de andre uddannelsestyper.

EVA har analyseret resultaterne fra kursisternes evalueringer ved at se på tværs af udbyderne af arbejds miljøuddannelserne og fokusere på kursisternes besvarelser af de enkelte spørgsmål. Resultaterne giver altså et overordnet billede af, kvaliteten af arbejds miljøuddannelserne, mens der ikke er foretaget analyser på udbyderniveau. EVA er ikke i besiddelse af baggrundsdata på kursistniveau, og det er derfor ikke muligt at undersøge, om der er en sammenhæng mellem kursisternes baggrund og deres evaluering af uddannelserne. Analysen af kursisternes evalueringer er foretaget, ved at der er udarbejdet frekvenstabeller for alle evalueringsspørgsmål. Frekvenstabellerne er illustreret med figurer i bilagsrapporten, hvor de sammenlignes på tværs af uddannelsestyper i de tilfælde, hvor det er muligt.

2 EVA. (2019). *Arbejds miljøuddannelserne - Evalueringsrapport 2018*. København: Danmarks Evalueringsinstitut.

3 Den lave svarprocent for 22-timers-netuddannelsen skyldes, at der hos to af udbyderne er en meget lav svarprocent på henholdsvis 35 % og 21 %.

Der kan være udbydere, hvis kursister evaluerer uddannelsen mere positivt eller mere negativt end gennemsnittet af kursister. Hvis de enkelte udbydere ønsker at se, hvordan deres uddannelse relativt set vurderes, kan de sammenligne det optællingsskema, som de har sendt til EVA, med tallene i bilagsrapporten.

1.1.2 Oplysninger fra udbydere af arbejds miljøuddannelsen

I forlængelse af kursisternes evalueringer af hvert kursus oplyser udbyderne følgende:

- Hvorvidt kurset var et brancherettet eller et generelt kursus
- Hvorvidt kurset var et virksomhedsrettet kursus eller et åbent kursus
- Antallet af kursister, der har gennemført kurset
- Antallet af kursister, der har afleveret et evalueringsskema i forbindelse med kurset.

Oplysningerne giver indblik i karakteren af de kurser, der afholdes, og i sammensætningen af de forskellige typer af kurser. Hertil gør oplysningerne om kursisterne det muligt for EVA at udregne svarprocenter. Udbyderen oplyser også antallet af aktive undervisere, der er tilknyttet uddannelsen. Det reelle antal aktive undervisere for den samlede udbyderstab kan være mindre end det antal, evalueringsskemaerne summer op til, idet den samme underviser kan være tilknyttet flere udbydere eller undervise på flere uddannelsestyper. På den måde kan den samme underviser figurere flere gange i optællingen.

1.1.3 Historik for evalueringsskemaer

I 2019 er der sket mindre ændringer af formatet af evalueringsskemaerne. Ændringerne har dog ikke haft indflydelse på sammenligningerne med tidligere års evalueringresultater. I evalueringsskemaerne er der, som noget nyt, kommet årstal på, og for 22-timersuddannelsernes evalueringsskemaer er der indsat en hjælpetekst i starten af skemaet, hvor begreberne AMO og arbejds miljøgruppen beskrives. Endvidere er der for 22-timersuddannelserne foretaget en rettelse angående spørgsmålet omhandlende information om retten til at få tilbudt supplerede arbejds miljøuddannelse af arbejdsgivere. Ændringen er som følger:

Tidligere spørgsmål:

”I hvilken grad har uddannelsen givet dig information om din ret til fremover at vælge supplerende kurser eller uddannelse?”

Rettet spørgsmål i evalueringsskemaerne 2019:

”I hvilken grad har uddannelsen givet dig information om din ret til at få tilbudt supplerende arbejds miljøuddannelse af din arbejdsgiver?”

I spørgeskemaerne for koordinatoruddannelserne er der ligeledes sket en mindre ændring af et enkelt spørgsmål. Ændringen er som følger:

Tidligere spørgsmål:

”Hvordan har uddannelsen forberedt dig på hvilke metoder du kan bruge i det forebyggende arbejde i udførelsesfasen (f.eks. sikkerhedsrunderinger og APV)?”

Rettet spørgsmål i evalueringsskemaerne 2019:

”Hvordan har uddannelsen forberedt dig på hvilke metoder du kan bruge i det forebyggende arbejde i udførelsesfasen (f.eks. sikkerhedsrunderinger)?”

Evalueringsrapporten fra 2018 indeholder en beskrivelse af de mere omfattende ændringer, der i 2015 blev implementeret i evalueringsskemaerne. Denne beskrivelse er ikke medtaget her, da der i denne rapport udelukkende foretages sammenligninger baseret på data indsamlet med de nye spørgeskemaer efter 2015.

1.1.4 Opmærksomhedspunkter i forbindelse med datagrundlaget

I forbindelse med indsamlingen af evalueringsskemaerne for 2019 har EVA oplevet problemer med bortkomne evalueringsskemaer fra én udbyder. Dette betyder, at antallet af kursistevalueringer ikke er komplet, og at evalueringsskemaer fra denne udbyder ikke er en del af datagrundlaget for i 2019. Det er blevet påpeget over for udbydere, at de har indberetningspligt i forbindelse med at udfylde og indsende evalueringsskemaer for afholdte kurser på arbejdsmiljøuddannelsen.

I indsamlingen af evalueringsskemaer erfarer EVA, at nogle udbydere havde talt evalueringsskemaer med flere gange. Det er af stor betydning for kvaliteten af datagrundlaget, at udbydere sikrer, at et evalueringsskema kun optræder én gang og er korrekt indtastet. EVA har derfor været særligt opmærksomme på at få rettet sådanne fejl, hvis der har været mistanke om dette. I 2019 er der kommet tre nye udbydere til, og EVA opfordrer især nye udbydere til at være opmærksomme på forpligtelsen til at evaluere arbejdsmiljøuddannelserne efter de nærmere bestemte retningslinjer fra Danmarks Evalueringsinstitut. jf. § 31 i bekendtgørelsen BEK 840⁴. Dette indebærer, at de fysiske skemaer opbevares, indtil udbyderen har indsendt sammentællingen fra evalueringsskemaerne, samt modtaget en kvittering fra EVA om godkendelsen af skemaet. Hvis der er fejl i optællingen, er det vigtigt, at man kan gå tilbage til de fysiske versioner, så det kan afdækkes, hvor fejlen er sket.

I denne årsrapport fra 2019 fremgår en meget lav svarprocent på 22-timers-netuddannelsen (44 %). Dette har betydningen for repræsentativiteten af svarene for denne uddannelse, og den anses af EVA for ikke at være tilfredsstillende. Udbydere af 22-timers-netuddannelsen bør derfor være særligt opmærksomme på at få indsamlet evalueringsskemaerne med henblik på fremadrettet at sikre en tilfredsstillende svarprocent.

For året 2019 er der 39 godkendte udbydere, som tilsammen udbyder 50 arbejdsmiljøuddannelser. På fire af de udbudte arbejdsmiljøuddannelser er der dog ikke afholdt kurser, og derfor fremgår der ingen evalueringsskemaer fra dem. Dette vil fremgå af en note under tabellerne, hvis det er relevant at påpege.

I denne årsrapport sammenlignes der løbende med tal fra tidligere års evalueringsresultater. Her vil EVA referere til årsrapporten fra 2018, hvor der blev taget hånd om en fejl i evalueringsrapporten fra 2017. Der henvises til evalueringsrapporten fra 2018 afsnit 1.1.4 for en uddybende forklaring på denne fejl.

Sammenligninger med tal fra tidligere evalueringsrapporter fremgår af følgende kapitler:

- Kapitel 3 om udvikling i antallet af kursusudbud og kursister.

⁴ Kilde: Beskæftigelsesministeriet (2010). *Bekendtgørelse om godkendelse af udbydere af de obligatoriske arbejdsmiljøuddannelser*: BEK, nr. 840. 29.6.2010. Lokaliseret d. 30 marts 2020 på: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=132642>

- Kapitel 4.1 og 4.2 under afsnittet om evaluering af arbejds miljøuddannelsernes indhold.
- Kapitel 5.1. og 5.2 under afsnittet om evaluering af arbejds miljøuddannelsernes udmøntning af de pædagogiske principper.

1.1.5 Strategi for analyse

I rapportens kapitel 3 fokuseres der på udvikling i antallet af uddannelser, udbydere, undervisere, kurser og kursister.

I rapportens kapitel 4 og 5 fokuseres der på kursisternes besvarelser af de vurderende spørgsmål, dvs. når kursisterne skal tilkendegive, hvordan de har oplevet undervisningen i forhold til indholdet og de pædagogiske principper. I analyserne er der fokus på:

- Det generelle billede
- De emner, hvor evalueringerne er mest positive
- De emner, hvor evalueringerne er mest negative
- De emner, hvor der er interessante forskelle mellem uddannelsestyperne
- De emner, hvor der er sket interessante ændringer over tid.

Gennemgående vil vi kommentere, hvis der er ændringer eller forskelle, som statistisk er signifikante ved en proportionstest. Testen viser, om to andele er signifikant forskellige fra hinanden eller ej, fx om andelen af kursister, som i 2019 har svaret, at de i høj grad er forberedte inden for et emne, er signifikant forskellig i forhold til tidligere års besvarelser af samme spørgsmål. Hvis proportionstesten viser, at der er forskel på de to tal, vil den pågældende ændring eller forskel blive omtalt som markant eller væsentlig. Således sikres gyldigheden af påståede forskelle, både over tid og mellem uddannelserne.

Det er desuden værd at bemærke, at antallet af besvarelser varierer for de enkelte spørgsmål. Dette skyldes, at ikke alle kursister har valgt at besvare alle spørgsmål i evalueringsskemaet. Antallet af besvarelser for det enkelte spørgsmål er derfor angivet i tabellerne med "N".

EVA kommer løbende med opfordringer til udbydere af uddannelserne på baggrund af kursisternes evalueringer. Disse er anført som opmærksomhedspunkter. Når svarkategorier, som giver udtryk for en negativ stemt holdning, udgør 10 procentpoint eller mere i svarfordelingen, vil det foranledige et opmærksomhedspunkt. Denne grænse er sat, da EVA vurderer, at der er tale om en påfaldende systematik, hvis hver 10. eller flere oplever ikke at have fået tilstrækkeligt udbytte af undervisningen om respektive videns- og handleemner. Desuden vil opmærksomhedspunkter fra rapporten fra 2018 blive gentaget, hvis der ikke er sket væsentlige forbedringer.

Specifikt for 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen kan resultater i de negativt stemte svarkategorier, der summerer til mindre end 10 procentpoint, dog også foranledige et opmærksomhedspunkt, såfremt der ikke er sket forbedringer på emnet i en længere periode. 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen har i mange år generelt opretholdt et højt niveau i kursistevalueringerne. Der er ganske få til ingen emner, hvor evalueringerne kommer over 10 %-grænsen i de negative svarkategorier. Til gengæld er der emner, hvor de negative svarkategorier summerer til lige under denne grænse (7-9 %). I mange tilfælde er det på tværs af årene de samme emner, hvor denne resultatprofil gør sig gældende. EVA gør således en undtagelse fra 10 %-grænsen for 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen for at kunne sætte fokus på disse emner.

1.1.6 Viden fra kontrolbesøg

EVA gennemførte i 2019 syv kontrolbesøg på udvalgte uddannelser. I forbindelse med kontrolbesøgene observerede EVA undervisningen og interviewede kursister, undervisere og udbydere. Under besøgene var der blandt andet fokus på udmøntningen af de pædagogiske principper i undervisningen. EVA har i forbindelse med planlægningen af kontrolbesøgene lagt vægt på at besøge udbydere, der ikke tidligere er blevet besøgt, eller hvor det er lang tid siden, udbyderen er blevet besøgt. Seks af kontrolbesøgene er gennemført hos udbydere af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, og ét er gennemført hos en udbyder af koordinatoruddannelsen afholdt som tilstedeværelseskursus.

Erfaringer og opmærksomhedspunkter fra kontrolbesøgene vil som noget nyt blive gennemgået separat i kapitel 6, idet erfaringerne går på tværs af uddannelser og uddannelsestyper.

1.2 Rapportens opbygning

Kapitel 2 indeholder en sammenfatning af rapportens resultater. I dette kapitel er der også opsummerende betragtninger om, hvad udbydere og undervisere bør være opmærksomme på i forbindelse med deres udvikling af arbejds miljøuddannelserne.

Kapitel 3 viser udviklingen i antallet af uddannelser, udbydere, undervisere, kurser og kursister.

Kapitel 4 indeholder beskrivelser af kursisternes evalueringer af uddannelsernes indhold opdelt efter distinktionen mellem vidensniveau og handleniveau. Vidensniveauet refererer til, i hvilken grad kursisterne vurderer, at de har fået tilstrækkelig viden om arbejds miljøområdet. Handleniveauet vedrører, hvor god viden kursisterne vurderer, de har fået om, hvordan de håndterer konkrete opgaver i AMO efter endt uddannelse. Som følge af uddannelsernes forskellighed sammenlignes der kun inden for de to overordnede uddannelsestyper, henholdsvis arbejds miljøuddannelser for medlemmer af AMO og arbejds miljøuddannelser for koordinatore af sikkerheds- og sundhedsarbejdet. Først behandles vurderingerne af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og 22-timers-netuddannelsen og dernæst vurderingerne af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen.

Kapitel 5 præsenterer kursisternes vurderinger af, hvordan underviserne på de obligatoriske arbejds miljøuddannelser forvalter de pædagogiske principper, der er fastlagt i bekendtgørelsen. Ligesom i kapitel 4 behandles først 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og 22-timers-netuddannelsen. Herefter behandles koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen. De pædagogiske principper udmøntes forskelligt på henholdsvis tilstedeværelses- og netuddannelserne, hvorfor alle fire uddannelsestyper behandles særskilt i dette kapitel uden tværgående sammenligninger.

Kapitel 6 sammenfatter de centrale erfaringer og betragtninger, som EVA har gjort i forbindelse med de syv kontrolbesøg, der er blevet gennemført i løbet af 2019. Under kontrolbesøgene har EVA især haft fokus på udmøntningen af de pædagogiske principper i henhold til bekendtgørelsen. De fremlagte perspektiver går overordnet på tværs af tilstedeværelsesuddannelserne, da det er disse, der har været genstand for kontrolbesøg i 2019. Betragtningerne er således både relevante for uddannelsen for medlemmer af arbejds miljøorganisationen og koordinatoruddannelsen.

Som i evalueringsrapporten for 2018 formidles resultaterne fra kursisternes evalueringer gennem tabeller. Formidling af resultaterne for samtlige spørgsmål i evalueringsskemaerne via figurer kan findes i bilagsrapporten.

2 Sammenfatning

Dette kapitel præsenterer evalueringsrapportens vigtigste resultater. Undervejs i kapitlet peges på forhold, som udbydere af arbejds miljøuddannelserne bør være særligt opmærksomme på. Disse er fremhævet afslutningsvist i hvert afsnit.

Evalueringen viser, at størstedelen af kursisterne vurderer arbejds miljøuddannelserne positivt. Det gælder både indholdet af uddannelserne og varetagelsen af de pædagogiske principper. Det tyder på, at kursisterne via uddannelserne har fået den fornødne viden og handlekompetence, og at de på den baggrund vil kunne bidrage til at effektivisere arbejdet i AMO og styrke det forebyggende arbejde. Der er dog variationer i graden af tilfredshed mellem uddannelses typerne og mellem de enkelte emner inden for arbejds miljøarbejdet, hvilket vil blive beskrevet nærmere i denne sammenfatning samt i rapportens kapitel 4 og 5.

2.1 Kursusudbud, kursister, undervisere og udbydere

I 2019 gennemførte 15.481 kursister en arbejds miljøuddannelse. Ud af disse har 14.704 udfyldt et evalueringsskema, som indgår i de optællinger af kursisters evalueringer, som udbydere har sendt til EVA. Det betyder, at 95 % af de uddannede kursister indgår i datagrundlaget for arbejds miljørapporten i 2019.

Kursusudbuddet kan beskrives ud fra antallet og typen af kurser. Der blev i 2019 afholdt 1.115 kurser på tværs af de fire uddannelses typer, hvilket betyder, at der er sket et fald i antallet af kurser siden 2018. Kurserne kan enten være åbne kurser, som alle kan tilmelde sig, eller virksomhedsrettede kurser, som er målrettet ansatte i en bestemt virksomhed. Ligesom i 2018 blev der i 2019 afholdt flest åbne kurser på arbejds miljøuddannelserne. Kursusudbuddet differentieres yderligere i mellem brancherettede og generelle kurser. På de brancherettede kurser uddannes kursisterne sammen med andre fra samme branche. På de generelle kurser kan der deltage kursister fra mange forskellige brancher på samme kursus. I 2019 var der en overvægt af generelle kurser. Denne overvægt er blevet lidt større i 2019, end den var i 2018. I forhold til typen af kurser afholdes der flest kurser på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (89 %) og færrest på koordinator-netuddannelsen (1 %). Fordelingen af kurser på de fire uddannelses typer er meget stabil i perioden 2016-19.

Kursisterne kan beskrives ud fra antallet af kursister og kursisters baggrund for at tage arbejds miljøuddannelsen. I alt gennemførte 15.481 kursister en arbejds miljøuddannelse i 2019. Der er således sket et lille fald fra 2018 til 2019 på 440 kursister. I 2019 var der i gennemsnit 14 kursister pr. kursus, hvilket er én mere sammenlignet med 2018. Dette gennemsnit dækker over forskelle på tværs af uddannelses typerne. Sammenlignet med 2018 er forskellen mellem det gennemsnitlige antal kursister pr. kursus på tværs af uddannelserne blevet mindre. På begge 22-timersuddannel-

serne er der i gennemsnit 14 kursister pr. kursus, og på koordinatoruddannelserne er der i gennemsnit 15 kursister pr. kursus på tilstedeværelsesuddannelsen og i gennemsnit 16 på netuddannelsen.

Der er sket væsentlige ændringer siden 2018, når man ser på, hvilken baggrund kursisterne har for at tage uddannelsen. På 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen er størstedelen af kursisterne arbejdsmiljørepræsentanter, hvilket også var tilfældet i 2018. På 22-timers-netuddannelsen er størstedelen fortsat arbejdsledere. Sammensætningen er dog ændret, idet andelen af arbejdsmiljørepræsentanter er steget, mens andelen, der angiver at være arbejdsledere, er faldet. På koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen skal de fleste af kursisterne bruge uddannelsen som koordinatører. Denne andel er dog faldet væsentligt i perioden 2018-19. På koordinator-netuddannelsen ved størstedelen af kursisterne ikke, hvad de kommer til at bruge uddannelsen til fremover. Dette kan formentlig forklares ved, at størstedelen af kursisterne på koordinator-netuddannelsen er studerende, som tager kurset som en del af deres øvrige uddannelse. På koordinator-netuddannelsen er der ikke sket væsentlige ændringer sammenlignet med 2018.

2.1.1 Antallet af undervisere og udbydere

Underviserne godkendes hos EVA i forbindelse med godkendelse eller re-godkendelse af udbyderne. Imellem disse formelle godkendelser kan udbyderne selv ansætte undervisere, såfremt de lever op til kravene i bekendtgørelsen. Derfor er rapportens opgørelser over underviserne alene bygget på de tal, EVA har modtaget fra udbyderne i forbindelse med indlevering af evalueringerne. Disse opgørelser viser, at der samlet set er sket et fald i antallet af aktive undervisere på tværs af uddannelserne. Dette gælder især for 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, hvor der for de resterende uddannelser ikke er sket store ændringer.

Ved udgangen af 2019 var der i alt 39 godkendte udbydere, som tilsammen udbyder 50 arbejdsmiljøuddannelser fordelt over alle fire uddannelsestyper. Der er således flere udbydere, der udbyder mere end én type arbejdsmiljøuddannelse.

2.2 Uddannelserne for medlemmerne af arbejdsmiljøorganisationen

I de følgende afsnit sammenfattes evalueringen af uddannelserne for medlemmerne af AMO, dvs. 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og 22-timers-netuddannelsen.

2.2.1 Uddannelsernes indhold

Uddannelsernes indhold har både en videns- og en handledimension. Vidensdimensionen omhandler den faktuelle baggrundsviden, som kursisterne skal opnå om arbejdsmiljøområdet for at kunne varetage deres opgaver i AMO. Handledimensionen omhandler den del af uddannelsen, som ruste kursisterne til, hvordan de kan håndtere konkrete opgaver i AMO efter endt uddannelse. Kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og 22-timers-netuddannelsen vurderer uddannelserne meget positivt, både når det gælder vidensniveauet, og når det gælder handlingeniveauet. Mellem 92 og 99 % af kursisterne vurderer at være rigtig godt eller godt forberedte, og ingen oplever at være dårligt forberedte inden for de emner, der spørges til.

For de emner, hvor kursisterne skal opnå faktuel viden (vidensniveauet), oplever både tilstedeværelses- og netuddannelsens kursister at være bedst forberedte på, hvilke opgaver AMO har⁵. Omvendt oplever kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen at være mindst forberedte på, hvilken rolle arbejdsmiljøgruppen har i den årlige arbejdsmiljødrøftelse.

På vidensniveauet får netuddannelsen fortsat lidt bedre evalueringer fra kursisterne end tilstedeværelsesuddannelsen. Det gælder i forhold til, hvor godt kursisterne føler sig forberedte på, hvad arbejdsmiljøgruppens rolle er i den årlige arbejdsmiljødrøftelse.

For de emner, hvor kursisterne skal rustes til at håndtere konkrete opgaver i AMO (handleniveauet), er kursisternes evalueringer i 2019 meget lig evalueringerne fra 2018. Dog er der for netuddannelsen sket et mindre fald i andelen, der svarer, at uddannelsen får forberedt dem rigtig godt på flere af emnerne. Både tilstedeværelses- og netuddannelsens kursister vurderer at være bedst forberedte på, hvilken rolle man som arbejdsmiljørepræsentant eller leder har i forbindelse med det psykiske arbejdsmiljø. For tilstedeværelsesuddannelsen gælder det ligeledes, at kursisterne oplever sig godt forberedte på, hvordan arbejdsmiljøgruppen kan påvirke holdningen til arbejdsmiljøet i virksomheden. Omvendt oplever kursister på begge uddannelser at være mindst forberedte på, hvordan man kan få samarbejdet i arbejdsmiljøgruppen til at fungere.

På handleniveauet er der ikke store forskelle mellem de to 22-timersuddannelser. Dog får netuddannelsen mere positive evalueringer end tilstedeværelsesuddannelsen. For særligt ét af de adspurgte emner vurderer kursisterne på netuddannelsen at de er væsentlig bedre forberedte end kursister på tilstedeværelsesuddannelsen. Dette gælder for emnet om, hvilken rolle de som arbejdsmiljørepræsentant eller leder har i forbindelse med det psykiske arbejdsmiljø. I 2018 var det ligeledes netuddannelsen, der klarede sig bedre end tilstedeværelsesuddannelsen.

Næsten alle kursister på begge uddannelser oplever, at de i høj eller nogen grad føler sig klædt på til arbejdet i AMO. Der er samme procentandel af kursister på 22-timers-netuddannelsen og på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, som i høj grad føler sig klædt på til AMO-arbejdet. Næsten alle kursister på 22-timers-netuddannelsen vil desuden anbefale deres uddannelse ubetinget eller med nogle forbehold.

2.2.2 Pædagogiske principper

Ifølge bekendtgørelsen om godkendelse af udbydere af de obligatoriske arbejdsmiljøuddannelser skal uddannelserne tilrettelægges med udgangspunkt i fastlagte pædagogiske principper. Det indebærer blandt andet, at undervisningen skal tage udgangspunkt i kursisternes arbejdspladser og tilrettelægges, så kursisterne inddrages aktivt og kan udveksle erfaringer.

22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen

22-timers-tilstedeværelsesuddannelsens kursister er generelt tilfredse med underviserens udmøntning af de pædagogiske principper. Kursisterne er især positive med hensyn til underviserens evne til at inddrage praktiske eksempler fra kursisternes arbejdspladser. Stort set alle kursister vurderer, at underviseren har været rigtig god eller god til dette.

5 Forbehold i forhold til resultatet: For 22-timers-netuddannelsen gælder det, at det lave antal af besvarelser på mellem 259 og 268, afhængigt af spørgsmålet, betyder, at trods forskelle i procentandele i besvarelserne kan der ved en proportionstest ikke påvises væsentlige forskelle i besvarelserne af, hvilke emner kursisterne oplever sig bedst henholdsvis mindst forberedte på.

Næsten alle kursister (93 %) vurderer, at undervisningens sværhedsgrad har været tilpas.

Som en del af kurset skal kursisterne udarbejde en praktisk hjemmeopgave. 84 % af kursisterne vurderer, at den praktiske opgave gav dem erfaringer, som de kan bruge i deres arbejde som arbejdsmiljørepræsentanter eller arbejdsledere. Der er dog 0,42 % af kursisterne, svarende til 55 personer, der angiver, at de ikke har lavet og heller ikke regner med at komme til at lave den praktiske opgave. EVA indskærper derfor med denne rapport over for udbyderne, at den praktiske opgave er obligatorisk for at gennemføre et kursus og dermed også for, at kursisterne kan få udleveret et kursusbevis.

22-timers-netuddannelsen

Netuddannelsens forløb indledes med introducerende tilstedeværelsesundervisning efterfulgt af onlinebaseret fjernundervisning. Onlinedelen gennemføres i overensstemmelse med en aktivitetsplan, der er udarbejdet i samarbejde mellem underviseren og den enkelte kursist. Aktivitetsplanerne indeholder blandt andet en række opgaver, som kursisterne skal løse.

I 2019 er der anført fem opmærksomhedspunkter til udbyderne af 22-timers netuddannelsen, hvilket er fire mere end 2018. Dette peger i retning af, at der er emner, som udbyderne fremadrettet bør fokusere ekstra på for at sikre, at kursisters udbytte lever op til bekendtgørelsens forskrifter.

Tilstedeværelsesundervisningen vurderes fortsat meget positivt af kursisterne. Det gælder både i forhold til, hvorvidt undervisningen gav kursisterne overblik over indholdet i uddannelsen og overblik over arbejdsmiljøområdet. Desuden vurderer næsten alle kursister (96 %), at tilstedeværelsesundervisningen gjorde dem klar til at gå i gang med netperioden. Samtidig var næsten alle kursister (97%) tilfredse med den vejledning, de fik fra underviser i løbet af netperioden.

Ligeledes vurderer størstedelen af kursisterne aktivitetsplanen og opgaverne i den positivt. Størstedelen af kursisterne (84 %) vurderer, at aktivitetsplanen fungerede rigtig godt eller godt som ramme for netperioden. Der er dog en væsentlig andel af kursisterne (16 %), som vurderer, at aktivitetsplanen fungerede mindre godt eller dårligt som ramme for netperioden. Dette betyder, at der er sket en negativ udvikling siden 2018, og emnet anføres derfor som opmærksomhedspunkt: EVA opfordrer til, at udbyderne af 22-timers-netuddannelsen udvikler deres praksis med hensyn til at skabe aktivitetsplaner, der fungerer som en god ramme for netperioden for alle kursister.

89 % af kursisterne synes, at opgaverne i aktivitetsplanen var meget eller forholdsvis relevante, mens 11 % af kursisterne synes, de var mindre relevante eller ikke relevante. Ligeledes er der 87 % af kursisterne, som mener, at det var klart for dem, hvornår opgaverne var løst tilfredsstillende, men samtidig 13 %, som i mindre grad eller slet ikke synes det. For begge emner vedrørende aktivitetsplanen er der derfor en betydelig andel, der angiver de negative svarkategorier, hvilket derfor leder til nye opmærksomhedspunkter.

Næsten alle kursister (93 %) angiver, at de er meget tilfredse eller tilfredse med undervisningsmaterialet, som anvendes på kurset. Siden 2018 er der dog sket et fald i andelen, der er meget tilfredse med dette.

IT-systemerne får blandede vurderinger fra kursisterne. I 2019 er de fleste kursister tilfredse med driftsstabiliteten (95 %), mens der er betydelige andele af kursister, der er utilfredse med brugervenligheden og mulighederne for dialog med andre deltagere via IT-systemet. Dermed er disse anført som opmærksomhedspunkter.

Vedrørende de pædagogiske principper på 22-timers-uddannelsen kommer EVA med følgende indskærpelse og opmærksomhedspunkter:

Indskærpelse

22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen

EVA indskærper ligesom sidste år over for udbydere af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, at det er et obligatorisk krav, at kursisterne har gennemført den praktiske opgave, før de får udstedt et kursusbevis.

Opmærksomhedspunkter

22-timers-netuddannelsen

EVA opfordrer til, at udbydere af 22-timers-netuddannelsen udvikler deres praksis med hensyn til at skabe aktivitetsplaner, der fungerer som en god ramme for netperioden for *alle* kursister.

EVA opfordrer udbydere af 22-timers-netuddannelsen til at sikre, at opgaverne i aktivitetsplanen er relevante for alle kursister.

EVA opfordrer udbydere af 22-timers-netuddannelsen til at gøre det klart for kursisterne, hvad der skal til, før opgaverne i aktivitetsplanen er løst tilfredsstillende.

EVA opfordrer udbydere af 22-timers-netuddannelsen til at sikre, at de anvendte IT-systemer er brugervenlige og giver mulighed for dialog med andre deltagere via IT-systemet.

2.3 Uddannelserne for koordinatore

I dette afsnit sammenfattes evalueringen af uddannelserne for koordinatore, dvs. koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen.

2.3.1 Uddannelsernes indhold

Koordinator-uddannelsernes indhold har ligesom 22-timers-uddannelserne både en videns- og en handledimension. Vidensdimensionen omhandler også her den faktuelle viden, som kursisterne skal opnå om arbejdsmiljøområdet for at kunne varetage deres opgaver i AMO. Handledimensionen omhandler den del af uddannelsen, som ruster kursisterne til, hvordan de skal håndtere konkrete opgaver i AMO efter endt uddannelse.

Kursisterne på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen vurderer generelt uddannelserne positivt, både når det gælder vidensniveauet og handleniveauet. Der er dog større spredning i kursisternes besvarelser, end det er tilfældet for uddannelserne for medlemmerne af arbejdsmiljøorganisationen. Størstedelen af kursisterne oplever at være godt forberedte,

men for mange emner er der samtidig en væsentlig andel, som oplever at være mindre godt eller decideret dårligt forberedt.

I forhold til 2018 er der ikke sket store ændringer i kursisternes vurderinger af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen. Omvendt er der dog overordnet sket fremskridt for koordinator-netuddannelsen, hvor kursisterne andelsmæssigt vurderer uddannelsen bedre i 2019 sammenlignet med 2018. Flere af opmærksomhedspunkterne fra 2018 gentages dog på begge koordinator-uddannelser.

På vidensniveauet oplever kursisterne på begge uddannelsesstyper især at være forberedte på, hvilke opgaver koordinatoren skal løse i forbindelse med byggefasen⁶, hvilket også var tilfældet i 2018. For koordinator-netuddannelsen er der ligeledes en stor andel af kursisterne, der vurderer, at uddannelsen har forberedt dem på, hvilke opgaver koordinatoren skal løse i forhold til projekteringsfasen. Endvidere er kursisterne på begge uddannelsesstyper i mindst grad forberedte på, hvordan man kan lave og bruge journalen i både projekterings- og udførelsesfasen⁷. For tilstedeværelsesuddannelsen har dette emne været fremhævet som opmærksomhedspunkt hvert år siden 2015 og må gentages igen i 2019.

Der knytter sig desuden en række andre opmærksomhedspunkter til vidensniveauet for begge uddannelsesstyper. Disse fremhæves nederst i dette afsnit. For tilstedeværelsesuddannelsen er der i alt på vidensniveauet anført fire opmærksomhedspunkter, hvilket er de samme, som var anført i 2018. For netuddannelsen er antallet af opmærksomhedspunkter i alt otte på vidensniveauet, hvilket også er det samme som i 2018. Det har ikke ændret sig i forhold til, hvilke emner udbyderne opfordres til at være opmærksomme på.

På handleniveauet oplever kursisterne på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen at være bedst forberedte med hensyn til to emner. Disse er: 1) hvordan planen for sikkerhed og sundhed bruges i udførelsesfasen, og 2) hvordan holdningen til arbejdsmiljø kan påvirkes i udførelsesfasen. Procentuelt viser besvarelserne, at kursisterne på koordinator-netuddannelsen i høj grad vurderer at være forberedte på, hvordan planen for sikkerhed og sundhed kan bruges i udførelsesfasen⁸. Kursisterne på begge uddannelser er mindst forberedte på, hvordan man kan lede og gennemføre opstartsmøder. Endvidere er andelen af netuddannelsens kursister også i lav grad forberedte på, hvordan man kan lede og gennemføre sikkerhedsmøder.

For koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen er der på handleniveauet anført tre opmærksomhedspunkter, hvoraf to af disse også var anført i 2018. Det nye opmærksomhedspunkt har fokus på, at udbydere og undervisere bør sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte med hensyn til, hvordan de kan lede og gennemføre sikkerhedsmøder. For koordinator-netuddannelsen er der i 2019 syv opmærksomhedspunkter, som knytter sig til handleniveauet. Dette er et opmærksomhedspunkt mindre end i 2018.

6 Forbehold i forhold til resultatet: For koordinator-netuddannelsen gælder det, at det lave antal af besvarelser på mellem 134 og 136, afhængigt af spørgsmålet, betyder, at trods forskelle i procentandele i besvarelserne kan der ved en proportionstest ikke påvises væsentlige forskelle i besvarelserne af, hvilke emner kursisterne oplever sig bedst henholdsvis mindst forberedte på.

7 Forbehold i forhold til resultatet: For koordinator-netuddannelsen gælder det, at det lave antal af besvarelser på mellem 134 og 136, afhængigt af spørgsmålet, betyder, at trods forskelle i procentandele i besvarelserne kan der ved en proportionstest ikke påvises væsentlige forskelle i besvarelserne af, hvilke emner kursisterne oplever sig bedst henholdsvis mindst forberedte på.

8 Forbehold i forhold til resultatet: For koordinator-netuddannelsen gælder det, at det lave antal af besvarelser på mellem 134 og 136, afhængigt af spørgsmålet, betyder, at trods forskelle i procentandele i besvarelserne kan der ved en proportionstest ikke påvises væsentlige forskelle i besvarelserne af, hvilke emner kursisterne oplever sig bedst henholdsvis mindst forberedte på.

Kursisternes generelle udbytte af koordinator-uddannelsen vurderes på tværs af de to uddannelses typer. Tilstedeværelsesuddannelsens kursister oplever i højere grad at være klædt på til arbejdsmiljøkoordinering, end det er tilfældet for kursisterne på netuddannelsen. Generelt oplever kursisterne på både tilstedeværelses- og netuddannelsen at være bedre forberedte på at varetage arbejdsmiljøkoordineringen i udførelsesfasen end i projekteringsfasen. På koordinator-netuddannelsen er der desuden fortsat en stor andel (9 %), som i mindre grad føler sig klædt på til arbejdsmiljøkoordinering i projekteringsfasen. Da dette har været gentaget som opmærksomhedspunkt siden 2016, vil det ligeledes blive anført som et i år.

94 % af kursisterne på netuddannelsen vil ubetinget eller med nogle forbehold anbefale uddannelsen til andre inden for deres branche.

Opmærksomhedspunkterne vedrørende koordinator-uddannelsernes indhold er følgende:

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

Vidensniveauet

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvordan de kan lave og bruge journalen i projekteringsfasen. Dette har også været et opmærksomhedspunkt for koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen i rapporter fra 2015 til 18.

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvordan de kan bruge journalen i udførelsesfasen.

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvilke metoder de kan bruge i det forebyggende arbejde i projekteringsfasen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i rapporter fra 2016, 2017 og 2018.

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på rollefordelingen i projekteringsfasen, herunder lovgivningen.

Handleniveauet

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte med hensyn til, hvordan de kan lede og gennemføre opstartsmøder. Dette har været et opmærksomhedspunkt hvert år fra 2015 til 18.

EVA opfordrer udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte med hensyn til, hvordan de kan lede og gennemføre sikkerhedsmøder.

Opmærksomhedspunkter, fortsat ...

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte med hensyn til, hvad man skal gøre som koordinator, hvis der sker ulykker eller opstår erhvervsskader. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2017 og 2018.

Koordinator-netuddannelsen

Vidensniveauet

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvordan de kan lave og bruge journalen i projekteringsfasen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i rapporterne fra 2016, 2017 og 2018.

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvordan de kan bruge journalen i udførelsesfasen.

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte med hensyn til rollefordelingen i projekteringsfasen, herunder lovgivningen herom. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2016, 2017 og 2018.

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte med hensyn til rollefordelingen i udførelsesfasen, herunder lovgivningen herom. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2017 og 2018.

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er forberedte med hensyn til, hvordan der tages kontakt til og samarbejdes med bygherren som opgavestiller. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2016, 2017 og 2018.

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er forberedte med hensyn til, hvilke metoder der kan bruges i det forebyggende arbejde i projekteringsfasen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2017 og 2018.

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er forberedte med hensyn til, hvilke metoder der kan bruges i det forebyggende arbejde i udførelsesfasen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2017 og 2018.

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvilke eksterne samarbejdspartnere man kan bruge.

Handleniveauet

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne opnår den fornødne viden om følgende emner:

- Hvordan man leder og gennemfører opstartsmøder
- Hvordan man leder og gennemfører sikkerhedsmøder
- Hvordan man kan lave planen for sikkerhed og sundhed i projekteringsfasen
- Hvad man skal gøre som koordinator, hvis der sker ulykker eller opstår erhvervsskader
- Hvordan planen for sikkerhed og sundhed kan bruges i udførelsesfasen
- Hvordan man systematisk kan arbejde med arbejdsmiljø i bygge- og anlægsprojektet.

Opmærksomhedspunkter, fortsat ...

Alle seks emner var også anført som opmærksomhedspunkter i 2017 og 2018. Endvidere var punkt 1 angående opstartsmøder også anført som opmærksomhedspunkt i 2016.

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvordan man kan samarbejde med andre aktører i projekteringsfasen. Dette blev også fremhævet som opmærksomhedspunkt i arbejdsmiljørapporten i 2017 og 2018.

Det generelle udbytte

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at deres kursister er klædt på til at varetage arbejdsmiljøkoordinering i projekteringsfasen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2016, 2017 og 2018.

2.3.2 Pædagogiske principper

Koordinatoruddannelserne skal ligesom 22-timers-uddannelserne leve op til en række krav til, hvilke pædagogiske principper undervisningen tilrettelægges ud fra. Disse krav er fastsat i bekendtgørelsen. Det indebærer blandt andet, at undervisningen skal tage udgangspunkt i kursisternes arbejdspladser og tilrettelægges, så kursisterne inddrages aktivt og kan udveksle erfaringer.

Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

Kursisterne på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen er generelt positive i deres vurdering af underviserens udmøntning af de pædagogiske principper. Kursisterne er især positive med hensyn til underviserens evne til at skifte mellem oplæg og opgaver samt underviserens evne til at inddrage praktiske eksempler på både kursisternes egne og andres bygge- og anlægsprojekter. Dette billede er næsten uændret i forhold til 2018.

De fleste kursister (92 %) vurderer, at sværhedsgraden var tilpas.

Som en del af kurset skal kursisterne udarbejde en praktisk hjemmeopgave. 89 % af kursisterne vurderer, at den praktiske opgave gav dem erfaringer, som de kan bruge i deres videre arbejde. Denne fordeling er næsten den samme som i 2018. Dog er der 1 % af kursisterne, der svarer, at de ikke har udført den praktiske opgave og heller ikke forventer at udføre den på noget givent tidspunkt⁹. Da den praktiske opgave er obligatorisk for, at kursisdeltagerne kan modtage kursusbevis, indskærper EVA derfor over for udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen, at de skal sikre, at kursisterne på uddannelsen har gennemført den praktiske opgave, før de får udstedt et kursusbevis.

9 Ordlyden i evalueringsskemaet var følgende: ”Jeg har ikke udført den praktiske opgave og kommer heller ikke til det”.

Koordinator-netuddannelsen

Netuddannelsens forløb indledes med introducerende tilstedeværelsesundervisning efterfulgt af onlinebaseret fjernundervisning. Onlinedelen gennemføres i overensstemmelse med en aktivitetsplan, der er udarbejdet i samarbejde mellem underviseren og den enkelte kursist. Aktivitetsplanerne indeholder blandt andet en række opgaver, som kursisterne skal løse.

Tilstedeværelsesundervisningen får overordnet positive evalueringer af kursisterne. Over halvdelen af kursisterne oplever i høj grad, at tilstedeværelsesundervisningen har givet dem et overblik over henholdsvis uddannelsens indhold (56 %) og arbejdsmiljøområdet (62 %). I perioden 2018-19 er der sket et fald i andelen, der vurderer, at tilstedeværelsesundervisningen i mindre grad eller slet ikke gav indblik i indholdet, hvilket er en positiv fremgang, da det har været anført som et opmærksomhedspunkt siden 2016. I 2019 vil det ikke blive anført som et opmærksomhedspunkt. Størstedelen af kursisterne vurderede desuden, at de i høj grad (32 %) eller nogen grad (62 %) var klar til at gå i gang med netperioden efter at have deltaget i tilstedeværelsesundervisningen.

De fleste kursister (97 %) er tilfredse med underviserens vejledning i netperioden.

Aktivitetsplanerne vurderes forskelligt af netuddannelsens kursister. For nogle kursister har aktivitetsplanen fungeret godt, mens den for andre har fungeret mindre godt. Dette medfører, at der i år er to opmærksomhedspunkter til udbyderne, som knytter sig til arbejdet med aktivitetsplanen. Opmærksomhedspunkterne baseres på, at 15 % af kursisterne oplever, at aktivitetsplanen fungerede mindre godt eller dårligt som ramme for netperioden, og 16 % oplever, at det var uklart, hvornår opgaverne var løst tilfredsstillende. For begge af disse emner er der dog sket en positiv fremgang, eftersom andelen i de negative svarkategorier er faldet i perioden 2018-19.

I 2019 er der desuden et opmærksomhedspunkt vedrørende aktivitetsplanerne, som ikke går igen grundet positiv fremgang. Dette drejer sig om kursisternes vurderinger af, om opgaverne i aktivitetsplanen var relevante, hvor næsten alle kursister (96 %) i 2019 synes, at aktivitetsplanerne i nogen eller høj grad var relevante.

Næsten alle kursister er tilfredse (93 %) med undervisningsmaterialet på koordinator-netuddannelsen. Dette er en positiv fremgang siden 2018, hvor dette var et opmærksomhedspunkt. Det vil i år ikke blive anført som et opmærksomhedspunkt.

Kursisterne har haft en blandet oplevelse med IT-systemerne i forhold til både funktioner og funktionsdygtighed. Overordnet er det mellem 53 og 63 % af kursisterne, som er tilfredse med IT-systemets driftsstabilitet, brugervenlighed og mulighed for dialog med andre deltagere. Samtidig er der dog for alle tre emner en betydelig andel, som er utilfredse eller meget utilfredse med IT-systemet. På trods af at der er sket et fald i andelen, der er utilfredse med driftsstabiliteten, er der stadig en betydelig andel på 15 %, som er utilfredse. 16 % er således utilfredse med IT-systemets brugervenlighed, mens 12 % er utilfredse med mulighederne for dialog med andre deltagere via IT-systemet.

Indskærpelse og opmærksomhedspunkter vedrørende koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelserne er følgende:

Indskærpelse

Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

EVA indskærper over for udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen, at det er et obligatorisk krav, at kursisterne har gennemført den praktiske opgave, før de får udstedt et kursusbevis.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer ligesom sidste år til, at udbyderne af koordinator-netuddannelsen udvikler deres praksis med hensyn til at skabe aktivitetsplaner, der fungerer som en god ramme for netperioden for alle kursister. Dette er særligt vigtigt, da det har været et opmærksomhedspunkt hvert år siden 2014.

EVA opfordrer ligesom sidste år udbyderne af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kravene til, hvornår opgaverne er løst tilfredsstillende, er klare for alle kursisterne. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2016, 2017 og 2018.

EVA opfordrer ligesom sidste år til, at udbyderne af koordinator-netuddannelsen sikrer IT-systemets driftsstabilitet, IT-systemets brugervenlighed samt kursisters mulighed for dialog med andre deltagere via IT-systemet. Dette var også et opmærksomhedspunkt i rapporten for 2016, 2017 og 2018.

2.4 Indtryk fra kontrolbesøg

I 2019 gennemførte EVA syv kontrolbesøg på udvalgte uddannelser. På baggrund af undervisningsiagttagelse og interviews med undervisere, kursister og udbydere sammenfattes nogle generelle betragtninger, der går på tværs af uddannelser og uddannelses typer. I 2019 var EVA på besøg hos seks udbydere af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og én udbyder af koordinator-uddannelsen. EVA har kun besøgt uddannelser afholdt som tilstedeværelsesundervisning.

2.4.1 Underviserne inddrager aktivt kursisters erfaringer og perspektiver fra arbejdspladserne

EVA oplevede på kontrolbesøgene, at underviserne generelt er opmærksomme på at inddrage kursisters erfaring og baggrunde i undervisningen. De fleste undervisere prioriterer at sætte sig ind i kursisters baggrund og forudsætninger, hvilket både kunne ske forinden kurset eller på kursets første dag. Det er ifølge underviserne en fordel at kende kursisters baggrund, eftersom det gør

det nemmere for underviser at inddrage den enkelte kursist og få personen til at relatere det gennemgående stof til deres egen arbejdsplads.

2.4.2 Kurserne er præget af en høj grad af variation i undervisningen

EVA oplevede på kontrolbesøgene i 2019, at undervisningen generelt er præget af variation. Kursisterne giver udtryk for, at de har oplevet varierende undervisning i form af vekslen mellem både teoretiske gennemgange, dialogbaseret undervisning, praktiske øvelser i grupper, summeøvelser, walk and talk-grupper m.m.

2.4.3 Underviserne er opmærksomme på at få inddraget alle – også de stille kursister

EVA oplevede, at underviserne har reflekteret over, hvordan de sikrer, at alle kursister er aktivt deltagende i kurset. Flere af underviserne fremhæver, at de i plenumøvelser bevidst kan vælge at spørge direkte ind til en kursists erfaringer angående sessionens emne for at sikre, at kursisten får relateret det arbejdsmiljømæssige stof. Underviserne har ofte blik for aktivitetsniveauet i grupperne, og hvis underviseren vurderer, at aktivitetsniveauet er for lavt, ændres gruppens sammensætning for derved at forsøge at øge aktivitetsniveauet.

2.4.4 Tilbage melding og feedback faciliteres forskelligt af underviserne – og det kan medføre uklare rammer for kursisterne

EVA oplevede igennem interviews med undervisere og kursister, hvordan feedback og tilbagemelding på den praktiske opgave bliver faciliteret forskelligt. Nogle undervisere fortæller, hvordan de giver kursisterne skriftlig tilbagemelding på den praktiske opgave, hvor andre undervisere samt kursister fortæller, at feedback på den praktiske opgave bliver givet efter hvert kursistoplæg på sidstedagen. Det sidstnævnte bliver faciliteret forskelligt af underviserne, hvortil nogle måder er mindre optimale end andre.

Flere af underviserne vælger, at kursisterne på sidstedagen skal fremlægge deres praktiske opgave foran de andre kursistdeltagere og underviseren, hvor begge parter efterfølgende giver feedback. EVA blev også bekendt med, at der er undervisere, som faciliterede oplæggene på en måde, hvor kursisterne i mindre grupper fremlægger foran hinanden eller udvælger en bestemt opgave at fremlægge i plenum. Hermed er det muligvis ikke alle opgaver, der ved denne facilitering får kvalificeret feedback af underviseren.

EVA oplevede på kontrolbesøgene, at det for de fleste kursister er klart, hvad den praktiske opgave går ud på, og at de vil få feedback fra underviseren i løbet af kurset eller efter endt kursus. EVA oplevede dog, at det for nogle kursister var uklart, hvad den praktiske opgave går ud på, samt at nogle kursister ikke er klar over, om de vil få feedback på deres opgaver af underviseren. Dette er dermed anført som et opmærksomhedspunkt.

Opmærksomhedspunkter

Alle uddannelsestyper

EVA opfordrer undervisere til at overveje samt sikre, at den enkelte kursusedtager sikres en egnet introduktion til og tilbagemelding på den praktiske opgave, jf. § 15 i BEK nr. 840¹⁰.

¹⁰ Kilde: Beskæftigelsesministeriet (2010). *Bekendtgørelse om godkendelse af udbydere af de obligatoriske arbejdsmiljøuddannelser*: BEK, nr. 840. 29.6.2010. Lokaliseret d. 30 marts 2020 på: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=132642>

3 Udvikling i antallet af kursusudbud og kursister

I dette kapitel beskrives udviklingen i antallet af uddannelser, udbydere, undervisere, kursister og kurser. Kapitlet er baseret på oplysninger fra udbyderne af arbejds miljøuddannelserne samt EVA's opgørelser og tidligere evalueringer af arbejds miljøuddannelserne. I 2019 er udbyderne for syvende gang blevet bedt om at angive, hvor mange kursister der har gennemført en arbejds miljøuddannelse. I forlængelse af rapporten for 2019 fremlægges opgørelser over antallet af kursister, svarprocent i forbindelse med evalueringen og sammenligning af disse tal med tallene fra de foregående år. Med henblik på at skabe overblik over den seneste udvikling vil tabellerne indeholde data fra årene 2016 til 2019.

Vi har, hvor det er muligt, anvendt antallet af kursister, som har gennemført uddannelsen, til at belyse, hvorledes kursusudbuddet og sammensætningen af kursister har udviklet sig.

Tabel 3.1-3.9 er baseret på antallet af kursister, der har gennemført uddannelserne, uanset om de har afleveret en evaluering. Dog er der også emner, hvor vi er nødt til at tage afsæt i kursisters besvarelser. Dette gør sig gældende for tabel 3.10-3.11.

Nedenfor er kapitlets centrale konklusioner opsummeret.

Kursusudbud, kursister, undervisere og udbydere i 2019

I 2019 har 15.481 kursister gennemført en arbejds miljøuddannelse. Ud af disse har 14.704 kursister udfyldt et evalueringsskema på den arbejds miljøuddannelse, de deltog i. Dette betyder, at 95 % af kursisterne indgår i datagrundlaget for arbejds miljørapporten fra 2019. Antallet af kursister er fra 2018 til 2019 faldet med 440 kursister, hvilket er et fald på 2,8 %. I 2019 er der gennemsnitlig 14 kursister pr. kursus, mens der i 2018 var gennemsnitlig 13 kursister pr. kursus.

Der blev i 2019 afholdt 1.115 kurser på tværs af de fire uddannelsestyper.

Der er i perioden fra 2018 til 2019 sket et fald i antallet af undervisere på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen. Underviserantallet er stabilt for koordinator-tilstedeværende uddannelse og de to netbaserede uddannelsestyper. Der kan ikke fastlægges et præcist antal af aktive undervisere, da en underviser kan undervise hos flere udbydere, undervisere kan være stoppet, eller der kan være kommet flere til i løbet af året.

Ved udgangen af 2019 var der i alt 39 godkendte udbydere, som tilsammen udbyder 50 arbejds miljøuddannelser fordelt over alle fire uddannelsestyper. Der er således flere udbydere, der udbyder mere end én type arbejds miljøuddannelse. Der er ikke sket væsentlige ændringer i, hvor mange kurser de enkelte udbydere afholder. Omtrent en fjerdedel (26 %) af udbyderne afholder 1-4 kurser

årligt¹¹, mens næsten en tredjedel (30 %) afholder 9-19 kurser årligt på tværs af udbudte uddannelses typer. Fire arbejds miljøuddannelser (ud af de 50 godkendte) har ikke været afholdt i 2019.

22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen er fortsat den mest udbudte

22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen er fortsat den uddannelses type, som udbydes af flest udbydere (72 %). Det er også den, der har flest undervisere tilknyttet.

Overvægt af åbne kurser og generelle kurser

Der blev igen i 2019 gennemført en større andel af åbne kurser i forhold til virksomhedsrettede kurser. Sammenlignet med 2018 er der i 2019 sket et fald i andelen af åbne kurser og en stigning i andelen af virksomhedsrettede kurser. Der blev afholdt flere generelle kurser end brancherettede kurser. Omtrent tre fjerdedele (76 %) af de gennemførte kurser var generelle kurser, mens cirka en fjerdedel (24 %) var brancherettede kurser.

Det gennemsnitlige antal kursister varierer mindre på tværs af uddannelserne i 2019 sammenlignet med tidligere år

Inden for de fire uddannelses typer er der mindre variation i gennemsnittet af kursister pr. kursus for 2019 end for 2018. Gennemsnittet varierer mellem 14 kursister pr. kursus (22-timers-netuddannelsen og 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen) til 16 kursister pr. kursus (koordinator-netuddannelsen). Det gennemsnitlige antal kursister pr. kursus er især steget for 22-timers-netuddannelsen, hvor det gennemsnitlige antal er steget med otte kursister fra seks i 2018 til 14 i 2019. For de andre uddannelses typer er der kun sket forholdsvis små ændringer i det gennemsnitlige antal af kursister pr. kursus i perioden 2016-19.

Flest arbejds miljørepræsentanter vælger 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, mens arbejdslederne vælger 22-timers-netuddannelsen

Blandt 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsens kursister var der flest arbejds miljørepræsentanter, mens der var flest arbejdsledere blandt 22-timers-netuddannelsens kursister.

Størstedelen ved endnu ikke, hvad de skal bruge koordinator-netuddannelsen til

På koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen angav størstedelen af kursisterne, at de skal være koordinatore. Med hensyn til koordinator-netuddannelsen er det i 2019 fortsat størstedelen, som endnu ikke ved, hvad de skal bruge uddannelsen til. Mere end halvdelen af kursisterne (59 %) angiver dette, mens godt en tredjedel (37 %) angiver, at de skal være koordinatore. Denne fordeling skyldes, at størstedelen af kursisterne på koordinator-netuddannelsen er studerende, som tager uddannelsen som en del af deres primære uddannelse.

3.1 Uddannelser og udbydere

Af tabel 3.1 fremgår det, at der pr. 31. december 2019 udbydes i alt 50 forskellige arbejds miljøuddannelser. Fire af disse er dog ikke blevet afholdt i år 2019. Størstedelen af de udbudte arbejds miljøuddannelser er 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, der udgør 72 % af de udbudte arbejds miljøuddannelser i 2019. Uddannelserne udbydes af 39 forskellige udbydere. Der er således flere udbydere, som udbyder mere end én type arbejds miljøuddannelse.

¹¹ Ifølge bekendtgørelsen skal undervisere på arbejds miljøuddannelserne undervise i mindst fire kurser pr. år. En udbyder kan dog godt udbyde mindre end fire kurser, såfremt underviseren er tilknyttet andre udbydere og derfor lever op til kravet om at undervise på minimum fire kurser årligt.

TABEL 3.1

Kursusudbud fordelt på uddannelsestyper

	Antal udbudte uddannelser	Procent
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen	36	72 %
22-timers-netuddannelsen	4	8 %
Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen	9	18 %
Koordinator-netuddannelsen	1	2 %
Total	50	100 %

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Tabel 3.2 viser, hvordan udbyderne fordeler sig i forhold til, hvor mange kurser de har afholdt i 2019. Det fremgår af tabellen, at der var flest udbydere, som afholdt enten 1-4 kurser eller 9-19 kurser, og færrest udbydere, som afholdt mere end 100 kurser. Det samlede antal udbydere er steget i 2019, når der sammenlignes med de forrige år. Det samlede antal udbydere har ellers været faldende i perioden 2016-18. Sammenlignet med de foregående år er der trods stigningen i antallet af udbydere ikke sket væsentlige ændringer i fordelingen af, hvor mange kurser den enkelte udbyder har afholdt.

TABEL 3.2

Aktive udbydere fordelt på antal afholdte kurser, 2016-2019

	2016		2017		2018		2019	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Udbydere med 1-4 kurser	9	24 %	6	16 %	9	25 %	12	26 %
Udbydere med 5-8 kurser	8	21 %	10	27 %	8	22 %	7	15 %
Udbydere med 9-19 kurser	10	26 %	9	24 %	9	25 %	14	30 %
Udbydere med 20-99 kurser	9	24 %	8	22 %	6	17 %	10	22 %
Udbydere med 100+ kurser	2	5 %	4	11 %	4	11 %	3	7 %
Total	38	100 %	37	100 %	36	100 %	46	100 %

Kilde: Evalueringsrapport 2018, udarbejdet af EVA; Udbydernes optællinger, 2019.

Note: I alt er der 50 udbydere af forskellige arbejdsmiljøuddannelser. Fire arbejdsmiljøuddannelser (ud af de 50 godkendte) har ikke været afholdt i 2019. Disse fire er derfor ikke talt med i tabel 3.2.

3.2 Underviserne

EVA godkender undervisere på arbejds miljøuddannelserne, når nye udbydere ansøger om godkendelse, eller når allerede godkendte udbydere hvert tredje år søger om re-godkendelse¹². I den mellemliggende periode kan udbyderne selv tilknytte nye undervisere til uddannelserne efter at have foretaget en vurdering af, om underviserne lever op til de krav, der er fastlagt i bekendtgørelsen¹³. EVA har i forbindelse med indsamlingen af resultaterne fra kursistevalueringerne bedt udbyderne oplyse, hvor mange aktive undervisere de har tilknyttet. Ifølge udbydernes oplysninger fra 2019 er der 161 aktive undervisere. Da vi mangler evalueringsskemaer fra én udbyder, har vi dog ikke et præcist antal af aktive undervisere i 2019. På trods af manglende information om antallet af aktive undervisere fra én udbyder ved vi dog, at denne udbyder kun har afholdt ét 22-timertilstedeværelseskursus og derfor med al sandsynlighed har en mindre gruppe af undervisere ansat. Derfor kan det sandsynliggøres, at antallet af aktive undervisere er faldet siden 2018, hvor antallet af aktive undervisere var 195. Det kan ikke siges præcist, hvor mange nye undervisere der er kommet til i 2019, da udviklingen fra 2018 til 2019 både dækker over, at nogle undervisere er stoppet, og at andre er kommet til.

Tabel 3.3 viser, hvordan antallet af aktive undervisere fordeler sig på de forskellige uddannelser.

TABEL 3.3

Antal aktive undervisere fordelt på uddannelsestyper, 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen	120	154	164	130*
22-timers-netuddannelsen	8	10	8	9
Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen	18	16	21	20
Koordinator-netuddannelsen	3	2	2	2
Total	149	182	195	161

Kilde: Evalueringsrapport 2018, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Medtaget er kun 45 af uddannelserne fra 2019, da vi ikke har evalueringsskemaer for fem af de godkendte uddannelser.

Note:* Hos én udbyder er evalueringsskemaer fra 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen bortkommet. Udbyder har oplyst, at der kun har været afholdt ét kursus. EVA antager dermed, at der kun er tilknyttet én aktiv underviser på denne udbudte arbejds miljøuddannelse. Det fremgår af tabel 3.3, at der samlet set er sket et fald i antallet af aktive undervisere på tværs af uddannelserne. Ifølge tabel 3.3 er det især tilfældet for 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen. På de andre arbejds miljøuddannelsestyper er antallet af aktive undervisere næsten uændret sammenlignet med 2018.

Endvidere angiver tabel 3.3, at størstedelen af de aktive undervisere er tilknyttet 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen. Det hænger sammen med, at det er denne uddannelse, der udbydes flest kurser på, samt den type af arbejds miljøuddannelse som har flest kursister. Det reelle antal aktive undervisere kan også være mindre end de 161, fordi den samme underviser kan være tilknyttet

12 Jf. konceptet for vurdering og kvalitetssikring af arbejds miljøuddannelser, der kan findes på www.eva.dk/arbejds miljøuddannelse.

13 Kilde: Beskæftigelsesministeriet (2010). *Bekendtgørelse om godkendelse af udbydere af de obligatoriske arbejds miljøuddannelser*: BEK, nr. 840. 29.6.2010. Lokaliseret d. 30 marts 2020 på: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=132642>

flere udbydere eller kan undervise på flere uddannelsestyper. På den måde kan den samme underviser figurere flere gange i optællingen.

3.3 Kursister og kurser

I 2019 gennemførte 15.481 kursister en arbejdsmiljøuddannelse, fordelt på 1.115 kurser. Tabel 3.4 viser udviklingen i det samlede antal kurser og kursister i perioden 2016-19. EVA har desuden beregnet det gennemsnitlige antal kursister pr. kursus i perioden.

TABEL 3.4
Udvikling i antallet af kurser og kursister, 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Kurser	1.045	1.237	1.194	1.115
Kursister	14.544	16.433	15.921	15.481
Gennemsnit i antal kursister pr. kursus	14	13	13	14

Kilde: Evalueringsrapport 2018, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2019.

Tabel 3.4 viser et fald i antallet af kursister fra perioden 2017 til 2019. Antallet af kursister er faldet med 440 fra 2018 til 2019. Det gennemsnitlige antal kursister pr. kursus ligger på 14 kursister, hvilket er en lille stigning sammenlignet med 2017 og 2018. Samlet set ligger antallet af kursister pr. kursus stabilt på omtrent 13-14 kursister, når der sammenholdes med tidligere år.

På trods af at det gennemsnitlige antal kursister pr. kursus samlet set har vist sig at være nogenlunde stabilt, er der på tværs af de fire uddannelsestyper forskel på, hvor mange kursister der i gennemsnit har været på kurserne. Tabel 3.5 viser det gennemsnitlige antal kursister pr. kursus fordelt på de fire uddannelsestyper.

TABEL 3.5
Gennemsnitligt antal kursister pr. kursus i 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen	14	14	14	14
22-timers-netuddannelsen	8	5	6	14
Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen	16	14	14	15
Koordinator-netuddannelsen	15	16	18	16

Kilde: Evalueringsrapport 2018, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2019.

Det gennemsnitlige antal kursister pr. kursus er forholdsvis stabilt fordelt på de forskellige uddannelsestyper. Den største forskel i 2019 sammenlignet med 2018 er 22-timers-netuddannelsen, der gennemsnitlig er steget fra 6 til 14 kursister pr. kursus. På koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen ses en mindre stigning fra 14 til 15 kursister pr. kursus, og på 22 timers tilstedeværelsesuddannelsen ligger det gennemsnitlige antal kursister pr. kursus stabilt på 14, hvilket har været gældende de seneste fire år. På koordinator-netuddannelsen er der sket et fald fra 18 til 16 kursister pr. kursus i perioden 2018-19. Det er dog fortsat denne uddannelse, der i gennemsnit har flest kursister pr. kursus.

Tabel 3.6 viser, hvordan de 1.115 kurser afholdt i 2019 fordeler sig på de fire uddannelsestyper sammenlignet med de tilsvarende tal for 2016-18.

TABEL 3.6

Kurser fordelt på uddannelsestyper, 2016-2019

	2016		2017		2018		2019	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen	927	89 %	1.098	89 %	1.064	89 %	990	89 %
22-timers-netuddannelsen	39	4 %	58	5 %	54	5 %	44	4 %
Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen	66	6 %	70	6 %	67	6 %	72	6 %
Koordinator-netuddannelsen	13	1 %	11	1 %	9	1 %	9	1 %
Total	1.045	100 %	1.237	100 %	1.194	100 %	1.115	100 %

Kilde: Evalueringsrapport 2018, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

I tabel 3.6 ses det, at der i 2019, ligesom i de foregående år, er en klar overvægt af kurser på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen.

Tabel 3.7 viser, hvordan kursisterne har fordelt sig på de fire uddannelsestyper i perioden 2016-19.

TABEL 3.7

Kursisternes fordeling på uddannelsestyper, 2016-2019

	2016		2017		2018		2019	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen	12.992	89 %	14.932	91 %	14.478	91 %	13.661	88 %
22-timers-netuddannelsen	305	2 %	311	2 %	329	2 %	613	4 %
Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen	1.053	7 %	1.011	6 %	953	6 %	1.062	7 %
Koordinator-netuddannelsen	194	1 %	179	1 %	161	1 %	145	1 %
Total	14.544	100 %	16.433	100 %	15.921	100 %	15.481	100 %

Kilde: Evalueringsrapport 2018, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2019.

Note: De bortfaldende evalueringsskemaer fra én udbyder betyder, at vi ikke kan kommentere på antallet af kursister sammenlignet med forrige år.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Tabel 3.7 viser, at der fortsat er flest kursister på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen. Dette stemmer overens med, at der er flest kurser på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen. I tabel 3.7 fremgår det desuden, at der er sket et væsentligt fald i andelen af kursister på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen på 3 procentpoint i perioden 2018-19. Dette svarer til et fald på 817 kursister. For de andre uddannelsestyper er der ikke sket væsentlige ændringer siden 2018.

Udbyderne af arbejds miljøuddannelsen kan tilrettelægge deres uddannelser for forskellige målgrupper. Således sondres der mellem åbne kurser, som alle kan tilmelde sig, og virksomhedsrettede kurser, der er målrettet ansatte i en bestemt virksomhed. Fordelingen mellem åbne og virksomhedsrettede kurser i perioden 2016-19 fremgår af tabel 3.8.

TABEL 3.8

Fordeling mellem åbne og virksomhedsrettede kurser, 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
	(N = 1.045) (%)	(N = 1.237) (%)	(N = 1.194) (%)	(N = 1.114) (%)
Virksomhedsrettede kurser	38	39	39	43
Åbne kurser	62	61	61	57
Total	100	100	100	100

Kilde: Evalueringsrapport 2018, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Det fra udbyder bortkomne evalueringsskema er i denne tabel ikke talt med, og derfor er der kun medtaget 1.114 kurser fremfor 1.115.

Tabel 3.8 viser, at ud fra de modtagne evalueringsskemaer for 2019 er 57 % af kurserne åbne kurser, mens de resterende 43 % er virksomhedsrettede kurser. Den procentvise fordeling for åbne kurser er faldet med 5 procentpoint i perioden 2016-19. Dette betyder samtidigt, at andelen af virksomhedsrettede kurser er steget tilsvarende i perioden.

Ud over opdelingen i henholdsvis åbne og virksomhedsrettede kurser opdeles kurserne på arbejdsmiljøuddannelserne i brancherettede kurser og generelle kurser. I de brancherettede kurser uddannes kursisterne sammen med andre fra samme branche, mens de i de generelle kurser uddannes sammen med andre kursister fra forskellige brancher. Tabel 3.9 viser fordelingen mellem brancherettede kurser og generelle kurser.

TABEL 3.9

Fordeling mellem brancherettede kurser og generelle kurser, 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
	(N = 1.045) (%)	(N = 1.237) (%)	(N = 1.194) (%)	(N = 1.114) (%)
Brancherettede kurser	20	30	27	24
Generelle kurser	80	70	73	76
Total	100	100	100	100

Kilde: Evalueringsrapport 2018, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Det fra udbyder bortkomne evalueringsskema er i denne tabel ikke talt med, og derfor er der kun medtaget 1.114 kurser fremfor 1.115.

Tabel 3.9 viser, at 76 % af kurserne var generelle kurser, hvor de resterende 24 % var brancherettede kurser. Ser man på udviklingen i perioden 2017-19 er der sket et væsentligt fald på 6 procentpoint for andelen af brancherettede kurser og tilsvarende en væsentlig stigning af generelle kurser.

3.3.1 Kursisternes baggrund

Kursister på 22-timers-uddannelserne fordeler sig på tre grupper:

- Arbejds miljørepræsentanter
- Arbejdsledere
- Kursister med anden baggrund, fx medlemmer af MED-udvalget eller personer, som arbejder med rådgivning inden for arbejdsmiljøområdet.

Af tabel 3.10 fremgår det, hvordan kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen fordelte sig på de tre grupper i perioden 2016-19.

TABEL 3.10

Kursisternes baggrund – 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen

	2016	2017	2018	2019
	(N = 12.265) (%)	(N = 14.932) (%)	(N = 14.127) (%)	(N = 13.183) (%)
Arbejds miljørepræsentant	63	57	58	66
Arbejdsleder	28	25	25	27
Andet	9	18	17	7
Total	100	100	100	100

Kilde: Evalueringsrapport 2018, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2019.

Tabel 3.10 viser, at fordelingen af kursisternes baggrund for 2019 har ændret sig siden 2018. Der er sket et fald på 10 procentpoint i andelen af kursister, som har en anden baggrund end enten arbejds miljørepræsentant eller arbejdsleder. Ligeledes ses en stigning på 8 procentpoint i andelen af kursister, der angiver at være arbejds miljørepræsentanter.

Fordelingen af kursisternes baggrund minder dermed om fordelingen, der fremgik i 2016. De nævnte forskelle er væsentlige, når der sammenlignes med kursisternes baggrund for de to foregående år.

Tabel 3.11 viser fordelingen af kursisternes baggrund på de tre grupper på 22-timers-netuddannelsen i perioden 2016-19.

TABEL 3.11

Kursisternes baggrund – 22-timers-netuddannelsen

	2016	2017	2018	2019
	(N = 200) (%)	(N = 198) (%)	(N = 306) (%)	(N = 268) (%)
Arbejds miljørepræsentant	15	23	26	37
Arbejdsleder	82	73	67	53
Andet	4	4	7	10
Total	100	100	100	100

Kilde: Evalueringsrapport 2018, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Af tabel 3.11 fremgår det, at der er sket væsentlige ændringer fra 2018 til 2019. Der er sket en stigning på 11 procentpoint i andelen af kursister, som er arbejds miljørepræsentanter (fra 26 % til 37 %). Omvendt er andelen af arbejdsledere tilsvarende faldet 14 procentpoint siden 2018 (fra 67 % til 53 %). For gruppen med anden baggrund er der ikke sket væsentlige ændringer siden 2018, dog er andelen steget med 3 procentpoint (fra 7 % til 10 %).

Ifølge tabel 3.11 kan der i perioden fra 2016 til 2019 ses en generel stigning af kursister, der er arbejdsmiljørepræsentanter, og et generelt fald i kursister, som er arbejdsledere.

Kursisterne på koordinatoruddannelserne fordeler sig på følgende svarmuligheder i forhold til deres forventede anvendelse af uddannelsen:

- Skal være koordinator
- Skal ikke være koordinator, men er/ skal være i AMO
- Skal hverken være koordinator eller medlem af AMO
- Ved endnu ikke, hvordan jeg kommer til at bruge uddannelsen.

Tabel 3.12 viser, hvordan de kursister der gennemførte koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen, forventer at anvende uddannelsen.

TABEL 3.12

Kursisternes fremtidige anvendelse af uddannelsen – Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

	2016	2017	2018	2019
	(N = 990) (%)	(N = 994) (%)	(N = 935) (%)	(N = 1.047) (%)
Skal være koordinator	61	55	61	56
Skal ikke være koordinator, men er/skal være i AMO	12	15	13	14
Skal hverken være koordinator eller medlem af arbejdsmiljøorganisationen (AMO)	6	7	6	8
Ved endnu ikke, hvordan jeg kommer til at bruge uddannelsen	20	22	20	22
Total	100	100	100	100

Kilde: Evalueringsrapport 2018, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Tabel 3.12 viser, at andelen, der skal være koordinatører, er faldet væsentlig med 5 procentpoint fra 2018 til 2019. Derudover er der, sammenlignet med 2018, ikke sket væsentlige ændringer i, hvad kursisterne forventer at anvende koordinatoruddannelsen til.

TABEL 3.13

Kursisternes fremtidige anvendelse af uddannelsen – Koordinator-netuddannelsen

	2016	2017	2018	2019
	(N = 69) (%)	(N = 135) (%)	(N = 143) (%)	(N = 134) (%)
Skal være koordinator	81	36	34	37
Skal ikke være koordinator, men er/skal være i AMO	1	4	6	4
Skal hverken være koordinator eller medlem af arbejdsmiljøorganisationen (AMO)	7	3	1	0
Ved endnu ikke, hvordan jeg kommer til at bruge uddannelsen	10	58	59	59
Total	100	100	100	100

Kilde: Evalueringsrapport 2018, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Tabel 3.13 viser fordelingen af kursister på koordinator-netuddannelsen. I 2019 er der fortsat en stor andel af kursisterne på koordinator-netuddannelsen, som ikke ved, hvad de skal bruge uddannelsen til. De kursister, som endnu ikke er afklarede om, hvordan de kommer til at bruge uddannelsen, udgør således den største andel med 59 %. Denne fordeling skyldes, at størstedelen af kursisterne på koordinator-netuddannelsen formodentlig er studerende på videregående uddannelser, som tager koordinatoruddannelsen som en del af deres primære uddannelse. EVA har dog ikke præcise kvantitative data, der kan kaste lys over dette, men har fra kontrolbesøg i 2018 fået viden om dette forhold¹⁴. Dette kan formodentlig være med til at forklare, hvorfor kursisterne på kurset endnu ikke er afklarede om, hvad de skal bruge uddannelsen til.

14 EVA. (2019). *Arbejds miljøuddannelserne - Evalueringsrapport 2018*. København: Danmarks Evalueringsinstitut

4 Evaluering af uddannelsernes indhold

På de obligatoriske arbejds miljøuddannelser skal kursisterne opnå en helhedsorienteret forståelse af arbejds miljøområdet gennem undervisning inden for en række emner som fx psykisk arbejds miljø og forebyggelse af arbejdsulykker. Af dette kapitel vil det fremgå, hvordan kursisterne vurderer undervisningen inden for de fagområder, der fremgår af bekendtgørelsen, og om de samlet set vurderer at være klædt på til arbejdet i AMO. Kapitlet er baseret på resultaterne fra kursistevalueringerne samt EVA's tidligere evalueringsrapporter om de obligatoriske arbejds miljøuddannelser.

Gennem evalueringsskemaerne undersøges det på to niveauer, hvordan kursisterne vurderer, at de er forberedte til arbejdet i AMO. For det første vurderer kursisterne, hvor stor viden de har fået om specifikke arbejds miljøområder, fx viden om, hvem AMO kan samarbejde med internt i virksomheden. Dette benævnes vidensniveauet. For det andet vurderer kursisterne, hvor stor viden de har fået om, hvordan de håndterer konkrete opgaver i AMO, fx viden om, hvordan man får samarbejdet i AMO til at fungere. Dette benævnes handleniveauet. Rapportens skelnen mellem vidensniveau og handleniveau tager udgangspunkt i bekendtgørelsens beskrivelse af formålet med arbejds miljøuddannelserne.

Kapitlet er struktureret, så der først er fokus på uddannelserne for medlemmer af AMO og dernæst på uddannelserne for koordinatore af sikkerheds- og sundhedsarbejdet inden for bygge- og anlægsområdet.

4.1 Uddannelserne for medlemmerne af arbejds miljøorganisationen

Dette afsnit præsenterer vurderinger fra kursister på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og 22-timers-netuddannelsen. Først adresseres vidensniveauet og dernæst handleniveauet. Afslutningsvis præsenteres kursisternes samlede vurdering af 22-timers-uddannelserne. Ved sammenligningen af de to uddannelser bør man være opmærksom på, at der er stor forskel på antallet af kursister på de to uddannelser. Med få kursister på 22-timers-netuddannelsen skal der mindre til at rykke den procentvise fordeling, end tilfældet er for 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen med mere end 14.000 kursistevalueringer. Centrale konklusioner i afsnittet er opsummeret nedenfor:

Kursisternes evalueringer er i 2019 fortsat meget positive på begge uddannelser

Både 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og 22-timers-netuddannelsen forbereder deres kursister godt til arbejdet med arbejds miljø. I 2019 vurderer 98 % af kursisterne på begge uddannelser at være klædt på til arbejdet i AMO.

Kursisternes evalueringer af uddannelserne er ligesom tidligere år meget positive med hensyn til både videns- og handleniveauet. På begge niveauer vurderer mellem 92 og 99 % af kursisterne at være godt eller rigtig godt forberedte inden for de emner, der spørges om.

På vidensniveauet får netuddannelsen lidt bedre evalueringer fra kursisterne end tilstedeværelsesuddannelsen, når der sammenlignes med den mest positive svarkategori. Dette resultat er parallelt med resultatet fra 2018. I 2019 er der ét emne, hvor 22-timers-netuddannelsen klarer sig væsentlig bedre end 22-timers tilstedeværelsesuddannelsen. Dette emne er vurderingen af, hvordan uddannelsen har forberedt kursisterne på, hvad arbejdsmiljøgruppens rolle er i den årlige arbejdsmiljødrøftelse.

På handleniveauet er der heller ikke store forskelle mellem uddannelserne. Her vurderer netuddannelsens kursister at være væsentligt bedre forberedte på ét af de adspurgte emner sammenlignet med tilstedeværelsesuddannelsens kursister¹⁵. Specifikt drejer det sig om emnet, der omhandler, hvilken rolle kursisten som arbejdsmiljørepræsentant eller leder har i forbindelse med det psykiske arbejdsmiljø.

Vurderinger af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen

På vidensniveauet vurderer flest kursister at være godt forberedte med hensyn til, hvilke opgaver AMO har. Kursisterne vurderer i mindst grad at være forberedte med hensyn til, hvilken rolle arbejdsmiljøgruppen har i den årlige arbejdsmiljødrøftelse. Det har været fremhævet som opmærksomhedspunkt hvert år siden 2014, hvor udbyderne opfordres til at sikre, at det er tydeligt for tilstedeværelsesuddannelsens kursister, hvilken rolle arbejdsmiljøgruppen har i forbindelse med den årlige arbejdsmiljødrøftelse. Det er derfor glædeligt at se af evalueringens resultater, at der er sket positiv udvikling i forhold til denne del af kursisternes vurdering af kurset. I 2019 vil det derfor ikke blive gentaget som opmærksomhedspunkt, da andelen er faldet til 6 % i de negative svarkategorier.

På handleniveauet vurderer kursisterne i højest grad at være forberedte med hensyn til, hvordan arbejdsmiljøgruppen kan påvirke holdningen til arbejdsmiljøet i virksomheden, og hvilken rolle man som arbejdsmiljørepræsentant eller leder har i forbindelse med det psykiske arbejdsmiljø. Kursisterne vurderer i mindst grad at være forberedte med hensyn til, hvordan man kan få samarbejdet i arbejdsmiljøgruppen til at fungere.

Næsten alle kursister vurderer (98 %), at de i høj eller nogen grad er klædt på til arbejdet med arbejdsmiljø i AMO efter at have gennemført arbejdsmiljøuddannelsen. Disse resultater er næsten uændrede i forhold til 2018.

Vurderinger af 22-timers-netuddannelsen

På vidensniveauet udledes det ud fra andelen, at kursisterne vurderer at være mest forberedte med hensyn til, hvilke opgaver AMO har. Dog er der ikke væsentlige forskelle på andelen set på tværs af de forskellige emner. I perioden 2018-19 er der sket et fald i andelen af kursister, der vurderer, at uddannelsen mindre godt (fra 8 % til 3 %) har forberedt dem med viden, angående hvilke eksterne samarbejdspartnere arbejdsmiljøgruppen kan hente bistand hos. Dette er en positiv fremgang, især da det i 2018 var et emne, hvor netuddannelsen klarede sig mindre godt.

Af kursisternes besvarelser fremgår det, at på handleniveauet er besvarelsene procentuelt mest positive ved spørgsmålet om at være rigtig godt eller godt forberedt med hensyn til, hvilken rolle man har som arbejdsmiljørepræsentant eller leder i forbindelse med det psykiske arbejdsmiljø¹⁶.

15 Proportionstesten viste, at det kun ved ét emne gælder, at der er en signifikant forskel på kursisternes vurderinger af 22-timers-netuddannelsen og 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen i forhold til vidensniveauet.

16 Forbehold i forhold til resultatet: For 22-timers-netuddannelsen gælder det, at det lave antal af besvarelser på mellem 259 og 268, afhængigt af spørgsmålet, betyder, at trods forskelle i procentandele i besvarelsene kan der ved en proportionstest ikke påvises væsentlige forskelle i besvarelsene af, hvilke emner kursisterne oplever sig bedst henholdsvis mindst forberedte på.

På handleniveauet peger kursisternes besvarelser procentuelt på, at flest kursister vurderer at være mindre godt forberedte med hensyn til, hvordan de kan få samarbejdet i arbejdsmiljøgruppen til at fungere¹⁷.

De fleste kursister (98 %) vurderer, at de i høj grad er klædt på til arbejdet med arbejdsmiljø i AMO efter at have gennemført netuddannelsen. Dette tal er stort set parallelt med evalueringen fra 2018. Cirka halvdelen af kursisterne vil ubetinget anbefale uddannelsen til andre inden for deres branche (52 %), hvilket også var omtrent det samme som sidste år.

4.1.1 Vidensniveau

I dette afsnit udfoldes kursisternes besvarelser af de spørgsmål, der knytter sig til vidensniveauet. Hovedpointerne angående vidensniveauet vil blive fremhævet i forhold til, hvad kursisterne vurderer uddannelsen har forberedt dem mest på, og hvad den har forberedt dem mindst på. Desuden vil der løbende blive sammenlignet med resultaterne fra rapporten i 2018. Sidst i afsnittet vil der være et underafsnit om den overordnede udvikling af emnerne vedrørende vidensniveauet af 22-timers uddannelserne. Tabel 4.1 viser svarfordelingen i 2019 for de fem spørgsmål, som vedrører dette.

TABEL 4.1

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på:

	Type	Rigtig godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)	Total (%)
hvilke opgaver arbejdsmiljøorganisationen (AMO) har?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 13.234)	51	48	1	0	100
	22-timers-netuddannelse (N = 266)	54	44	2	0	100
hvem AMO kan arbejde med internt i virksomheden (f.eks. Samarbejdsudvalg, personaleafdeling)?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 13.228)	44	53	3	0	100
	22-timers-netuddannelsen (N = 264)	50	44	6	0	100

¹⁷ Forbehold i forhold til resultatet: For 22-timers-netuddannelsen gælder det, at det lave antal af besvarelser på mellem 259 og 268, afhængigt af spørgsmålet, betyder, at trods forskelle i procentandele i besvarelserne kan der ved en proportionstest ikke påvises væsentlige forskelle i besvarelserne af, hvilke emner kursisterne oplever sig bedst henholdsvis mindst forberedte på.

	Type	Rigtig godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)	Total (%)
hvilke eksterne samarbejdspartnere arbejdsmiljøgruppen kan hente bistand hos (f.eks. arbejdsmiljørådgivere og Arbejdstilsynet)?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 13.231)	49	48	3	0	100
	22-timers-netuddannelsen (N = 265)	47	50	3	0	100
hvad arbejdsmiljøgruppens rolle er i den årlige arbejdsmiljødrøftelse?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 13.198)	38	55	6	0	100
	22-timers-netuddannelsen (N = 264)	46	47	7	0	100
hvilke metoder arbejdsmiljøgruppen kan bruge i det forebyggende arbejde (f.eks. arbejdsmiljøgennemgange, risikovurderinger og problemløsning)?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 13.211)	41	54	4	0	100
	22-timers-netuddannelsen (N = 266)	46	50	5	0	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Overordnet set vurderer kursisterne på begge uddannelsestyper, at uddannelsen har forberedt dem godt. Ingen kursister vurderer at være dårligt forberedte, og mellem 93 % og 99 % af kursisterne vurderer at være rigtig godt eller godt forberedte inden for de emner, der spørges om.

For 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen er kursisternes evalueringer næsten magen til evalueringerne fra 2018, dog er der sket små ændringer i andelen mellem de to positive svarkategorier "Rigtig godt" og "Godt". Der er for alle fem emner sket en lille stigning på 1-5 procentpoint i andelen, der svarer "Rigtig godt". For 22-netuddannelsen er der heller ikke sket store forskelle sammenlignet med 2018. Det ses dog også her, at andelen af kursister, der svarer den mest positive svarkategori, er steget med 1 til 5 procentpoint for fire af emnerne. For 22-timers-netuddannelsen ses et væsentligt fald i perioden 2018-19 på 5 procentpoint for andelen, der vurderer, at uddannelsen mindre godt har forberedt dem på, hvilke eksterne samarbejdspartnere AMO kan hente bistand hos (fra 8 % til 3 %). Dette er en positiv fremgang, da det i 2018 var det emne blandt vidensniveauerne, som andelen af kursisterne på 22-timer netuddannelsen vurderede at være mindst forberedte på.

Kursisterne på tilstedeværelsesuddannelsen oplever at være mest forberedte med hensyn til, hvilke opgaver arbejdsmiljøorganisationen har. Samlet set har 99 % af kursisterne angivet at være rigtig godt (51 %) eller godt (48 %) forberedte på dette emne. For netuddannelsen er det ligeledes dette emne, flest kursister enten vurderer at være rigtig godt (54 %) eller godt (44 %) forberedte på¹⁸.

Kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen oplever at være mindst forberedte med hensyn til, hvilken rolle arbejdsmiljøgruppen har i den årlige arbejdsmiljødrøftelse (6 %). Dette indebærer en lille forbedring i forhold til 2018, hvor andelen lå på 7 %. Til trods for en lille fremgang har det i perioden 2014-18 været det emne, som kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsens har angivet at være dårligst forberedte på. Det har været gentaget som opmærksomhedspunkt hvert år siden 2014, men vil i år ikke blive anført som opmærksomhedspunkt.

Overordnet udvikling for emnerne vedrørende vidensniveauet af 22-timers uddannelserne

Historisk set er 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen blevet vurderet bedre af kursisterne end 22-timers-netuddannelsen. Dog var der en positiv udvikling for netuddannelsen i 2017 til 2018, hvilket også gælder for 2019. Ved en sammenligning på 22-timersuddannelse og netuddannelsen fremgår det, at der ikke er en væsentlig forskel på andelen, der svarer "Rigtig godt" på fire af emnerne. Dette betyder, at de to uddannelser i 2019 igen vurderes nogenlunde ens. For ét af emnerne vurderer kursisterne dog at være væsentligt bedre forberedte på 22-timers-netuddannelsen end 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen. Det drejer sig om emnet, der omhandler, hvad arbejdsmiljøgruppens rolle er i den årlige arbejdsmiljødrøftelse. Her vurderer 46 % af kursisterne på netuddannelsen, at uddannelsen har forberedt dem rigtig godt sammenlignet med 38 % af kursisterne på tilstedeværelsesuddannelsen. I 2018 var det ligeledes 22-timers netuddannelsen, der klarede sig bedre, hvilket gjaldt for to emner det år.

4.1.2 Handleniveau

I dette afsnit gennemgås kursisternes besvarelser af de spørgsmål, der omhandler handleniveauet. Her vil det blive fremhævet, hvad uddannelsen ifølge evalueringerne har forberedt kursisterne mest og mindst på, når det gælder emner vedrørende handleniveauet. Resultaterne vil løbende blive sammenlignet med resultaterne fra rapporten i 2018. Sidst vil der være et underafsnit om den overordnede udvikling af emnerne vedrørende handleniveauet af 22-timers uddannelserne. Tabel 4.2 viser, hvor godt kursisterne i 2019 vurderer, at de er forberedte inden for de emner, hvor deres viden skal være forankret i konkrete handlemuligheder og kompetencer.

¹⁸ Forbehold i forhold til resultatet: For 22-timers-netuddannelsen gælder det, at det lave antal af besvarelser på mellem 259 og 268, afhængigt af spørgsmålet, betyder, at trods forskelle i procentandele i besvarelserne kan der ved en proportionstest ikke påvises væsentlige forskelle i besvarelserne af, hvilke emner kursisterne oplever sig bedst henholdsvis mindst forberedte på.

TABEL 4.2

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på:

	Type	Rigtig godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)	Total (%)
hvordan virksomheden kan arbejde langsigtet med arbejdsmiljø blandt andet via den årlige arbejdsmiljødrøftelse?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 13.235)	46	50	3	0	100
	22-timers-netuddannelsen (N = 266)	45	51	3	0	100
hvordan arbejdsmiljøgruppen kan påvirke holdningen til arbejdsmiljøet i virksomheden?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 13.225)	49	47	3	0	100
	22-timers-netuddannelsen (N = 264)	48	48	3	0	100
hvordan I kan få samarbejdet i arbejdsmiljøgruppen til at fungere?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 13.228)	42	53	6	0	100
	22-timers-netuddannelsen (N = 262)	39	53	8	0	100
hvilken rolle du som arbejdsmiljørepræsentant eller leder har i forbindelse med det psykiske arbejdsmiljø?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 13.211)	49	47	3	0	100
	22-timers-netuddannelsen (N = 265)	57	40	3	0	100
hvordan arbejdsmiljøgruppen arbejder med arbejdspladsvurdering (APV)?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 13.209)	44	50	5	0	100
	22-timers-netuddannelsen (N = 265)	50	45	5	0	100
hvilke opgaver arbejdsmiljøgruppen har i forbindelse med ulykker eller erhvervsygdomme?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 13.202)	45	50	4	0	100
	22-timers-netuddannelsen (N = 265)	41	53	5	0	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Kursisterne vurderer generelt, at uddannelsen har forberedt dem godt med hensyn til, hvilke kompetencer de skal have, og hvilke konkrete handlemuligheder de har i forbindelse med arbejdsmiljøarbejdet. Mellem 94 % og 97 % af kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og mellem 92 % og 97 % af kursisterne på 22-timers-netuddannelsen vurderer, at de er rigtig godt eller godt forberedte med hensyn til de faglige opgaver og udfordringer, der spørges til.

For 22 timers-tilstedeværelsesuddannelsen er der to emner, som kursisterne vurderer at være bedst forberedte på. Det ene emne omhandler, hvilken rolle man som arbejdsmiljørepræsentant eller leder har i forbindelse med det psykiske arbejdsmiljø. Her svarer 49 % af tilstedeværelsesuddannelsens kursister, at uddannelsen har forberedt dem rigtig godt på dette område. Det andet emne handler om, hvordan arbejdsmiljøgruppen kan påvirke holdningen til arbejdsmiljøet i virksomheden. 49 % af kursisterne svarer, at de er rigtig godt forberedte på dette område.

På 22 timers-netuddannelsen peger kursisternes besvarelser procentuelt på, at det emne, de oplever, at uddannelsen har forberedt dem bedst på, omhandler spørgsmålet om, hvilken rolle de som arbejdsmiljørepræsentant eller leder har i forbindelse med det psykiske arbejdsmiljø¹⁹. Til dette spørgsmål svarer 57 % af kursisterne på 22-timers-netuddannelsen, at uddannelsen har forberedt dem rigtig godt. Procentuelt viser evalueringerne, at kursisterne på begge 22-timers-uddannelser vurderer at være mindre forberedt med hensyn til, hvordan man kan få samarbejdet i arbejdsmiljøgruppen til at fungere. På tilstedeværelsesuddannelsen svarer 6 % af kursisterne, at de er mindre godt forberedte på dette, mens det samme gælder for 8 % på netuddannelsen²⁰. Dette er en stigning på 2 procentpoint for netuddannelsen sammenlignet med 2018. Selvom andelen ikke overstiger EVA's grænse på 10 %, opfordres udbydere fortsat til at overveje, hvordan de kan sætte fokus på denne del af indholdet på deres uddannelser.

Overordnet udvikling for emner vedrørende handleniveauet af 22-timers-uddannelserne

I 2019 er der ikke sket store ændringer på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, men på 22-timers-netuddannelsen er der sket mindre ændringer, når der sammenlignes med tidligere år. På 22-timers-netuddannelsen er dette tilfældet for især den mest positive svarkategori, hvor der for fire af emnerne er sket et fald på mellem 4 og 7 procentpoint i den procentvise andel, der har vurderet, at uddannelsen har forberedt dem rigtig godt. Ser man kun på svarkategorien "Rigtig godt", vurderer kursisterne på netuddannelsen fortsat at være væsentligt bedre forberedte på ét af de emner, der spørges om, end kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen. Dette gælder for emnet om, hvilken rolle de som arbejdsmiljørepræsentant eller leder har i forbindelse med det psykiske arbejdsmiljø.

4.1.3 Det samlede udbytte af uddannelserne

Dette afsnit præsenterer, hvordan kursisterne samlet set vurderer deres udbytte af uddannelserne i 2019. Af tabel 4.3 fremgår det, i hvilken grad kursisterne vurderer, at uddannelsen har klædt dem på til arbejdet i AMO.

TABEL 4.3

I hvilken grad har uddannelsen klædt dig på til arbejdet i AMO?

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 13.160)	58	40	2	0	100
22-timers-netuddannelsen (N = 266)	59	39	2	1	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

19 Forbehold i forhold til resultatet: For 22-timers-netuddannelsen gælder det, at det lave antal af besvarelser på mellem 259 og 268, afhængigt af spørgsmålet, betyder, at trods forskelle i procentandele i besvarelserne kan der ved en proportionstest ikke påvises væsentlige forskelle i besvarelserne af, hvilke emner kursisterne oplever sig bedst henholdsvis mindst forberedte på.

20 Forbehold i forhold til resultatet: For 22-timers-netuddannelsen gælder det, at det lave antal af besvarelser på mellem 259 og 268, afhængigt af spørgsmålet, betyder, at trods forskelle i procentandele i besvarelserne kan der ved en proportionstest ikke påvises væsentlige forskelle i besvarelserne af, hvilke emner kursisterne oplever sig bedst henholdsvis mindst forberedte på.

Tabel 4.3 viser, at 98% af kursisterne på 22-timers-netuddannelserne og 98 % af kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelserne vurderer, at deres uddannelse i høj grad (henholdsvis 59 % og 58 %) eller i nogen grad (henholdsvis 39 % og 40 %) har klædt dem på til arbejdet i AMO.

I tabel 4.4 sammenlignes andelen af kursister, der i perioden 2016-19 har vurderet, at de i høj grad er klædt på til arbejdet i AMO.

TABEL 4.4

Procentuelle andel, der i høj grad vurderer at være klædt på til arbejdet i AMO

	2016 (%)	2017 (%)	2018 (%)	2019 (%)
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen	51	49	52	58
22-timers-netuddannelsen	50	59	57	59

Kilde: Evalueringsrapport 2018, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2019.

Note: 2016: Tilstedeværelsesuddannelsen: N = 12.255. Netuddannelsen: N = 201.

2017: Tilstedeværelsesuddannelsen: N = 14.422. Netuddannelsen: N = 198.

2018: Tilstedeværelsesuddannelsen: N = 14.111. Netuddannelsen: N = 307.

2019: Tilstedeværelsesuddannelsen: N = 13.160. Netuddannelsen: N = 266.

Tabel 4.4 viser, at der på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen i perioden 2018-19 har været en væsentlig stigning på 6 procentpoint i andelen af kursister, der vurderer, at de i høj grad er klædt på til arbejdet med arbejdsmiljø. På 22-timers-netuddannelsen er der ikke sket væsentlige ændringer i denne periode, dog er der overordnet sket en stigning på 9 procentpoint i andelen, der i perioden 2016-19 i høj grad vurderer at være klædt på til arbejdet med arbejdsmiljø (henholdsvis 50 % til 59 %).

Der er i 2019 næsten den samme andel, der på de to uddannelses typer vurderer at være klædt på til arbejdet i AMO. Dette var ikke tilfældet for 2017 og 2018, hvor der var en større andel af kursisterne på netuddannelsen, der oplevede at være klædt på til arbejdet i AMO sammenlignet med 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen.

Kursister, som har taget 22-timers-netuddannelsen, er desuden blevet spurgt, om de vil anbefale uddannelsen til andre inden for deres branche. Tabel 4.5 viser kursisternes besvarelser på dette spørgsmål i perioden 2016-19.

TABEL 4.5

Vil du anbefale den netbaserede uddannelse til andre inden for din branche?

	Ja, ubetinget (%)	Ja, men med nogle forbehold (%)	Ja, men med mange forbehold (%)	Nej, jeg vil ikke anbefale dem netuddannelsen (%)	Total (%)
2016 (N = 202)	42	47	6	5	100
2017 (N = 198)	57	40	3	0	100
2018 (N = 308)	54	37	7	1	100
2019 (N = 266)	52	40	5	3	100

Kilde: Evalueringsrapport 2018, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrunding.

Af tabel 4.5 fremgår det, at 97 % af kursisterne på netuddannelsen vil anbefale den netbaserede uddannelse til andre inden for deres branche. 92 % vil anbefale uddannelsen ubetinget (52 %) eller med nogle forbehold (40 %), hvilket næsten er de samme andele som i 2018, hvor det samme gjorde sig gældende for henholdsvis 54 % og 37 % af kursisterne. Siden 2016 er andelen af kursister, som ubetinget vil anbefale uddannelsen, steget med 10 procentpoint.

Af tabel 4.6 fremgår det, i hvilken grad kursisterne vurderer, at uddannelsen har givet dem information om deres ret til at få tilbudt supplerende arbejds miljøuddannelse af arbejdsgivere.

TABEL 4.6

I hvilken grad har uddannelsen givet dig information om din ret til at få tilbudt supplerende arbejds miljøuddannelse af din arbejdsgiver?

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 13.143)	67	28	4	0	100
22-timers-netuddannelsen (N = 265)	50	39	8	3	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrunding.

Tabel 4.6 viser, at samlet 95 % af kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og 89 % af kursisterne på 22-timers-netuddannelsen vurderer, at uddannelsen i nogen (henholdsvis 28 % og 39 %) eller høj grad (henholdsvis 67 % og 50 %) har givet dem information om deres ret til at få tilbudt supplerende arbejds miljøuddannelse af arbejdsgivere.

Endelig må det bemærkes, at det ikke er et krav i bekendtgørelsen, at uddannelserne giver kursisterne information om deres ret til at få tilbudt supplerende arbejds miljøuddannelse af arbejdsgivere.

4.2 Uddannelserne for koordinatore

I dette afsnit præsenteres vurderinger fra kursister på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen. Først gennemgås vidensniveauet og dernæst handleniveauet. Afslutningsvis præsenteres kursisternes samlede vurdering af uddannelserne. Afsnittets centrale konklusioner er opsummeret nedenfor.

Vurderinger af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

I 2019 oplever størstedelen af kursisterne at være godt forberedte på de fleste emner, de bliver spurgt til, men der er dog fortsat emner, hvor en væsentlig andel af kursisterne oplever ikke at være tilstrækkeligt forberedte på.

På vidensniveauet vurderer kursisterne især at være rigtig godt forberedte på, hvilke opgaver koordinatoren skal løse i forbindelse med byggefasen. En betydelig andel af kursisterne svarer derimod, at de er mindre godt eller dårligt forberedt med hensyn til at lave og bruge journalen i projekteringsfasen (i alt 17 %) og i udførelsesfasen (i alt 18 %). Dette er anført som opmærksomhedspunkter.

På handleniveauet vurderer kursister især at være rigtig godt forberedt på to emner: Hvordan planen for sikkerhed og sundhed bruges i udførelsesfasen, og hvordan holdningen til arbejdsmiljø kan påvirkes i udførelsesfasen. Kursisterne føler sig i mindre grad forberedte på, hvordan de kan lede og gennemføre opstartsmøder. Dette er anført som et opmærksomhedspunkt og var ligeledes et opmærksomhedspunkt i rapporterne for 2015-18.

Kursisterne vurderer deres generelle udbytte af uddannelserne positivt. Tilstedeværelsesuddannelsens kursister oplever i højere grad at være forberedte på udførelsesfasen end på projekteringsfasen.

Vurderinger af koordinator-netuddannelsen

På vidensniveauet er der positive forbedringer på netuddannelsen, eftersom andelen af kursister, der angiver de negative svarkategorier, er faldet for flere af emnerne. Flest kursister vurderer at være rigtig godt forberedte med hensyn til, hvilke opgaver koordinatoren skal løse i forbindelse med byggefasen²¹. Ligeledes vurderer en stor andel af kursisterne (97 %), at uddannelsen har forberedt dem på, hvilke opgaver koordinatoren skal løse i forhold til projekteringsfasen. Sammenlignet med resultaterne for koordinator-netuddannelsen i 2018 er der sket en markant stigning i andelen, der vurderer, at de rigtig godt forberedte på, hvilke opgaver koordinatoren skal løse i forhold til projekteringsfasen (fra 25 % til 40 %).

Omvendt er der to emner, som en betydelig andel af kursister oplever at være mindre godt forberedte på: 1) hvordan man laver og bruger journalen i projekteringsfasen. Her vurderer knap en fjerdedel (23 %) af kursisterne at være mindre godt forberedt, og 2) hvordan man bruger journalen i udførelsesfasen. Her er det 19 %, som svarer, at de oplever at være mindre godt (18%) eller dårligt (1%) forberedte på dette.

²¹ Forbehold i forhold til resultatet: For koordinator-netuddannelsen gælder det, at det lave antal af besvarelser på mellem 134 og 136, afhængigt af spørgsmålet, betyder, at trods forskelle i procentandele i besvarelserne kan der ved en proportionstest ikke påvises væsentlige forskelle i besvarelserne af, hvilke emner kursisterne oplever sig bedst henholdsvis mindst forberedte på.

Det kan overordnet pointeres, at der for otte emner inden for vidensniveauet er en betydelig andel af kursisterne, som vurderer at være mindre godt eller dårligt forberedt. Dette er samme antal som i 2018. Dette drejer sig eksempelvis om: Hvordan rollefordelingen er i projekteringsfasen, herunder lovgivningen herom (14 %), og hvilke metoder man skal bruge i det forebyggende arbejde i projekteringsfasen (11 %). Dette betyder, at alle opmærksomhedspunkterne fra 2018 igen fremhæves i dette års rapport.

På handleniveauet udledes det ud fra data, at kursisterne vurderer at være bedre forberedte på emnet om, hvordan planen for sikkerhed og sundhed kan bruges i udførelsesfasen, hvor 39 % vurderer dette som rigtig godt. Der er således sket en væsentlig og positiv udvikling af dette emne i perioden 2018-19²².

Kursisterne vurderer i mindre grad at være forberedte på to emner: Hvordan man leder og gennemfører opstartsmøder, og hvordan man kan lede og gennemføre sikkerhedsmøder.

I perioden 2018 til 2019 er der ikke sket store ændringer i forhold til antallet af anførte opmærksomhedspunkter. I alt er der anført syv opmærksomhedspunkter i 2019, hvilket er ét mindre end i 2018. Flere af opmærksomhedspunkterne i 2018 går igen i 2019, og der er dermed forsat brug for forbedringer inden for de emner, det drejer sig om. Der er dog sket en positiv udvikling, idet en mindre andel af kursisterne angiver de negative svarkategorier for flere af emnerne.

Mange kursister vurderer deres generelle udbytte af uddannelserne positivt og føler sig klædt på til at varetage arbejdsmiljøkoordineringen i projekterings- og udførelsesfasen. Sammenlignet med 2018 er der i 2019 sket et fald i andelen af kursister, som i mindre grad eller slet ikke oplever at være klædt på til at varetage arbejdsmiljøkoordineringen i projekteringsfasen. Her er der sket et væsentligt fald på 8 procentpoint (fra 16 % til 8 %). Trods denne positive fremgang er det dog stadig anført som et opmærksomhedspunkt, eftersom andelen af ikke-positive vurderinger er en gentagende problematik i evalueringerne fra 2016-18. Med hensyn til udførelsesfasen er der sket en stigning i andelen, der vurderer, at uddannelsen i høj grad har klædt dem på til dette i perioden 2018 til 2019 (fra 22 % til 35 %).

Endelig er der 94 % af kursisterne, som vil anbefale netuddannelsen til andre i deres branche. 40 % af kursisterne angiver at ville anbefale netuddannelsen ubetinget, mens 54 % af kursisterne vil gøre det med nogle forbehold. I forhold til 2018 er der sket en væsentlig positiv stigning i andelen, der svarer, at de ubetinget vil anbefale uddannelsen til andre inden for deres branche.

Stor forskel på kursisters samlede udbytte på tværs af uddannelsestyperne

På tværs af uddannelsestyperne er der stor forskel på, hvorvidt kursisterne i høj grad oplever at være klædt på til at varetage arbejdsmiljøkoordineringen under henholdsvis projekterings- og udførelsesfasen. Der er betydeligt flere på tilstedeværelsesuddannelsen, som i høj grad føler sig klædt på til dette, end der er på netuddannelsen. Det er gennemgående, at besvarelserne for koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen er mere positive end for koordinator-netuddannelsen.

²² Forbehold i forhold til resultatet: For koordinator-netuddannelsen gælder det, at det lave antal af besvarelser på mellem 134 og 136, afhængigt af spørgsmålet, betyder, at trods forskelle i procentandele i besvarelserne kan der ved en proportionstest ikke påvises væsentlige forskelle i besvarelserne af, hvilke emner kursisterne oplever sig bedst henholdsvis mindst forberedte på.

4.2.1 Vidensniveau

Dette afsnit gennemgår besvarelsene fra kursisterne på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen på de spørgsmål om uddannelsens indhold, som omhandler vidensniveauet. Desuden vil det blive fremhævet, hvilke emner af vidensniveauet kursisterne vurderer, at uddannelsen har forberedt dem mest og mindst på. Løbende vil resultaterne blive sammenlignet med resultater fra rapporten i 2018, og der vil ligeledes være underafsnit, der for hver af uddannelserne fremhæver, hvor udbyder og underviser især bør rette fokus fremadrettet i forhold til forbedringer. Tabel 4.7 viser svarfordelingerne med hensyn til disse spørgsmål.

TABEL 4.7

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på

	Type	Rigtig godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)	Total (%)
hvilke opgaver koordinatoren skal løse i forhold til projekteringsfasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelse (N = 1.054)	48	51	1	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 136)	40	57	3	1	100
hvilke opgaver koordinatoren skal løse byggefasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelse (N = 1.055)	60	39	1	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 136)	43	55	1	1	99
hvilke eksterne samarbejdspartnere du kan bruge (f.eks. arbejdsmiljørådgivere og Arbejdstilsynet)?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelse (N = 1.056)	46	51	3	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 136)	24	68	8	0	100
hvilke metoder du kan bruge i det forebyggende arbejde i projekteringsfasen (f.eks. arbejdsmiljøgranskning og risikoanalyse)?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelse (N = 1.050)	34	55	10	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 135)	27	61	11	0	100
hvilke metoder du kan bruge i det forebyggende arbejde i udførelsesfasen (f.eks. sikkerhedsrunderinger)?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelse (N = 1.032)*	50	47	3	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 136)	32	61	7	0	100
rollefordelingen i projekteringsfasen, herunder lovgivningen herom?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelse (N = 1.048)	39	53	7	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 135)	22	64	13	1	100
rollefordelingen i udførelsesfasen, herunder lovgivningen herom?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelse (N = 1.050)	46	49	4	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 136)	24	65	11	0	100

	Type	Rigtig godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)	Total (%)
hvordan du kan lave og bruge journalen i projekteringsfasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 1.046)	29	55	16	1	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 136)	15	62	23	0	100
hvordan du kan bruge journalen i udførelsesfasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 1.048)	28	54	17	1	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 136)	15	65	18	1	100
kontakt til og samarbejde med bygherren som opgavestiller?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 1.048)	34	56	9	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 136)	24	65	10	0	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: * Den lavere svarandel skyldes, at ét evalueringsskema ikke indgår, da en udbyder har benyttet evalueringsskemaet fra 2018, hvor dette spørgsmål ikke fremgår.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summerer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Tabel 4.7 viser, at koordinatoruddannelserne generelt har forberedt kursisterne godt på vidensniveauet, men at der er en større spredning i kursisternes besvarelser, end det er tilfældet på uddannelserne for medlemmerne af arbejdsmiljøorganisationen. Der er således både en væsentlig andel kursister, som oplever at være godt forberedt, og en væsentlig andel kursister, som oplever at være mindre godt forberedt.

For begge uddannelsesstyper vurderer kursisterne andelsmæssigt i højest grad at være godt forberedte på, hvilke opgaver koordinatoren skal løse i forhold til byggefasen²³. Samtlige kursister på tilstedeværelsesuddannelsen vurderer at være rigtig godt forberedte (60 %) eller godt forberedte (39 %). På netuddannelsen gælder det samme for 98 % af kursisterne, med henholdsvis 43 %, som er rigtig godt forberedte, og 55 % som er godt forberedte. Dette billede er næsten parallelt med kursisternes evalueringer i 2018. Ligeledes vurderer en stor andel af kursisterne, at uddannelsen har forberedt dem på, hvilke opgaver koordinatoren skal løse i forhold til projekteringsfasen. Her vurderer 99 % af kursisterne på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen at være rigtig godt (48 %) eller godt (51 %) forberedte. På koordinator-netuddannelsen vurderer 97 % dette, hvor henholdsvis 40 % svarer "Rigtig godt" og 57 % svarer "Godt". Sammenlignet med koordinator-netuddannelsen i 2018 er der sket en markant stigning på 15 procentpoint i andelen, der svarer "Rigtig godt" (fra 25 % til 40 %).

På begge uddannelsesstyper vurderer kursisterne andelsmæssigt at være mindst forberedte på, hvordan man kan lave og bruge journalen i henholdsvis projekterings- og udførelsesfasen²⁴. I forhold til projekteringsfasen er der blandt koordinator-tilstedeværelsesuddannelsens kursister en

²³ Forbehold i forhold til resultatet: For koordinator-netuddannelsen gælder det, at det lave antal af besvarelser på mellem 134 og 136, afhængigt af spørgsmålet, betyder, at trods forskelle i procentandele i besvarelserne kan der ved en proportionstest ikke påvises væsentlige forskelle i besvarelserne af, hvilke emner kursisterne oplever sig bedst henholdsvis mindst forberedte på.

²⁴ Forbehold i forhold til resultatet: For koordinator-netuddannelsen gælder det, at det lave antal af besvarelser på mellem 134 og 136, afhængigt af spørgsmålet, betyder, at trods forskelle i procentandele i besvarelserne kan der ved en proportionstest ikke påvises væsentlige forskelle i besvarelserne af, hvilke emner kursisterne oplever sig bedst henholdsvis mindst forberedte på.

andel på 17 %, som vurderer at være mindre godt (16 %) eller dårligt forberedt (1 %). Dette er tilnærmelsesvist uændret i forhold til 2018. Dette emne var også fremhævet som opmærksomhedspunkt i evalueringsrapporterne fra 2015-18. Det er således femte gang, EVA fremhæver dette emne som opmærksomhedspunkt for koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen. Blandt koordinator-netuddannelsens kursister er der en andel på 23 %, som oplever at være mindre godt forberedt på brug af journalen i projekteringsfasen. Dette billede er tilnærmelsesvist uændret sammenlignet med 2018. Dermed gælder det for begge uddannelser, at der fortsat er plads til væsentlige forbedringer på dette område.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

EVA opfordrer ligesom sidste år udbyderne af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvordan de kan lave og bruge journalen i projekteringsfasen. Dette har ligeledes været et opmærksomhedspunkt for koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen i rapporter fra 2015-18.

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer ligesom sidste år udbyderne af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvordan de kan lave og bruge journalen i projekteringsfasen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i rapporter fra 2016 og 2018.

I forhold til hvordan man kan bruge journalen i udførelsesfasen, er der blandt koordinator-tilstedeværelsesuddannelsens kursister 18 %, som oplever at være mindre godt (17 %) eller dårligt forberedt (1 %). For koordinator-netuddannelsens kursister er det 19 %, som oplever at uddannelsen har forberedt dem mindre godt (18%) eller dårligt (1%) på, hvordan de kan bruge journalen i udførelsesfasen. Dette indikerer, at der er en væsentlig andel af kursister på begge uddannelsestyper, som ikke opnår tilstrækkelig viden om brugen af journalen i udførelsesfasen.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

EVA opfordrer ligesom sidste år udbyderne af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvordan de kan bruge journalen i udførelsesfasen.

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer ligesom sidste år udbyderne af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvordan de kan bruge journalen i udførelsesfasen.

Særligt for vidensniveauet for koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

For evalueringerne af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen kræves der yderligere opmærksomhed på det emne, der omhandler, hvordan koordinatoren skal agere i projekteringsfasen.

Dette emne vurderer en væsentlig andel af kursisterne at være mindre godt eller dårligt forberedte på. Specifikt vurderer 10 % af kursisterne at være mindre godt forberedte i forhold til de metoder, koordinatorene skal bruge i det forebyggende arbejde i projekteringsfasen. Disse resultater er uændrede i forhold til 2018, hvor det også blev fremhævet som opmærksomhedspunkt. Der er således fortsat plads til forbedring på dette område.

I forhold til koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen kan det endvidere fremhæves, at der er sket væsentlige positive forbedringer i forhold til, hvordan kursisterne vurderer, at de er forberedte på rollefordelingen i projekteringsfasen. Således er der sket et fald på 3 procentpoint i andelen, der svarer, at de er mindre godt eller dårligt forberedte på rollefordelingen i projekteringsfasen, herunder lovgivningen (fra 10 % i 2018 til 7 % i 2019). Eftersom dette var et opmærksomhedspunkt i 2018, vil det blive gentages i 2019, da der stadig er plads til forbedringer på dette emne.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

EVA opfordrer ligesom sidste år udbyderne af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvilke metoder de kan bruge i det forebyggende arbejde i projekteringsfasen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i rapporterne fra 2016, 2017 og 2018.

EVA opfordrer ligesom sidste år udbyderne af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på rollefordelingen i projekteringsfasen, herunder lovgivningen.

Særligt for vidensniveauet for koordinator-netuddannelsen

For evalueringerne af koordinator-netuddannelsen er der en række emner, som kræver udbydernes opmærksomhed, hvilket vil blive beskrevet her.

På netuddannelsen er der flere emner, som en væsentlig gruppe kursister oplever at være mindre godt forberedt på. Størstedelen af disse emner blev ligeledes fremhævet som opmærksomhedspunkter for udbyderne af koordinator-netuddannelsen i evalueringsrapporterne fra 2016, 2017 og 2018.

Først og fremmest er der en væsentlig andel af kursisterne, som oplever fortsat at være mindre forberedt på, hvordan rollefordelingen er for henholdsvis projekterings- og udførelsesfasen, herunder lovgivningen herom. For projekteringsfasen oplever samlet 14 % af kursisterne at være mindre godt (13 %) eller dårligt (1 %) forberedte, mens der for udførelsesfasen er samlet 11 % af kursisterne, som oplever at være mindre godt forberedte.

For det andet er der endvidere 10 % af kursisterne, der vurderer at være mindre godt forberedte på at varetage kontakt til og samarbejde med bygherren. Dette er et fald på 5 procentpoint siden 2018 (fra 15 % i 2018 til 10 % i 2019), hvilket er en positiv fremgang, men som stadig kræver udbydernes opmærksomhed. Disse tre emner gentages derfor som opmærksomhedspunkter.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer ligesom sidste år udbyderne af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte med hensyn til rollefordelingen i projekteringsfasen, herunder lovgivningen herom. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2016, 2017 og 2018.

EVA opfordrer ligesom sidste år udbyderne af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte med hensyn til rollefordelingen i udførelsesfasen, herunder lovgivningen herom. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2017 og 2018.

EVA opfordrer ligesom sidste år udbyderne af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er forberedte med hensyn til, hvordan der tages kontakt til og samarbejdes med bygherren som opgavestiller. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2016, 2017 og 2018.

For det tredje oplever en væsentlig andel på 11 % af kursisterne at være mindre godt forberedt på, hvilke metoder man skal bruge i det forebyggende arbejde i projekteringsfasen. Sammenlignet med 2018 er der dog sket et positivt fald i denne andel på 6 procentpoint (fra 17 % i 2018 til 11 % i 2019). Trods positiv fremgang gentages det fortsat som et opmærksomhedspunkt, at udbyderne skal sikre sig, at kursisterne bliver forberedt på, hvilke metoder man skal bruge i det forebyggende arbejde i projekteringsfasen.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer ligesom sidste år udbyderne af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er forberedte med hensyn til, hvilke metoder der kan bruges i det forebyggende arbejde i projekteringsfasen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2017 og 2018.

For det fjerde er der sket forbedringer på to områder, som andelsmæssigt i 2019 er kommet under EVA's grænse på 10 %. Det første emne omhandler, hvilke metoder man skal bruge i det forebyggende arbejde i udførelsesfasen. I perioden 2018 til 2019 er der sket et fald i procentandelen, der vurderer, at uddannelsen har forberedt dem mindre godt på dette emne (fra 10 % i 2018 til 7 % i 2019). Det andet emne omhandler, hvilke eksterne samarbejdspartnere man kan bruge. Her er der ligeledes sket et fald i andelen fra 10 % i 2018 til 8 % i 2019, som svarer "Mindre godt". Det gælder dog for begge, at de gentages som opmærksomhedspunkter i 2019, da der stadig er plads til forbedringer.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er forberedte med hensyn til, hvilke metoder der kan bruges i det forebyggende arbejde i udførelsesfasen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2017 og 2018.

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvilke eksterne samarbejdspartnere man kan bruge.

I 2019 er der otte anførte opmærksomhedspunkter for koordinator-netuddannelsen, hvilket er det samme antal som i 2018. Der er dermed flere emner, som udbydere bør fokusere ekstra på at forbedre for koordinator-netuddannelsen.

Overordnede forskelle mellem de to koordinatoruddannelser

Forskellene mellem koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen er større end forskellene mellem de to 22-timers-uddannelser. Ser man på svarkategorien "Rigtig godt" på tværs af spørgsmålene, er andelen blandt koordinator-tilstedeværelsesuddannelsens kursister mellem 8 og 22 procentpoint større end for koordinator-netuddannelsen. Således kan det udledes, at kursister på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen generelt vurderer at være væsentligt bedre forberedte, end koordinator-netuddannelsens kursister gør.

4.2.2 Handleniveau

I dette afsnit gennemgås besvarelserne fra kursisterne på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen for de spørgsmål, der omhandler kursisters viden om, hvordan de skal handle i forbindelse med arbejdsmiljømæssige problemstillinger. I dette afsnit vil det blive fremhævet, hvad kursisterne vurderer, uddannelsen har forberedt dem mest og mindst på i forhold til emner på handleniveauet. Der vil ligeledes løbende blive sammenlignet med resultaterne fra rapporten i 2018 samt kommenteret på emner, der fremadrettet kræver særligt opmærksomhed for hver af koordinatoruddannelserne. Tabel 4.8 viser svarfordelingen for disse spørgsmål.

TABEL 4.8

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på

	Type	Rigtig godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)	Total (%)
hvordan du kan lede og gennemføre sikkerhedsmøder?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 1.050)	40	47	12	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 136)	29	57	14	1	100
hvordan du kan lede og gennemføre opstartsmøder?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 1.050)	35	48	16	1	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 136)	29	54	15	1	100
hvordan du kan lave planen for sikkerhed og sundhed i projekteringsfasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 1.048)	39	52	9	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 136)	35	56	9	1	100
hvordan du kan bruge planen for sikkerhed og sundhed i udførelsesfasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 1.049)	50	46	4	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 136)	39	54	7	1	100
hvad du kan gøre som koordinator, hvis der er sundhedsfarer i bygge- og anlægsprojektet?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 1.047)	38	55	7	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 136)	35	59	6	0	100
hvordan du kan samarbejde med andre aktører i projekteringsfasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 1.047)	32	60	7	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 136)	27	62	11	0	100
hvordan du kan samarbejde med andre aktører i udførelsesfasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 1.050)	43	55	3	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 135)	28	69	3	0	100
hvordan du kan påvirke holdningerne til arbejdsmiljø allerede i projekteringsfasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 1.050)	42	50	8	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 136)	27	65	8	0	100
hvordan du kan påvirke holdningerne til arbejdsmiljø i udførelsesfasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 1.051)	47	49	4	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 134)	29	63	7	1	100
hvad du skal gøre som koordinator, hvis der sker ulykker eller opstår erhvervsskader?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 1.049)	40	50	10	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 136)	40	54	7	0	100

	Type	Rigtig godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)	Total (%)
hvordan du kan arbejde systematisk med arbejdsmiljøarbejde i bygge- og anlægsprojektet?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 1.055)	42	54	4	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 136)	27	65	8	0	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Det fremgår af tabel 4.8, at uddannelserne generelt har forberedt kursisterne godt på handleniveauet. For begge uddannelser vurderer størstedelen af kursisterne at være rigtig godt eller godt forberedte inden for alle de adspurgte emner. For koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen vurderer andelen af kursisterne især at være rigtig godt forberedte på to emner: 1) 50 % vurderer at være rigtig godt forberedte på, hvordan planen for sikkerhed og sundhed bruges i udførelsesfasen, og 2) 47 % vurderer at være rigtig godt forberedte på, hvordan holdningen til arbejdsmiljø kan påvirkes i udførelsesfasen. For koordinator-netuddannelsens kursister vurderer andelen af kursisterne især at være rigtig godt forberedte på, hvordan planen for sikkerhed og sundhed kan bruges i udførelsesfasen (39 %)²⁵. Dette er en væsentlig udvikling i perioden 2018-19, hvor andelen der svarer ”Rigtig godt”, er steget med 15 procentpoint (fra 24 % til 39 %). Sammenlignet med sidste år er andelen, der svarer den mest positive svarkategori, steget for mange af emnerne i koordinator-netuddannelsen. For otte af emnerne er andelen steget med mellem 9-18 procentpoint, dog er der for flere af disse ikke tale om væsentlige andele.

Andelen af kursister på begge uddannelser vurderer i mindst grad at være forberedt på, hvordan man kan lede og gennemføre opstartsmøder²⁶. Her vurderer 17 % af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsens kursister at være mindre godt (16 %) eller dårligt (1 %) forberedte, mens 16 % af kursisterne på koordinator-netuddannelsen vurderer at være enten mindre godt (15 %) eller dårligt (1 %) forberedte. For begge uddannelser er der også en væsentlig andel af kursister, som ikke er tilstrækkeligt forberedt på, hvordan man kan lede og gennemføre opstartsmøder. Der er samlet 12 % på tilstedeværelsesuddannelsen og 15 % på netuddannelsen, som svarer, at de er mindre godt eller dårligt forberedte på, hvordan man kan lede og gennemføre sikkerhedsmøder. Dermed kræver begge emner et opmærksomhedspunkt for begge af uddannelserne. Yderligere gælder det for koordinator-netuddannelsen, at der er en væsentlig andel på samlet 10 %, der mindre godt (9 %) eller dårligt (1 %) er forberedt på, hvordan planen for sikkerhed og sundhed i projekteringsfasen laves.

²⁵ Forbehold i forhold til resultatet: For koordinator-netuddannelsen gælder det, at det lave antal af besvarelser på mellem 134 og 136, afhængigt af spørgsmålet, betyder, at trods forskelle i procentandele i besvarelserne kan der ved en proportionstest ikke påvises væsentlige forskelle i besvarelserne af, hvilke emner kursisterne oplever sig bedst henholdsvis mindst forberedte på.

²⁶ Forbehold i forhold til resultatet: For koordinator-netuddannelsen gælder det, at det lave antal af besvarelser på mellem 134 og 136, afhængigt af spørgsmålet, betyder, at trods forskelle i procentandele i besvarelserne kan der ved en proportionstest ikke påvises væsentlige forskelle i besvarelserne af, hvilke emner kursisterne oplever sig bedst henholdsvis mindst forberedte på.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte med hensyn til, hvordan de kan lede og gennemføre opstartsmøder. Dette har været et opmærksomhedspunkt hvert år 2015-18.

EVA opfordrer udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte med hensyn til, hvordan de kan lede og gennemføre sikkerhedsmøder.

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne opnår den fornødne viden om følgende emner:

- Hvordan man leder og gennemfører opstartsmøder
- Hvordan man leder og gennemfører sikkerhedsmøder
- Hvordan man kan lave planen for sikkerhed og sundhed i projekteringsfasen.

Alle tre emner var også anført som opmærksomhedspunkter i 2017 og 2018.

Særligt for handleniveauet for koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

På trods af at uddannelserne generelt har forberedt kursisterne godt på handleniveauet, vurderer en væsentlig andel af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsens kursister at være mindre godt forberedt på, hvad man som koordinator skal gøre, hvis der sker ulykker eller opstår erhvervsskader. Her vurderer 10 % af kursisterne at være mindre godt forberedte, hvilket er en betydelig andel. Derfor må dette således gentages som opmærksomhedspunkt i 2019.

Opmærksomhedspunkt

Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte med hensyn til, hvad man skal gøre som koordinator, hvis der sker ulykker eller opstår erhvervsskader. Dette var ligeledes et opmærksomhedspunkt i 2017 og 2018.

Særligt for handleniveauet for koordinator-netuddannelsen

For koordinator-netuddannelsen er der på handleniveauet flere emner, hvor en væsentlig andel af kursisterne ikke opnår den fornødne viden om, hvordan de skal handle i forbindelse med arbejdsmiljømæssige problemstillinger. I 2019 er der syv emner, hvor der er anført opmærksomhedspunkter, eftersom en betydelig andel oplever at være mindre godt eller dårligt forberedte. Flere af disse går igen fra 2018, hvor der var anført otte opmærksomhedspunkter.

For tre af emnerne, hvor der anføres opmærksomhedspunkter, gælder det dog, at der er sket positive fremskridt sammenlignet med 2018. Her er de kommet under EVA's grænse på 10 %, men kræver stadig fokus fra udbydere. Først og fremmest gælder dette for emnet om, hvad koordinatoren skal gøre, hvis der sker ulykker eller opstår erhvervsskader. Her er der sket et fald i andelen, der angiver de negative kategorier (fra 12 % i 2018 til 7 % i 2019). For det andet ses det også for emnet om, hvordan planen for sikkerhed og sundhed kan bruges i udførelsesfasen. For dette emne er det i 2019 8 % sammenlignet med 12 % i 2018, der svarer, at de mindre godt eller dårligt er blevet forberedte gennem uddannelsen på dette. For det tredje anføres der ligeledes opmærksomhedspunkt i forhold til emnet om, hvordan kursisterne kan arbejde systematisk med arbejdsmiljø i bygge- anlægsprojektet, hvor der er sket et positivt fald fra 10 % til 8 % i perioden 2018 til 2019. Dette er dermed en positiv udvikling for koordinator-netuddannelsen. Selvom evalueringerne peger på positiv udvikling, er der dog fortsat grund til, at udbydere har fokus på, hvordan uddannelsen kan styrke deltagerne i, hvordan de skal handle i forbindelse med arbejdsmiljømæssige problemstillinger.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte med hensyn til:

- Hvad man skal gøre som koordinator, hvis der sker ulykker eller opstår erhvervsskader. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2017 og 2018.
- Hvordan planen for sikkerhed og sundhed kan bruges i udførelsesfasen.
- Hvordan man kan arbejde systematisk med arbejdsmiljø i bygge- og anlægsprojektet.

Disse tre punkter var også fremhævet som opmærksomhedspunkter i arbejdsmiljørapporten i 2017 og 2018.

På baggrund af kursisternes evalueringer må EVA ligeledes igen i år opfordre udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvordan man kan samarbejde med andre aktører i projekteringsfasen. Her er der 11 % af kursisterne, der mener, at uddannelsen mindre godt har forberedt dem på dette emne.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvordan man kan samarbejde med andre aktører i projekteringsfasen. Dette blev også fremhævet som opmærksomhedspunkt i arbejdsmiljørapporten i 2017 og 2018.

Et opmærksomhedspunkt, som ikke gentages i 2019, er for det emne, der omhandler, hvad man skal gøre som koordinator, hvis der er sundhedsfarer i bygge- og anlægsprojektet. Her er andelen, der vurderer, at de mindre godt eller dårligt er blevet forberedt på dette emne, samlet faldet fra 11 % i 2018 til 6 % i 2019.

Forskelle på koordinatoruddannelserne vedrørende handleniveauet

Generelt anvender kursisterne på tilstedeværelsesuddannelsen oftere svarkategorien "Rigtig godt" end kursisterne på netuddannelsen. For otte af emnerne er der således en forskel på mellem 5 til 18 procentpoint i andelen af kursister på tilstedeværelsesuddannelsen, som anvender svarkategorien "Rigtig godt" sammenlignet med kursisterne på netuddannelsen. Sammenligner man kursisters vurderinger af handleniveauet for koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen, er der væsentlige forskelle mellem de to uddannelser for seks emner. Et af de emner, hvor der er en væsentlig forskel mellem de to uddannelser, er spørgsmålet om, hvordan kursisterne oplever at være forberedt på, hvordan de kan påvirke holdningerne til arbejdsmiljø i udførelsesfasen. Af kursisterne på tilstedeværelsesuddannelsen vurderer 47 % at være rigtig godt forberedte, mens det samme gælder for 29 % af netuddannelsens kursister (en forskel på 18 procentpoint). Således vurderer kursister på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen for flere emner at være generelt bedre forberedte end koordinator-netuddannelsens kursister.

4.2.3 Det samlede udbytte af uddannelsen

I dette afsnit gennemgås kursisters samlede vurdering af deres udbytte af uddannelserne. Tabel 4.9 viser denne vurdering.

TABEL 4.9

I hvilken grad har uddannelsen klædt dig på til at varetage arbejdsmiljøkoordineringen under

	Type	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
projekteringen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 1.053)	36	58	6	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 136)	26	65	8	1	100
udførelsesfasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 1.053)	56	43	1	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 136)	35	60	5	1	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Af tabel 4.9 fremgår det, at der er spredning i, hvor godt kursisterne på koordinatoruddannelserne oplever at være klædt på til at varetage arbejdsmiljøkoordineringen. Generelt oplever kursisterne på tilstedeværelsesuddannelsen i højere grad at være klædt på til opgaven end netuddannelsens kursister. På begge uddannelser oplever kursisterne i højest grad at være forberedte på udførelsesfasen. På tilstedeværelsesuddannelsen vurderer 56 % af kursister i høj grad at være klædt på til at varetage arbejdsmiljøkoordineringen i udførelsesfasen, mens det samme gælder for 35 % på netuddannelsen. Med hensyn til projekteringsfasen gælder det samme for henholdsvis 36 % af kursisterne på tilstedeværelsesuddannelsen og 26 % af netuddannelsens kursister.

I 2019 er kursisternes evalueringer af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen overordnet meget parallelle til evalueringerne fra 2018. Ligesom i 2018 angiver kursisterne på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen at være betydeligt bedre forberedte med hensyn til udførelsesfasen end projekteringsfasen. Der er således 20 procentpoint flere, som i høj grad oplever at være klædt på til at varetage arbejdsmiljøkoordineringen i udførelsesfasen end i projekteringen.

For koordinator-netuddannelsen adskiller evalueringerne i 2019 sig fra resultaterne i 2018. Primært er der et væsentligt fald på 8 procentpoint (fra 16 % til 8 %) i andelen af kursister, der vurderer, at uddannelsen i mindre grad har klædt dem på til at varetage arbejdsmiljøkoordineringen under projekteringen. Dette har været et opmærksomhedspunkt i evalueringsrapporterne fra 2016 til 2018. Dette vil ligeledes være et opmærksomhedspunkt i 2019, da dette års resultat ligger på grænsen og har været fremhævet de seneste år. I forhold til udførelsesfasen er der sket et mindre fald på 3 procentpoint (fra 9 % til 6 %) i den samlede andel, som i mindre grad eller slet ikke oplever at være klædt på til arbejdsmiljøkoordineringen. Samtidig er der i perioden fra 2018 til 2019 sket en stigning i andelen, der vurderer, at uddannelsen i høj grad har klædt dem på (fra 22 % til 35 %).

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer ligesom sidste år udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at deres kursister er klædt på til at varetage arbejdsmiljøkoordinering i projekteringsfasen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2016, 2017 og 2018.

Kursister på koordinator-netuddannelsen er endvidere blevet spurgt om, hvorvidt de vil anbefale uddannelsen til andre inden for deres branche. Tabel 4.10 viser fordelingen af kursisternes besvarelser.

TABEL 4.10

Vil du anbefale den netbaserede uddannelse til andre inden for din branche?

	Ja, ubetinget (%)	Ja, men med nogle forbehold (%)	Ja, men med mange forbehold (%)	Nej, jeg vil ikke anbefale dem netuddannelsen (%)	Total (%)
2017 (N = 135)	20	58	15	7	100
2018 (N = 143)	21	57	15	8	100
2019 (N = 136)	40	54	4	3	100

Kilde: Evalueringsrapport 2018, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrunding.

Tabel 4.10 viser, at 94 % af kursisterne på koordinator-netuddannelsen enten ubetinget (40 %) eller med nogle forbehold (54 %) vil anbefale uddannelsen til andre inden for deres branche. Dette er en væsentligt større andel end i 2018. Ligeledes fremgår det af tabel 4.10, at andelen, der svarer, at de vil anbefale den netbaserede uddannelse til andre inden for deres branche ubetinget, er steget med 19 procentpoint i perioden 2018 til 2019. Ligeledes fremgår det for samme periode, at andelen er faldet for kursister, der svarer "Ja, men med mange forbehold" (fra 15 % til 4 %), og kursister, der svarer "Nej, jeg vil ikke anbefale dem netuddannelsen" (fra 8 % til 3 %). Der er altså sket en positiv udvikling i kursisternes vurdering af, hvorvidt de vil anbefale uddannelsen til andre inden for deres branche.

5 Evaluering af pædagogikken

Ifølge bekendtgørelsen om godkendelse af udbydere af de obligatoriske arbejds miljøuddannelser²⁷ skal uddannelserne tilrettelægges med udgangspunkt i fastlagte pædagogiske principper. Det indebærer blandt andet, at undervisningen skal tage udgangspunkt i kursisternes arbejdspladser og tilrettelægges, så kursisterne inddrages aktivt og kan udveksle erfaringer. Dette kapitel præsenterer kursisternes vurderinger af, hvordan underviserne udmønter de pædagogiske principper, der er beskrevet i bekendtgørelsen. Kapitlet er baseret på kursisternes evalueringer leveret af udbydere af arbejds miljøuddannelserne samt EVA's tidligere evalueringsrapporter om arbejds miljøuddannelserne.

Kapitlet er struktureret, så der først er fokus på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, så på 22-timers-netuddannelsen, dernæst på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og slutteligt på koordinator-netuddannelsen. Denne struktur gør det muligt at fokusere på, hvorledes de pædagogiske principper udmøntes og evalueres på de fire uddannelser.

5.1 Uddannelserne for medlemmerne af arbejds miljøorganisationen

I dette afsnit behandles resultaterne for uddannelserne for medlemmerne af AMO. Først gennemgås kursisternes besvarelser vedrørende 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, og dernæst gennemgås besvarelserne angående 22-timers-netuddannelsen.

5.1.1 Tilstedeværelsesuddannelsen

I dette afsnit præsenteres vurderinger fra kursister på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen. Afsnittets centrale konklusioner er opsummeret nedenfor:

Tilstedeværelsesuddannelsens kursister er generelt tilfredse med udmøntningen af de pædagogiske principper

Kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen vurderer generelt undervisernes udmøntning af de pædagogiske principper positivt. Kursisterne er især positive med hensyn til underviserens evne til at inddrage praktiske eksempler fra kursisternes arbejdspladser. Stort set alle kursister (97 %) vurderer, at underviseren har været rigtig god eller god til dette.

²⁷ Kilde: Beskæftigelsesministeriet (2010). *Bekendtgørelse om godkendelse af udbydere af de obligatoriske arbejds miljøuddannelser*: BEK, nr. 840. 29.6.2010. Lokaliseret d. 30 marts 2020 på: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=132642>

Størstedelen af kursisterne på uddannelsen (93 %) vurderer, at undervisningens sværhedsgrad har været tilpas.

Den praktiske opgave giver kursisterne et praktisk anvendeligt læringsudbytte i forhold til deres arbejde i arbejdsmiljøorganisationen

Størstedelen af kursisterne (84 %) vurderer, at erfaringerne fra den praktiske opgave har lært dem meget eller har lært dem noget, som de vil kunne bruge i deres videre arbejde som arbejdsmiljørepræsentant eller arbejdsleder.

0,42 % af kursisterne svarer dog, at de ikke har lavet og heller ikke regner med at komme til at lave den praktiske opgave. Dette svarer i tal til 55 kursister. EVA indskærper derfor over for udbyderne, at den praktiske opgave er obligatorisk for at gennemføre kurset og dermed også for, at kursisterne kan få udleveret et kursusbevis.

Pædagogiske principper

Tabel 5.1 viser kursisternes vurderinger af, hvordan underviserne har været til at udmønte de pædagogiske principper.

TABEL 5.1

Hvordan synes du, underviseren har været til/hvordan har dine muligheder i undervisningen været for:

	Rigtig godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)	Total (%)
at skifte mellem oplæg og opgaver? (N = 13.150)	62	34	3	1	100
at inddrage praktiske eksempler fra din eller andres arbejdspladser? (N = 13.163)	63	34	3	0	100
at bruge den viden, du på forhånd havde om arbejdsmiljø?* (N = 11.359)	40	56	3	0	100
at forbinde undervisningen med hverdagen på din arbejdsplads? (N = 13.146)	56	39	5	1	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: *Kursister, der har svaret, at de ingen forhåndsviden om arbejdsmiljø har, indgår ikke i denne tabel.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Note: Tabellen består af en sammenlægning af følgende tre forskellige spørgsmål i evalueringsskemaerne:

”Hvordan synes du, underviseren har været til at skifte mellem oplæg og opgaver?”

”Hvordan har dine muligheder i undervisningen været for:

- at inddrage praktiske eksempler fra din eller andres arbejdspladser?
- at forbinde undervisningen med hverdagen på din arbejdsplads?”

”Hvordan har dine muligheder i undervisningen været for at bruge den viden, du på forhånd havde om arbejdsmiljø?”.

Tabel 5.1 viser, at langt størstedelen af kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen vurderer underviserens udmøntning af de pædagogiske principper positivt. På tre ud af fire punkter mener over halvdelen af kursisterne, at underviseren var rigtig god til at udmønte de pædagogiske principper. Kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen er mest positive med hensyn til underviserens evne til at inddrage praktiske eksempler fra kursisternes arbejdspladser, hvor 97 % af kursisterne svarer, at underviseren har været rigtig god (63 %) eller god (34 %) til dette.

Det pædagogiske princip, hvor kursisterne giver de mest negative evalueringer, handler om deres mulighed for at forbinde undervisningen til hverdagen på deres arbejdsplads. I alt 6 % af kursisterne svarer, at de har haft mindre gode eller dårlige muligheder for dette i undervisningen. Generelt er det dog kun en lille andel af kursisterne, som evaluerer de pædagogiske principper ud fra de to negative svarkategorier. I forhold til besvarelserne fra 2018 er der i fordelingen af de fire svarkategorier ikke sket væsentlige ændringer.

Tabel 5.2 viser fordelingen af kursisters vurderinger af uddannelsens sværhedsgrad.

TABEL 5.2

Hvor svær eller let var undervisningen?

	For svær (%)	Tilpas (%)	For let (%)	Total (%)
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 13.169)	2	93	5	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Størstedelen af kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (93 %) vurderer, at undervisningens sværhedsgrad har været tilpas.

Den praktiske opgave

Den praktiske opgave (hjemmeopgaven) udgør et centralt element i arbejds miljøuddannelserne, da den skal bygge bro mellem kurset og arbejds miljøarbejdet i kursisters egen virksomhed. Gennemførelse af opgaven er ifølge bekendtgørelsen obligatorisk for alle kursister. Af tabel 5.3 fremgår kursisters vurdering af, hvorvidt de gennem den praktiske opgave har opnået et læringsudbytte, som de kan bruge i deres arbejde.

TABEL 5.3

Hvor meget forventer du, at du vil kunne bruge erfaringer fra den obligatoriske praktiske opgave i dit arbejde som arbejds miljørepræsentant/arbejdsleder?

	Meget (%)	Noget (%)	Lidt (%)	Intet (%)	Jeg skal først udføre opgaven efter endt kursus* (%)	Jeg har ikke udført opgaven og kommer heller ikke til det ** (%)	Total (%)
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 13.110)	52	32	6	1	9	0,42	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: * Den præcise formulering i spørgeskemaet er: "Jeg skal først udføre den praktiske opgave efter endt kursus".

** Den præcise formulering i spørgeskemaet er: "Jeg har ikke udført den praktiske opgave og kommer heller ikke til det".

Tabel 5.3 viser, at 84 % af kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen vurderer, at de har lært meget (52 %) eller noget (32 %) af den praktiske opgave.

Ifølge tabel 5.3 er der 0,42 %, svarende til 55 personer, som ikke har udført opgaven og heller ikke kommer til det. Gennemførelse af opgaven er en obligatorisk del af uddannelsen og en forudsætning for, at kursisterne kan modtage et kursusbevis. EVA indskærper derfor over for udbyderne af 22-timers-uddannelsen, at de skal sikre, at kursisterne på uddannelsen har gennemført den praktiske opgave, før de får udstedt et kursusbevis.

Indskærpelse

22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen

EVA indskærper ligesom sidste år over for udbydere af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, at det er et obligatorisk krav, at kursisterne har gennemført den praktiske opgave, før de får udstedt et kursusbevis.

5.1.2 Netuddannelsen

I dette afsnit findes vurderinger fra kursister på 22-timers-netuddannelsen. Netuddannelsens forløb indledes med en introducerende tilstedeværelsesundervisning efterfulgt af onlinebaseret fjernundervisning. Evalueringen vil derfor centrere sig om kursisters oplevelser med og udbytte af tilstedeværelsesundervisningen samt oplevelser med onlinedelen og underviserens bistand i den forbindelse. Centrale konklusioner i afsnittet er opsummeret nedenfor.

Netuddannelsens kursister er generelt tilfredse med tilstedeværelsesundervisningen

Næsten alle kursister (henholdsvis 95 % og 97 %) er positive i deres vurdering af, hvorvidt tilstedeværelsesundervisningen gav et overblik over indholdet af uddannelsen samt arbejdsmiljøområdet. Endvidere oplever næsten alle kursister (96 %), at de i høj grad eller nogen grad var klar til at gå i gang med netperioden efter tilstedeværelsesundervisningen. De positive vurderinger i 2019 er parallelle med evalueringsresultaterne for netuddannelsen i 2018.

Netuddannelsens kursister vurderer overordnet netperioden og aktivitetsplanen positivt, men der er fortsat behov for forbedringer

Overordnet set vurderer kursisterne netperioden positivt, men i 2019 er der tre opmærksomhedspunkter angående aktivitetsplanen og de opgaver til netperioden, som aktivitetsplanen indeholder.

For det første vurderer størstedelen (84 %) af kursisterne, at aktivitetsplanen fungerede godt eller rigtig godt som ramme for netperioden. Der er dog en væsentlig andel på 16 %, der vurderer, at aktivitetsplanen fungerede mindre godt eller dårligt. Dette resultat er en negativ udvikling sammenlignet med resultatet i 2018, hvilket derfor leder til et opmærksomhedspunkt til udbyderne. For det andet gør samme negative tendens sig gældende i forhold til, hvorvidt kursisterne syntes, at opgaverne i aktivitetsplanen var meget eller forholdsvis relevante. I svarene på dette spørgsmål angiver en betydelig andel, at de synes, at opgaverne har været mindre relevante eller ikke relevante (11 %). Endelig angiver 87 % af kursisterne, at det var klart for dem, hvornår opgaverne i aktivitetsplanen var løst tilfredsstillende, mens det for en betydelig andel på 13 % i mindre grad eller slet ikke var klart.

Netuddannelsens kursister er tilfredse med undervisningsmaterialet

Næsten alle kursister (93 %) svarer, at de er meget tilfredse eller tilfredse med undervisningsmaterialet. I 2019 er der sket ændringer i procentandelene mellem de positive svarkategorier sammenlignet med 2018. Andelen, der svarer ”Meget tilfreds”, er faldet med 12 procentpoint (fra 56 % til 44 %), og tilsvarende er andelen, der svarer, at de er tilfredse, steget med 11 procentpoint (fra 38 % til 49 %).

Netuddannelsens kursister er forholdsvis tilfredse med IT-systemet

Overordnet set vurderer kursisterne IT-systemets driftsstabilitet, brugervenlighed og mulighed for dialog med andre deltagere positivt. Mellem 86 og 95 % af kursisterne angiver at være tilfredse eller meget tilfredse med disse tre aspekter af IT-systemet på netuddannelsen. Der er dog i 2019 en betydelig andel på 14 %, som er utilfredse eller meget utilfredse med IT-systemets brugervenlighed, samt en betydelig andel på 11 %, der er utilfredse med hensyn til IT-systemets mulighed for dialog med andre deltagere. Derfor er disse perspektiver anført som opmærksomhedspunkter.

Tilstedeværelsesundervisningen

22-timers-netuddannelsen indledes med en tilstedeværelsesdag med minimum fire timers undervisning. Dagen har til formål at give kursisterne overblik over uddannelsen og arbejdsmiljøområdet samt gøre dem i stand til at gennemføre den netbaserede fjernundervisning.

Tabel 5.4 viser kursisternes vurdering af, hvorvidt tilstedeværelsesundervisningen gav overblik over indholdet af uddannelsen og arbejdsmiljøområdet.

TABEL 5.4

I hvilken grad gav tilstedeværelsesundervisningen dig et overblik over

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
indholdet i uddannelsen (N = 266)	60	35	5	0	100
Arbejdsmiljøområdet (N = 266)	62	35	4	0	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Af tabel 5.4 fremgår det, at størstedelen af kursisterne vurderer tilstedeværelsesundervisningen positivt. Næsten alle kursister oplever at have fået overblik over uddannelsens indhold og arbejdsmiljøområdet. I forhold til uddannelsens indhold oplever 95 % af kursisterne, at tilstedeværelsesundervisningen i høj grad (60 %) eller i nogen grad (35 %) gav dem overblik. I forhold til arbejdsmiljøområdet oplever 97 % af kursisterne, at undervisningen i høj grad (62 %) eller i nogen grad (35 %) gav dem overblik. Sammenlignet med 2018 er procentandelene tilnærmelsesvis uændrede.

Af tabel 5.5 fremgår kursisternes vurdering af, i hvilken grad de var klar til at gå i gang med netperioden efter tilstedeværelsesundervisningen.

TABEL 5.5

I hvilken grad var du klar til at gå i gang med netperioden af uddannelsen efter tilstedeværelsesundervisningen?

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
2019 (N = 265)	63	33	3	1	100
2018 (N = 308)	64	33	4	0	100

Kilde: Evalueringsrapport, 2018, udarbejdet af EVA; Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrunding.

Tabel 5.5 viser, at næsten alle kursister (96 %) i høj grad (63 %) eller i nogen grad (33 %) følte sig klar til at gå i gang med netperioden efter tilstedeværelsesundervisningen. Størstedelen af kursisterne vurderer, at de i høj grad var klar til at gå i gang med netperioden (63 %). I forhold til 2018 er der ikke sket markante ændringer.

Netperioden

Ud over tilstedeværelsesdagen består 22-timers-netuddannelsen af en netperiode, som gennemføres i overensstemmelse med en aktivitetsplan, der er udarbejdet i samarbejde mellem underviseren og den enkelte kursist. I netperioden skal kursisterne løse opgaver, der relaterer sig til deres egen arbejdsplads. I tabel 5.6 til 5.10 præsenteres kursisternes vurderinger af de elementer, der indgår i netperioden.

Af tabel 5.6 fremgår kursisternes vurdering af, hvordan aktivitetsplanen har fungeret som ramme for netperioden.

TABEL 5.6

Hvordan fungerede aktivitetsplanen som ramme for netperioden?

	Rigtig godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)	Total (%)
2019 (N = 266)	27	57	14	2	100
2018 (N = 307)	46	48	7	0	100

Kilde: Evalueringsrapport, 2018, udarbejdet af EVA; Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrunding.

Tabel 5.6 viser, at 27 % af kursisterne på 22-timers-netuddannelsen vurderer, at aktivitetsplanen fungerede rigtig godt som ramme for netperioden, mens 57 % vurderer, at den fungerede godt. Sammenlignet med 2018 er der sket nogle væsentlige ændringer. For det første er der sket et fald på 19 procentpoint i andelen, som synes, at aktivitetsplanen fungerede rigtig godt, og en stigning på 9 procentpoint i andelen, der angiver, at den fungerede godt. For det andet er der i 2019 16 % af kursisterne på uddannelsen, der angiver, at aktivitetsplanen fungerede mindre godt (14 %) eller dårligt (2 %). Dette er en stigning på 7 procentpoint sammenlignet med 2018. Da de negative vurderinger tilsammen overstiger grænsen på 10 %, kræver dette et opmærksomhedspunkt.

Opmærksomhedspunkter

EVA opfordrer til, at udbyderne af 22-timers-netuddannelsen udvikler deres praksis med hensyn til at skabe aktivitetsplaner, der fungerer som en god ramme for netperioden for *alle* kursister.

I løbet af netperioden skal kursisterne løse opgaver, som er aftalt med underviseren i aktivitetsplanen. Af tabel 5.7 fremgår kursisternes vurderinger af opgaverne i aktivitetsplanen.

TABEL 5.7

Hvor relevante synes du opgaverne i aktivitetsplanen var?

	Meget relevante (%)	Forholdsvist relevante (%)	Mindre relevante (%)	Ikke relevante (%)	Total (%)
2019 (N = 267)	47	42	9	2	100
2018 (N = 306)	54	40	6	0	100

Kilde: Evalueringsrapport, 2018, udarbejdet af EVA; Udbydernes optællinger, 2019.

Tabel 5.7 viser, at de fleste af kursisterne på 22-timers-netuddannelsen (89 %) vurderer, at opgaverne i aktivitetsplanen var meget (47 %) eller forholdsvis relevante (42 %). Omvendt er der 11 %, som synes, at opgaverne i aktivitetsplanerne var mindre (9 %) eller ikke relevante (2 %). Dette er en negativ udvikling sammenlignet med 2018, hvor de negative svarkategorier kun udgjorde 6 % af andelen. Derfor kræver dette et opmærksomhedspunkt.

Endvidere er kursisterne blevet spurgt om, hvorvidt de synes, kravene til netperiodens opgaver var klare, hvilket fremgår af tabel 5.8.

TABEL 5.8

I hvilken grad var det klart for dig, hvad der skulle til, før opgaverne var løst tilfredsstillende?

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
2019 (N = 265)	37	50	12	1	100
2018 (N = 304)	48	45	6	2	100

Kilde: Evalueringsrapport, 2018, udarbejdet af EVA; Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

I tabel 5.8 fremgår det, at størstedelen af kursisterne (87 %) vurderer, at det i høj grad (37 %) eller i nogen grad (50 %) var klart, hvad der skulle til, før opgaverne i aktivitetsplanen var løst tilfredsstillende. Sammenlignet med 2018 er der sket et fald på 11 procentpoint i andelen, der svarer "I høj grad" og en stigning på 5 procentpoint, der svarer "I nogen grad". Samtidig er der dog 13 %, der vurderer, at det i mindre grad (12 %) eller slet ikke (1 %) var klart for dem. Dette indebærer en ændring i forhold til 2018, hvor 8 % af kursisternes svar lå i de negative svarkategorier. Dermed er der sket en negativ udvikling på 4 procentpoint i perioden 2018-19, hvilket medfører et opmærksomhedspunkt.

Opmærksomhedspunkter

EVA opfordrer udbyderne af 22-timers-netuddannelsen til at sikre, at opgaverne i aktivitetsplanen er relevante for alle kursister.

EVA opfordrer udbyderne af 22-timers-netuddannelsen til at gøre det klart for kursisterne, hvad der skal til, før opgaverne i aktivitetsplanen er løst tilfredsstillende.

Under netperioden skal kursisterne have mulighed for vejledning fra underviser. Tabel 5.9 viser kursisternes vurdering af underviserens vejledning i netperioden.

TABEL 5.9

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med underviserens vejledning i løbet af netperioden?

	Meget tilfreds (%)	Tilfreds (%)	Utilfreds (%)	Meget utilfreds (%)	Total (%)
2019 (N = 266)	51	46	3	1	100
2018 (N = 307)	56	42	2	0	100

Kilde: Evalueringsrapport, 2018, udarbejdet af EVA; Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrunding.

Af tabel 5.9 fremgår det, at næsten alle kursister (97 %) er meget tilfredse (51 %) eller tilfredse (46 %) med underviserens vejledning i netperioden.

Kursisterne bliver desuden spurgt til, om de har drøftet opgaverne på uddannelsen med arbejdsmiljørepræsentanten/arbejdslederen på deres arbejdsplads. Kursisternes besvarelser på dette spørgsmål fremgår af tabel 5.10.

TABEL 5.10

I hvilken grad har du drøftet opgaverne med arbejdsmiljørepræsentanten/arbejdslederen på din arbejdsplads?

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
2019 (N = 264)	24	38	22	16	100
2018 (N = 303)	34	35	20	11	100

Kilde: Evalueringsrapport, 2018, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2019.

Det indgår ikke som krav i bekendtgørelsen, at kursisterne skal drøfte opgaverne med arbejdsmiljørepræsentanten eller arbejdslederen på deres arbejdsplads. På trods af dette har 62 % af kursisterne på 22-timers-netuddannelsen i høj grad (24 %) eller i nogen grad (38 %) drøftet opgaverne med arbejdsmiljørepræsentanten eller arbejdslederen. I forhold til 2018 er der sket et væsentligt fald på 10 procentpoint i andelen, der svarer, at de i høj grad har drøftet uddannelsens opgaver med en arbejdsmiljørepræsentant eller arbejdsleder fra arbejdspladsen (fra 34 % til 24 %). Tilsvarende er andelen, som i mindre grad eller slet ikke har drøftet opgaven, steget med 7 procentpoint (fra 31 % til 38 %). Her er der dog ikke tale om en væsentlig forskel.

Undervisningsmateriale

I netperioden skal kursisterne anvende forskellige undervisningsmaterialer for at kunne løse opgaverne i aktivitetsplanen. Tabel 5.11 viser kursisternes vurdering af det undervisningsmateriale, der anvendes på kurset.

TABEL 5.11

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med det undervisningsmateriale der anvendes på kurset?

	Meget tilfreds (%)	Tilfreds (%)	Utilfreds (%)	Meget utilfreds (%)	Total (%)
2019 (N = 266)	44	49	5	2	100
2018 (N = 308)	56	38	4	1	100

Kilde: Evalueringsrapport, 2018, udarbejdet af EVA; Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Det fremgår af tabel 5.11, at kursisterne generelt er tilfredse med undervisningsmaterialet. Næsten alle kursister (93 %) er meget tilfredse (44 %) eller tilfredse (49 %) med det undervisningsmateriale, som anvendes på kurset. I forhold til 2018 er der dog sket et væsentligt fald på 12 procentpoint i andelen, der svarer "Meget tilfreds" (fra 56 % til 44 %). Samtidig er der sket en stigning på 11 procentpoint i andelen, der svarer "Tilfreds" (fra 38 % til 49 %). Derfor er ændringerne hovedsageligt sket som en forskydning mellem de positive svarkategorier.

IT-system

Ifølge bekendtgørelsen ²⁸skal IT-systemet leve op til en række fastsatte krav, som udbyder til enhver tid skal kunne dokumenteres, at IT-systemet lever op til. Herunder stilles der blandt andet krav til IT-systemets driftsstabilitet, brugervenlighed og muligheder for dialog mellem deltagerne og underviseren og deltagerne imellem. Tabel 5.12 viser kursisters vurderinger af IT-systemet.

TABEL 5.12

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med:

	Meget tilfreds (%)	Tilfreds (%)	Utilfreds (%)	Meget utilfreds (%)	Total (%)
IT-systemets driftsstabilitet? (N = 266)	53	42	4	1	100
IT-systemets brugervenlighed? (N = 267)	40	46	12	2	100
mulighederne for dialog med andre deltagere via IT-systemet? (N = 259)	15	74	9	2	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Det fremgår af tabel 5.12, at kursisterne generelt er tilfredse med IT-systemet. For det første angiver 95 % af kursisterne, at de er meget tilfredse eller tilfredse med driftsstabiliteten, hvilket er parallelt med resultatet fra 2018. For det andet angiver 14 % af kursisterne, at i forhold til brugervenligheden er de utilfredse (12 %) eller meget utilfredse (2 %). Dette er en stigning på 4 procentpoint i forhold til 2018 og kræver derfor et opmærksomhedspunkt. Samme tendens gør sig gældende for kursisters vurdering af mulighederne for dialog med andre deltagere via IT-systemet. Her ses det, at 11 % af kursisterne enten er utilfredse (9 %) eller meget utilfredse (2 %). Dette er en stigning på 6 procentpoint sammenlignet med 2018 og kræver ligeledes et opmærksomhedspunkt. Endelig er der sket en væsentlig negativ udvikling fra 2018 til 2019 i forhold til andelen af kursister, der er meget tilfredse med mulighederne for dialog med andre deltagere via IT. Denne andel var i 2018 på 34 %, mens den i 2019 er faldet til 15 %. Samtidig er der dog sket en stigning i andelen, der angiver, at de er tilfredse med mulighederne for dialog med andre deltagere via IT-systemet.

Opmærksomhedspunkter

EVA opfordrer udbyderne af 22-timers-netuddannelsen til at sikre, at de anvendte IT-systemer er brugervenlige og giver mulighed for dialog med andre deltagere via IT-systemet.

28 Kilde: Beskæftigelsesministeriet (2010). *Bekendtgørelse om godkendelse af udbydere af de obligatoriske arbejdsmiljøuddannelser*: BEK, nr. 840. 29.6.2010. Lokaliseret d. 30 marts 2020 på: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=132642>

5.2 Uddannelserne for koordinatore

I dette afsnit behandles resultaterne for uddannelserne for koordinatore. Først behandles evalueringerne af tilstedeværelsesuddannelsen, derefter evalueringerne af netuddannelsen.

5.2.1 Tilstedeværelsesuddannelsen

I dette afsnit præsenteres vurderinger fra kursister på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen. Centrale konklusioner i afsnittet er opsummeret nedenfor:

Tilstedeværelsesuddannelsens kursister er generelt tilfredse med udmøntningen af de pædagogiske principper

Kursisterne i 2019 er generelt positive i deres vurdering af undervisernes udmøntning af de pædagogiske principper. Kursisterne er mest positive med hensyn til underviserens evne til at skifte mellem oplæg og opgaver samt underviserens evne til at inddrage praktiske eksempler fra kursisternes egne og andres bygge- og anlægsprojekter.

Størstedelen af kursisterne (92 %) vurderer, at undervisningens sværhedsgrad har været tilpas.

Den praktiske opgave giver kursisterne et praktisk anvendeligt læringsudbytte i forhold til deres arbejde som koordinatore

Størstedelen af kursisterne (89 %) forventer, at de kan bruge meget eller noget fra deres arbejde med den praktiske opgave i deres arbejde som koordinatore.

Pædagogiske principper

Tabel 5.13 viser kursisternes vurderinger af, hvordan underviserne har formået at facilitere undervisningen efter de pædagogiske principper, der er beskrevet i bekendtgørelsen.

TABEL 5.13

Hvordan synes du, underviseren har været til/hvordan har dine muligheder i undervisningen været for:

	Rigtig godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)	Total (%)
at skifte mellem oplæg og opgaver? (N = 1.054)	61	36	2	1	100
at inddrage praktiske eksempler fra dit eller andres bygge- og anlægsprojekter? (N = 1.054)	62	34	4	0	100
at bruge praktiske eksempler fra bygge- og anlægsområdet til at vise forskellige løsninger på arbejdsmiljøproblemer? (N = 1.054)	56	40	4	0	100
at bruge den viden, du på forhånd havde om arbejdsmiljø?* (N = 1.020)	39	58	3	0	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: * Kursister, der har svaret, at de ingen forhåndsviden om arbejdsmiljø har, indgår ikke i denne tabel.

Note: Tabellen består af en sammenlægning af følgende tre forskellige spørgsmål i evalueringsskemaerne:

"Hvordan synes du, underviseren har været til at skifte mellem oplæg og opgaver?"

"Hvordan har dine muligheder i undervisningen været for:

- at inddrage praktiske eksempler fra dit eller andres bygge- og anlægsprojekter?
- at bruge praktiske eksempler fra bygge- og anlægsområdet til at vise forskellige løsninger på arbejdsmiljøproblemer?"

"Hvordan har dine muligheder i undervisningen været for at bruge den viden, du på forhånd havde om arbejdsmiljø?"

Tabel 5.13 viser, at kursisterne generelt vurderer udmøntningen af de pædagogiske principper godt. For tre af punkterne mener over halvdelen af kursisterne, at underviseren var rigtig god til at udmønte de pædagogiske principper. Kursisterne på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen er mest positive med hensyn til to emner: underviserens evne til at skifte mellem oplæg og opgaver og underviserens evne til at inddrage praktiske eksempler fra bygge- og anlægsprojekter. I forhold til underviserens vekslen mellem oplæg og opgaver vurderer 97 % af kursisterne, at underviseren var rigtig god (61 %) eller god (36 %) til dette. I forhold til at inddrage praktiske eksempler fra bygge- og anlægsområdet til at vise forskellige løsninger på arbejdsmiljøproblemer vurderer samlet 96 %, at underviseren var rigtig god (56 %) eller god (40 %) til dette. Generelt er det meget få kursister, som evaluerer de pædagogiske principper ud fra de to negative svarkategorier. Dette billede er næsten uændret i forhold til 2018.

Af tabel 5.14 fremgår kursisternes vurdering af uddannelsens sværhedsgrad. Tabellen viser, at størstedelen af kursisterne vurderer, at sværhedsgraden var tilpas (92 %).

TABEL 5.14

Hvor svær eller let var undervisningen?

	For svær (%)	Tilpas (%)	For let (%)	Total (%)
Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 1.050)	5	92	3	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Den praktiske opgave

Gennemførelse af den praktiske opgave (hjemmeopgaven) er ifølge bekendtgørelsen obligatorisk for alle kursister på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen, og den tjener det formål at bygge bro mellem kurset og arbejdsmiljøarbejdet i kursisternes på kursisternes respektive arbejdspladser. Af tabel 5.15 fremgår det, i hvilken grad kursisterne forventer at kunne bruge erfaringerne fra den praktiske opgave i deres arbejde.

TABEL 5.15

Hvor meget forventer du, at du vil kunne bruge erfaringer fra den obligatoriske praktiske opgave i dit arbejde som arbejdsmiljørepræsentant/arbejdsleder/koordinator?

	Meget (%)	Noget (%)	Lidt (%)	Intet (%)	Jeg skal først udføre opgaven efter endt kursus (%)*	Jeg har ikke udført den praktiske opgave og kommer heller ikke til det (%)**	Total (%)
Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 1.049)	48	41	6	0	3	1	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

* Den præcise formulering i spørgeskemaet er: "Jeg skal først udføre den praktiske opgave efter endt kursus".

** Den præcise formulering i spørgeskemaet er: "Jeg har ikke udført den praktiske opgave og kommer heller ikke til det".

Tabel 5.15 viser, at 89 % af kursisterne på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen vurderer, at de kan bruge erfaringerne fra den praktiske opgave i deres arbejde som koordinator. Heraf vurderer 48 %, at de kan bruge erfaringerne fra den praktiske opgave meget i deres arbejde. Fordelingen er næsten den samme som i 2018. Det ses dog, at der er 1 % af kursisterne, der svarer, at de ikke har udført den praktiske opgave og heller ikke kommer til det. Ligesom ved 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen skal det påpeges, at gennemførelsen af den praktiske opgaven er obligatorisk for, at kursisterne kan modtage et kursusbevis. EVA indskærper derfor over for udbyderne af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen, at de skal sikre, at kursisterne på uddannelsen har gennemført den praktiske opgave, før de får udstedt et kursusbevis.

Indskærpelse

Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

EVA indskærper over for udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen, at det er et obligatorisk krav, at kursisterne har gennemført den praktiske opgave, før de får udstedt et kursusbevis.

5.2.2 Netuddannelsen

I dette afsnit præsenteres vurderinger fra kursister på koordinator-netuddannelsen. Som nævnt indledes netuddannelsens forløb med en introducerende tilstedeværelsesundervisning efterfulgt af onlinebaseret fjernundervisning. Evalueringen vil derfor centrere sig om kursisters oplevelser med og udbytte fra tilstedeværelsesundervisningen samt oplevelser med onlinedelen og underviserens bistand i den forbindelse. Centrale konklusioner i afsnittet er opsummeret nedenfor.

Tilstedeværelsesundervisningen får positive evalueringer fra kursisterne

De fleste kursister oplever, at tilstedeværelsesundervisningen i høj grad eller nogen grad gav dem overblik over arbejdsmiljøområdet (97 %) og indholdet i uddannelsen (96 %). Dette er en positiv fremgang, hvilket også betyder, at der ikke er nogen væsentlig andel i år, som vurderer at undervisningen i mindre grad gav dem overblik over indholdet i uddannelsen. Derfor vil der i år ikke være et opmærksomhedspunkt for dette, hvilket ellers har været tilfældet siden 2016.

Størstedelen af kursisterne (94 %) følte sig klar til at gå i gang med netperioden efter tilstedeværelsesundervisningen, og andelen, som i mindre grad eller slet ikke følte sig klar, er uændret siden 2018, men er faldet fra 14 % i 2017 til 7 % i 2019.

Størstedelen af kursisterne (97 %) er tilfredse med underviserens vejledning i netperioden.

Kursisterne vurderer aktivitetsplanen og opgaverne bedre i 2019 end 2018, men der kræves stadig forbedringer

Siden 2018 er der sket en positiv fremgang i forhold til aktivitetsplanen og opgaverne heri. Trods fremgangen er der i 2019 anført to opmærksomhedspunkter til udbyderne, som knytter sig til arbejdet med aktivitetsplanen. Kursisterne vurderer overordnet, at aktivitetsplanen som ramme for netperioden fungerede meget godt eller godt, dog er der en væsentlig andel på 15 %, som vurderede, at dette fungerede mindre godt. Samme tendens gør sig gældende i henhold til kursisters vurdering af, om det var klart for dem, hvad der skulle til, før opgaverne var løst tilfredsstillende. Trods en positiv fremgang var der stadig en væsentlig andel, for hvem det i mindre grad eller slet ikke var klart.

Næsten alle kursister (96 %) synes, at opgaverne i aktivitetsplanen var meget relevante eller forholdsvis relevante. Dette er en positiv fremgang, der betyder, at der modsat 2018 ikke i år er et opmærksomhedspunkt for dette emne.

Kursister på netuddannelsen er overordnet tilfredse med undervisningsmaterialet

Størstedelen af kursisterne (93 %) har været tilfredse med undervisningsmaterialet. Samtidig er 7 % af kursisterne utilfredse eller meget utilfredse med undervisningsmaterialet. Dette er en lavere andel end i 2018 og dermed en positiv fremgang, der ligeledes betyder, at dette emne i 2019 ikke bliver anført som et opmærksomhedspunkt.

Mange af netuddannelsens kursister oplever fortsat udfordringer med IT-systemet

Kursisterne har haft en blandet oplevelse med IT-systemerne i forhold til både funktioner og funktionsdygtighed. Overordnet er mellem 53 og 63 % af kursisterne tilfredse, hvad angår IT-systemet i forhold til driftsstabilitet, brugervenlighed og mulighed for at gå i dialog med andre kursisdeltagere. Der er dog samtidig mellem 12 og 16 % af kursisterne, som er utilfredse eller meget utilfredse med disse tre aspekter. Siden 2018 er der sket et fald i andelen, der angiver at være utilfredse eller

meget utilfredse med IT-systemerne. Trods dette er det fortsat anført som opmærksomhedspunkter, at udbydere af koordinator-netuddannelsen sikrer, at IT-systemerne lever op til kravene i bekendtgørelsen²⁹.

Tilstedeværelsesundervisningen

Ligesom 22-timers-netuddannelsen indledes koordinator-netuddannelsen med en tilstedeværelsesdag med minimum fire undervisningstimer. Dagens formål er at give kursisterne et overblik over arbejds miljøuddannelsen og arbejds miljøområdet samt forberede dem til den netbaserede fjernundervisning. I tabel 5.16 præsenteres kursisters vurderinger af tilstedeværelsesundervisningen.

TABEL 5.16

I hvilken grad gav tilstedeværelsesundervisningen dig et overblik over:

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
... indholdet i uddannelsen (N = 135)	56	40	2	1	100
... arbejds miljøområdet (N = 135)	61	35	4	0	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Tabel 5.16 viser overordnet, at kursisterne er positive i deres vurdering af, hvorvidt tilstedeværelsesundervisningen har givet dem et overblik over uddannelsens indhold og arbejds miljøområdet. Over halvdelen af kursisterne oplever således i høj grad, at tilstedeværelsesundervisningen har givet dem et overblik over henholdsvis uddannelsens indhold (56 %) og arbejds miljøområdet (61 %). Dette er en væsentlig positiv stigning på henholdsvis 22 og 27 procentpoint sammenlignet med 2018. I perioden 2018-19 er der tilsvarende sket et væsentligt fald i andelen, der vurderer, at tilstedeværelsesundervisningen i mindre grad eller slet ikke gav indblik i indholdet i uddannelsen (fra 10 % til 3 %). Samlet set peger kursisters evalueringer af dette emne på en positiv fremgang, der er værd at bemærke, da det for dette emne har været nødvendigt med opmærksomhedspunkter i evalueringsrapporterne fra 2016 til 2018.

I forhold til kursisters vurdering af, om tilstedeværelsesundervisningen gav overblik over arbejds miljøområdet, er der ligeledes sket et fald på 6 procentpoint i andelen, der svarer "I mindre grad" eller "Slet ikke". Dog er der ikke tale om et væsentligt fald.

Af tabel 5.17 fremgår det, hvorvidt kursisterne var klar til at påbegynde netperioden efter tilstedeværelsesundervisningen.

²⁹ Kilde: Beskæftigelsesministeriet (2010). *Bekendtgørelse om godkendelse af udbydere af de obligatoriske arbejds miljøuddannelser*: BEK, nr. 840. 29.6.2010. Lokaliseret d. 30 marts 2020 på: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=132642>

TABEL 5.17

I hvilken grad var du klar til at gå i gang med netperioden af koordinator-netuddannelsen efter tilstedeværelsesundervisningen?

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
2019 (N = 136)	32	62	6	1	100
2018 (N = 143)	38	55	6	1	100
2017 (N = 135)	31	56	13	1	100
2016 (N = 155)	27	65	9	0	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Tabel 5.17 viser, at der i 2019 var 32 % af kursisterne, som i høj grad var klar til at gå i gang med netperioden efter at have deltaget i tilstedeværelsesundervisningen, mens 62 % af kursisterne i nogen grad var klar. Denne procentvise andel for de positive svarkategorier er ændret en smule fra 2018 til 2019. Den samlede andel, som i mindre grad (6 %) eller slet ikke (1 %) oplever at være klar til at gå i gang med netperioden, er den samme som i 2018. Sammenlignet med 2017 er denne andel faldet fra samlet 14 % til samlet 7 % i 2019.

Netperioden

Som tidligere nævnt efterfølges tilstedeværelsesundervisningen af en netperiode, som gennemføres i overensstemmelse med en aktivitetsplan, der udarbejdes af underviseren og den enkelte kursist. I netperioden skal kursisterne løse opgaver, der relaterer sig til deres egen arbejdsplads. I de efterfølgende tabeller, 5.18-5.23, præsenteres kursisternes vurderinger af netperiodens forskellige elementer.

TABEL 5.18

Hvordan fungerede aktivitetsplanen som ramme for netperioden?

	Rigtig godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)	Total (%)
2019 (N = 136)	26	60	15	0	100
2018 (N = 143)	12	58	27	3	100

Kilde: Evalueringsrapport, 2018, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Tabel 5.18 viser, at størstedelen af kursisterne vurderer, at aktivitetsplanen som ramme for netperioden fungerede rigtig godt (26 %) eller godt (60 %). Der er dog 15 %, som vurderer, at aktivitetsplanen som ramme for netperioden fungerede mindre godt. Sammenlignet med 2018 er der for dette emne sket en positiv fremgang, da andelen, der vurderer, at aktivitetsplanen som ramme for netperioden fungerede mindre godt, er faldet markant fra 27 % i 2018 til 15 % i 2019 (et fald på 12 procentpoint). Trods de positive resultater er andelen af kursister, der svarer ”Mindre godt”, fortsat for højt, og dette emne vil således gentages som opmærksomhedspunkt for sjette gang i træk.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer ligesom sidste år til, at udbydere af koordinator-netuddannelsen udvikler deres praksis med hensyn til at skabe aktivitetsplaner, der fungerer som en god ramme for netperioden for *alle* kursister. Dette er særligt vigtigt, da det har været et opmærksomhedspunkt hvert år siden 2014.

Af tabellerne 5.19 og 5.20 fremgår kursisternes vurderinger af de opgaver, der skal løses i netperioden.

TABEL 5.19

Hvor relevante synes du opgaverne i aktivitetsplanen var?

	Meget relevante (%)	Forholdsvist relevante (%)	Mindre relevante (%)	Ikke relevante (%)	Total (%)
2019 (N = 135)	46	50	4	0	100
2018 (N = 143)	20	66	13	1	100

Kilde: Evalueringsrapport, 2018, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2019.

Tabel 5.19 viser, at 96 % af kursisterne synes, at opgaverne i aktivitetsplanen var meget relevante (46 %) eller forholdsvist relevante (50 %), mens 4 % af kursisterne i mindre grad synes det. Sammenlignet med 2018 er dette en positiv fremgang, da andelen, der i mindre grad synes, opgaverne i aktivitetsplanen var relevante, er faldet væsentlig med 9 procentpoint (fra 13 % i 2018 til 4 % i 2019). Dermed vil der i 2019 ikke være et opmærksomhedspunkt her, hvilket ellers var tilfældet i 2018.

Tabel 5.20 viser kursisternes vurderinger af, hvor klare kravene til løsning af opgaverne på uddannelsen har været.

TABEL 5.20

I hvilken grad var det klart for dig, hvad der skulle til, før opgaverne var løst tilfredsstillende?

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
2019 (N = 136)	38	46	12	4	100
2018 (N = 143)	27	48	23	1	100

Kilde: Evalueringsrapport, 2018, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Ifølge tabel 5.20 vurderer størstedelen af kursisterne, at det i høj grad (38 %) eller i nogen grad (46 %) var klart for dem, hvad der skulle til, før opgaverne var løst tilfredsstillende. Dog er der stadig samlet set en væsentlig samlet andel på 16 %, der vurderer, at det i mindre grad (12 %) eller slet ikke (4 %) var klart for dem. Sammenlignet med 2018 er der sket en positiv fremgang, hvor andelen af kursister der svarer de negative svarkategorier, er faldet med 8 procentpoint (fra 24 % i 2018 til 16 % i 2019). Samtidig er andelen, der svarer ”I høj grad”, steget med 11 procentpoint (fra 27 % i 2018 til 38 % i 2019). Dog gentages det som et opmærksomhedspunkt, at udbyderne skal sikre, at det er klart for alle kursister, hvad der skal til, for at opgaverne er løst tilfredsstillende.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer ligesom sidste år udbyderne af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kravene til, hvornår opgaverne er løst tilfredsstillende, er klare for alle kursisterne. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2016, 2017 og 2018.

Kursisterne er blevet spurgt til, hvordan de oplevede muligheder for vejledning fra underviseren i løbet af netperioden. Tabel 5.21 viser kursisters besvarelser af dette.

TABEL 5.21

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med underviserens vejledning i løbet af netperioden?

	Meget tilfreds (%)	Tilfreds (%)	Utilfreds (%)	Meget utilfreds (%)	Total (%)
2019 (N = 135)	36	61	2	1	100
2018 (N = 143)	18	74	7	1	100

Kilde: Evalueringsrapport, 2018, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2019.

Tabel 5.21 viser, at kursisterne generelt er tilfredse med underviserens vejledning i netperioden, hvilket også var tilfældet i 2018. Det fremgår af tabel 5.21, at størstedelen af kursisterne (97 %) var tilfredse med underviserens vejledning. I den anden ende af skalaen er der samlet 3 % af kursisterne, som angiver at være utilfredse (2 %) eller meget utilfredse (1 %) med underviserens vejledning i netperioden. Dette er et fald på 5 procentpoint sammenlignet med 2018, hvor denne samlede andel lå på 8 %. Ligeledes er andelen, der angiver at være meget tilfreds, steget med 18 procentpoint i perioden 2018-19 (fra 18 % i 2018 til 36 % i 2019).

Tabel 5.22 viser, hvorvidt kursisterne har været i dialog med arbejdsmiljørepræsentanten eller arbejdslederen på deres arbejdsplads om opgaverne på uddannelsen.

TABEL 5.22

I hvilken grad har du drøftet opgaverne med arbejdsmiljørepræsentanten/arbejdslederen på din arbejdsplads?

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
2019 (N = 136)	17	28	17	38	100
2018 (N = 143)	6	27	22	45	100

Kilde: Evalueringsrapport, 2018, udarbejdet af EVA; Udbydernes optællinger, 2019.

Af tabel 5.22 fremgår det, at 45 % af kursisterne i høj grad (17 %) eller nogen grad (28 %) har drøftet opgaverne med arbejdsmiljørepræsentanten/arbejdslederen på deres arbejdsplads. Dette er en stigning på 12 procentpoint sammenlignet med 2018. Det er således størstedelen, som i mindre grad (17 %) eller slet ikke (38 %) vender opgaverne på uddannelsen med rette vedkommende på egen arbejdsplads. Dette hænger formodentlig sammen med, at en stor andel af kursisterne på koordinator-netuddannelsen er studerende, som tager koordinator-uddannelsen som en del af deres primære uddannelse. Disse kursister har således ikke nødvendigvis en arbejdsplads, som de kan drøfte opgaverne med. Det må desuden bemærkes, at der i bekendtgørelsen ikke er formuleret et krav om, at kursisterne skal drøfte opgaverne med arbejdsmiljørepræsentanten eller arbejdslederen på arbejdspladsen.

Undervisningsmateriale

Netuddannelsen for koordinatører indledes med en introducerende tilstedeværelsesundervisning. Herefter skal kursisterne selv arbejde videre med opgaver, som vedrører arbejdsmiljøproblemstillinger relateret til deres egen virksomhed i netperioden via kursusudbyderens IT-system. Til dette formål skal kursisterne anvende forskellige undervisningsmaterialer for at løse opgaverne i aktivitetsplanen. Tabel 5.23 viser kursisternes vurdering af undervisningsmaterialet, der anvendes på kurset.

TABEL 5.23

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med det undervisningsmateriale der anvendes på kurset?

	Meget tilfreds (%)	Tilfreds (%)	Utilfreds (%)	Meget utilfreds (%)	Total (%)
2019 (N = 135)	41	52	6	1	100
2018 (N = 143)	18	71	8	3	100

Kilde: Evalueringsrapport, 2018, udarbejdet af EVA; Udbydernes optællinger, 2019.

Tabel 5.23 viser, at kursisterne generelt har været tilfredse med undervisningsmaterialet. I 2019 er der således samlet 93 %, som er meget tilfredse (41 %) eller tilfredse (52 %) med undervisningsmaterialet. Denne procentvise andel har ændret sig siden 2018, hvor andelen der angiver at være meget tilfreds, er steget markant med 23 procentpoint (fra 18 % i 2018 til 41 % i 2019). Samtidig er der sket et fald på 2 procentpoint i andelen, der angiver at være utilfreds (fra 8 % i 2018 til 6 % i 2019) eller meget utilfreds (fra 3 % i 2018 til 1 % i 2019) med det undervisningsmateriale, der anvendes på

kurset i perioden 2018-19. Dette er en positiv fremgang, da dette emne har været et opmærksomhedspunkt i 2018.

IT-system

Ifølge bekendtgørelsen³⁰ skal IT-systemet leve op til en række fastsatte krav, som til enhver tid skal kunne dokumenteres. Herunder stilles der blandt andet krav til IT-systemets driftsstabilitet, brugervenlighed og muligheder for dialog mellem deltagerne og underviseren og deltagerne imellem. Tabel 5.24 viser kursisters vurderinger af IT-systemet.

TABEL 5.24

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med:

	Meget tilfreds (%)	Tilfreds (%)	Utilfreds (%)	Meget utilfreds (%)	Total (%)
IT-systemets driftsstabilitet? (N = 135)	31	53	13	2	100
IT-systemets brugervenlighed? (N = 135)	29	56	13	3	100
mulighederne for dialog med andre deltagere via IT-systemet? (N = 134)	25	63	11	1	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Tabel 5.24 viser, at kursisterne fortsat i 2019 har haft en blandet oplevelse med IT-systemet, hvorfor flere af opmærksomhedspunkterne fra 2018 gentages igen i år. Overordnet er de fleste kursister tilfredse med IT-systemet med hensyn til driftsstabilitet, brugervenlighed og muligheden for dialog med andre deltagere. I forhold til tre af spørgsmålene er 53-63 % af kursisterne tilfredse. Samtidig er der dog ved de samme spørgsmål andele, som er utilfredse eller meget utilfreds med IT-systemet. I forhold til 2018 er der sket en positiv udvikling i kursisters oplevelse af driftsstabiliteten. Andelen, som angiver at være meget utilfreds, er faldet fra 15 % i 2018 til 2 % i 2019 (et fald på 13 procentpoint). Samlet set er der 15 %, som er utilfredse eller meget utilfredse med driftsstabiliteten.

Der er ligeledes en væsentlig andel af kursisterne, som er negativt stemt over for IT-systemets brugervenlighed. Her angiver 16 % at være utilfredse (13 %) eller meget utilfredse (3 %). Denne andel er samlet set også faldet i perioden 2018-19 med 14 procentpoint (fra 30 % i 2018 til 16 % i 2019). Endelig er der 12 % af kursisterne, som er utilfredse (11 %) eller meget utilfredse (1 %) med mulighederne for dialog med andre deltagere via IT-systemet, hvilket er et fald på 11 procentpoint (fra 23 % i 2018 til 12 % i 2019). Trods et fald i andelen af kursisterne, der angiver de negative kategorier, er der generelt stadig plads til forbedring med hensyn til samtlige dele af IT-systemets funktioner og funktionsdygtighed.

30 Kilde: Beskæftigelsesministeriet (2010). *Bekendtgørelse om godkendelse af udbydere af de obligatoriske arbejdsmiljøuddannelser*: BEK, nr. 840. 29.6.2010. Lokaliseret d. 30 marts 2020 på: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=132642>

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer ligesom sidste år til, at udbydere af koordinator-netuddannelsen sikrer IT-systemets driftsstabilitet, IT-systemets brugervenlighed samt kursisternes mulighed for dialog med andre deltagere via IT-systemet. Dette var også et opmærksomhedspunkt i rapporterne for 2016, 2017 og 2018.

6 Indtryk fra kontrolbesøg

I 2019 gennemførte EVA syv kontrolbesøg på udvalgte uddannelser. I forbindelse med et kontrolbesøg observerer EVA undervisningen og gennemfører interviews med underviser, kursister og udbydere. Under besøgene er der blandt andet fokus på udmøntningen af de pædagogiske principper i undervisningen, som er beskrevet i bekendtgørelsen³¹. I 2019 blev seks af kontrolbesøgene gennemført hos udbydere af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, og ét besøg blev gennemført hos en udbyder af koordinatoruddannelsen, afholdt som tilstedeværelsesuddannelse. I dette kapitel sammenfattes centrale erfaringer fra kontrolbesøgene, som går på tværs af uddannelserne og uddannelses typerne.

Underviserne inddrager aktivt kursisters erfaringer og perspektiver fra arbejdspladserne

På besøgene oplevede EVA, at underviserne generelt var meget opmærksomme på at inddrage kursisters erfaringer og baggrund fra deres arbejdspladser. EVA observerede således, hvordan underviserne løbende inddrog kursisterne, der stillede spørgsmål og deltog aktivt i plenum- og gruppedrøftelser om de forskellige arbejdsmiljø- og sikkerhedsproblemstillinger.

Størstedelen af underviserne prioriterede desuden at bruge tid på at sætte sig ind i kursisters baggrund og kende deres forudsætninger for at deltage i kurset. Nogle undervisere fik viden om kursisterne i et informationsskema forud for kurset, mens andre først fik kendskab til kursisters baggrunde i forbindelse med en præsentationsrunde på kursets første dag. Underviserne fortalte, at når de kender lidt til kursisters baggrund, oplever de, at de bedre kan inddrage kursisterne aktivt og få dem til at relatere det gennemgåede stof til deres egen hverdag på arbejdspladsen.

Samme oplevelse gik igen i kursistinterviewene, hvor kursisterne fremhævede, hvordan undervisningen gav anledning til at drøfte forskellige konkrete erfaringer med og perspektiver på de arbejdsmiljømæssige problemstillinger, undervisningen drejede sig om. Et perspektiv blandt kursisterne var desuden, at de var glade for at drøfte emner på tværs af brancher og arbejdspladser, fordi det gav anledning til nye perspektiver på arbejdsmiljøarbejdet fra de andre kursister.

Kurserne er præget af en høj grad af variation i undervisningen

Under kontrolbesøgene i 2019 observerede EVA generelt involverende undervisningsformer og en høj grad af variation i undervisningen. Kursisterne har desuden gennemgående givet positivt ud-

³¹ Kilde: Beskæftigelsesministeriet (2010). *Bekendtgørelse om godkendelse af udbydere af de obligatoriske arbejdsmiljøuddannelser*: BEK, nr. 840. 29.6.2010. Lokaliseret d. 30 marts 2020 på: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=132642>

tryk for, at underviserne var gode til at variere undervisningen og gøre brug af forskellige undervisningsformer samt veksle mellem teoretisk gennemgang og mere praktiske eller dialogbaserede øvelser. EVA observerede, hvordan undervisningen eksempelvis bestod af teoretiske gennemgange af stoffet (fx APV- og AMU-database), dialogbaseret undervisning, summeøvelser, walk and talk og mere praktiske øvelser i grupper. Disse og lignende værktøjer blev anvendt som input til den teoretiske gennemgang eller som en konkret øvelse i det reflektive arbejde med arbejdsmiljø.

Underviserne er opmærksomme på at få inddraget alle – også de stille kursister

Under kontrolbesøgene beskrev underviserne, hvordan de på forskellig vis er opmærksomme på og arbejder med at sikre, at alle kursister er aktivt deltagende i kurset. Flere af underviserne beskrev, at de i plenumdrøftelser vælger at spørge en kursist direkte til dennes erfaringer relateret til sessionens emne. Det gør de for at sikre, at alle kursister aktivt relaterer og gør sig nogle overvejelser over arbejdsmiljøarbejdet på deres arbejdsplads. Ligeledes har underviserne ofte blik for aktivitetsniveauet i gruppearbejdet. Hvis en gruppe har et lavt aktivitetsniveau, kan en underviser eksempelvis vælge at ændre på gruppesammensætningen, så kursisterne i næste session sidder ved andre borde og dermed deltager i nye gruppekonstellationer med henblik på at øge aktivitetsniveauet.

Tilbage melding og feedback faciliteres forskelligt af underviserne – og det kan medføre uklare rammer for kursisterne

Under kontrolbesøgene i 2019 oplevede EVA igen i år, at integrationen af den praktiske opgave i undervisningsforløbet bliver håndteret forskelligt af forskellige undervisere. Ligeledes har det i år været fremtrædende i interviewene med undervisere og kursister, hvordan feedback og tilbagemelding på den praktiske opgave har været faciliteret forskelligt. Feedback på den praktiske opgave kan både foregå mundtligt og skriftligt. Nogle undervisere fortæller, hvordan de giver kursisterne skriftlig tilbagemelding på den praktiske opgave, mens andre undervisere og kursister fortæller, at feedback på den praktiske opgave bliver praktiseret efter hvert kursistoplæg eller samlet sidst på dagen. Det blev klart for EVA, at sidstnævnte bliver faciliteret forskelligt af underviserne, og at nogle underviseres måde at praktisere feedbacken på ikke giver de optimale læringsrammer for kursister.

Nogle undervisere fortæller, at de faciliterer oplæggene på de praktiske opgaver således, at alle kursister fremlægger foran de andre kursusdeltagere og underviseren. Herefter giver både underviser og de andre kursusdeltagere mundtlig feedback på den pågældende opgave. Der er dog også undervisere, der oplever, at denne type feedback er vanskelig at praktisere, fordi det på store hold bliver for tidskrævende en proces. Endvidere er der undervisere, der grundet holdstørrelsen vælger eller overvejer at facilitere oplæggene således, at kursisterne skal fremlægge foran andre kursistdeltagere i mindre grupper. Den efterfølgende proces kan så se ud på to måder: Enten kan underviseren komme hen til grupperne indimellem, eller også er rammen, at de mindre grupper udvælger den bedste opgave, som derefter bliver fremlagt i plenum foran de andre kursister og underviseren og modtager feedback. EVA påpeger, at ved denne facilitering er der risiko for, at nogle kursister ikke får kvalificeret feedback på deres opgave fra underviseren. Ligeledes er det et krav, at kursisterne gennemfører den praktiske opgave for at modtage et kursusbevis, hvilket kan være svært at sikre ved denne form for facilitering.

EVA oplevede på kontrolbesøgene, at det for de fleste kursister er klart, hvad den praktiske opgave går ud på, og at de vil få feedback fra underviseren i løbet af kurset eller efter endt kursus. EVA oplevede dog, at det for nogle kursister var uklart, hvad den praktiske opgave går ud på, samt at

nogle kursister ikke er klar over, om de vil få feedback på deres opgaver af underviseren. Dette er dermed et opmærksomhedspunkt, og EVA henstiller til udbydere og undervisere, at de bør sikre, at kursisdeltagerne får en egnet introduktion til den praktiske opgave og eksplicit får at vide, at de vil modtage tilbagemelding på den praktiske opgave.

Opmærksomhedspunkter

Alle uddannelsestyper

EVA opfordrer undervisere til at overveje samt sikre, at den enkelte kursisdeltager sikres en egnet introduktion til og tilbagemelding på den praktiske opgave, jf. § 15 i BEK nr. 840³².

³² Kilde: Beskæftigelsesministeriet (2010). *Bekendtgørelse om godkendelse af udbydere af de obligatoriske arbejds miljøuddannelser*: BEK, nr. 840. 29.6.2010. Lokaliseret d. 30 marts 2020 på: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=132642>

Arbejds miljøuddannelserne

© 2020 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

ISBN (www) 978-87-7182-399-8

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør uddannelse og dagtilbud bedre. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

**DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT**

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk

Evalueringsrapport 2019
Arbejds miljøuddannelserne
Bilagsrapport

INDHOLD

Evalueringsrapport 2019 Arbejdsmiljøuddannelserne

1	Indledning	4
<hr/>		
2	Bilag til kapitel 4	5
2.1	Uddannelserne for medlemmer af arbejdsmiljøorganisationen	5
2.2	Uddannelserne for koordinatore	10
<hr/>		
3	Bilag til kapitel 5	18
3.1	Uddannelserne for medlemmer af arbejdsmiljøorganisationen	18
3.2	Uddannelserne for koordinatore	24

1 Indledning

Denne bilagsrapport viser kursisternes svar på samtlige spørgsmål fra kursusevalueringerne 2019. Besvarelserne præsenteres i figurer med liggende søjlediagrammer.

I kapitel 2 fremgår de figurer, der knytter sig til kapitel 4 i evalueringsrapporten, og viser vurderingerne af uddannelsernes indhold. Fordi der er forskel på indholdet af de kurser, der gennemføres for medlemmer af arbejdsmiljøorganisationen (22-timers-uddannelserne) og kurser for koordinatore af sikkerheds- og sundhedsarbejdet inden for bygge- og anlægsområdet (koordinatoruddannelserne) afreporteres resultaterne særskilt for de to målgrupper. Således samles besvarelser fra tilstedeværelseskurser og netbaserede kurser inden for henholdsvis 22-timers uddannelser og koordinatoruddannelser.

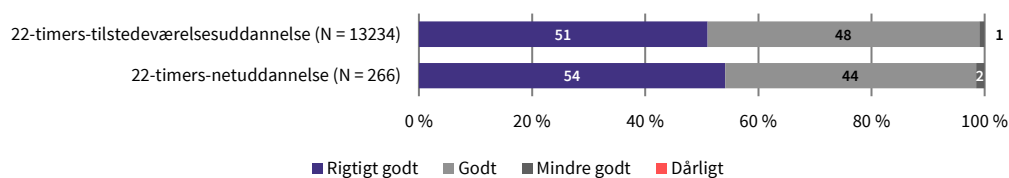
Kapitel 3 viser de figurer, der hører til kapitel 5 i evalueringsrapporten, og som omhandler kursisternes vurderinger af pædagogikken på uddannelserne. Da uddannelserne for medlemmer af arbejdsmiljøorganisationen og koordinatore er meget forskellige og da udmøntningen af de pædagogiske principper varierer på tværs af uddannelsesstyperne (tilstedeværelse og net) behandles alle uddannelserne hver for sig i dette kapitel.

2 Bilag til kapitel 4

2.1 Uddannelserne for medlemmer af arbejdsmiljøorganisationen

FIGUR 2.1

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvilke opgaver arbejdsmiljøorganisationen (AMO) har?

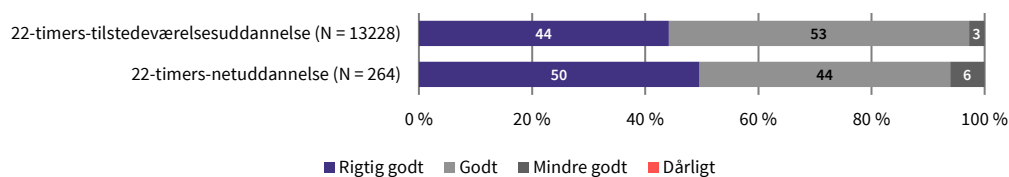

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.2

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvem AMO kan arbejde med internt i virksomheden (f.eks. Samarbejdsudvalg, personaleafdeling)?

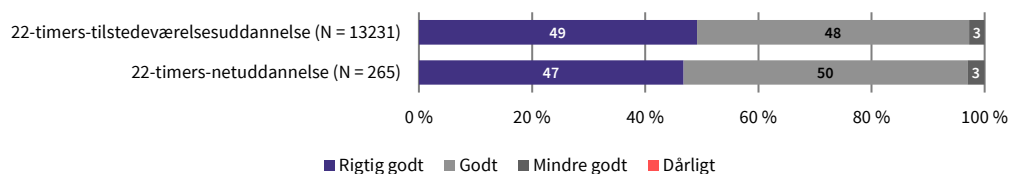

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.3

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvilke eksterne samarbejdspartnere arbejdsmiljøgruppen kan hente bistand hos (f.eks. arbejdsmiljørådgivere og Arbejdstilsynet)?

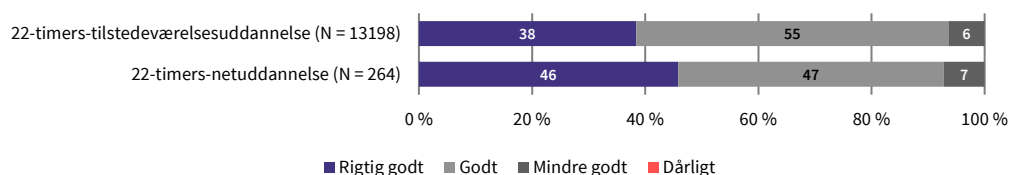

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.4

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvad arbejdsmiljøgruppens rolle er i den årlige arbejdsmiljødrøftelse?

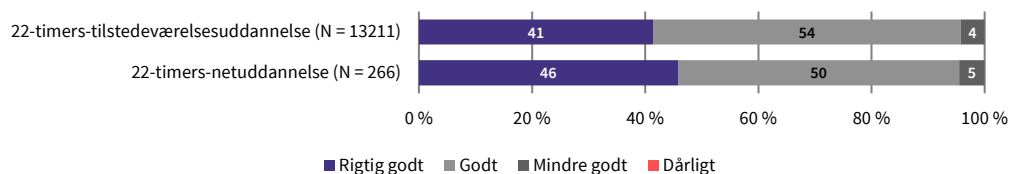

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.5

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvilke metoder arbejdsmiljøgruppen kan bruge i det forebyggende arbejde (f.eks. arbejdsmiljøgennemgange, risikovurderinger og problemløsning)?

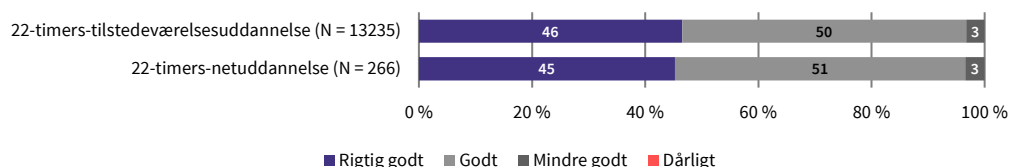

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.6

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan virksomheden kan arbejde langsigtet med arbejdsmiljø blandt andet via den årlige arbejdsmiljødrøftelse?

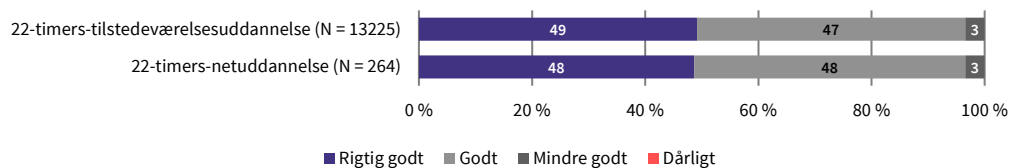

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.7

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan arbejdsmiljøgruppen kan påvirke holdningen til arbejdsmiljøet i virksomheden?

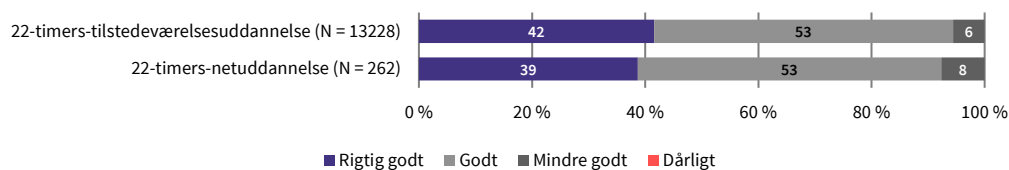

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.8

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan I kan få samarbejdet i arbejdsmiljøgruppen til at fungere?

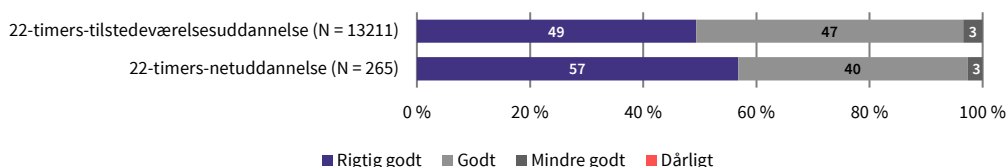

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.9

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvilken rolle du som arbejdsmiljørepræsentant eller leder har i forbindelse med det psykiske arbejdsmiljø?

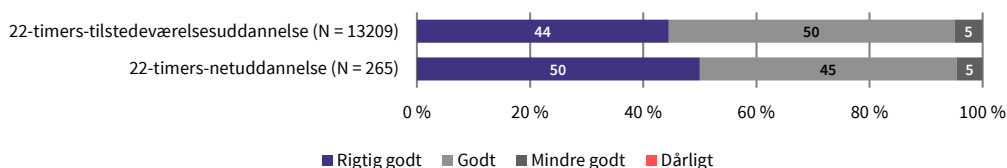

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.10

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan arbejdsmiljøgruppen arbejder med arbejdspladsvurdering (APV)?

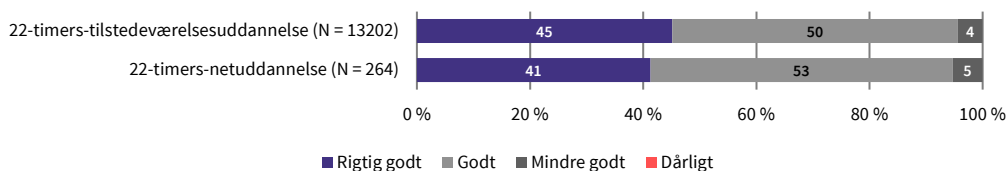

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.11

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvilke opgaver arbejdsmiljøgruppen har i forbindelse med ulykker eller erhvervssygdomme?

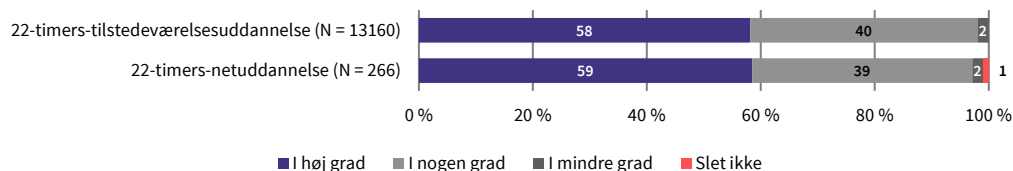

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.12

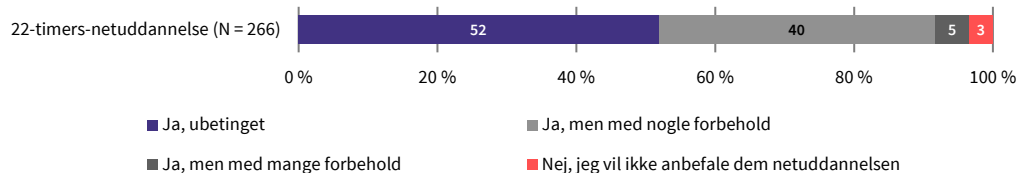
I hvilken grad har uddannelsen klædt dig på til arbejdet i AMO?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

FIGUR 2.13

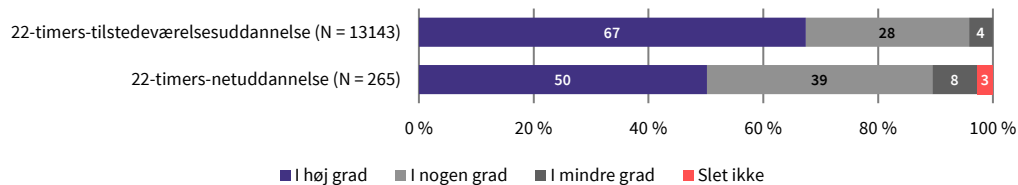
Vil du anbefale den netbaserede uddannelse til andre inden for din branche?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

FIGUR 2.14

I hvilken grad har uddannelsen givet dig information om din ret til fremover at vælge supplerende kurser eller uddannelse?

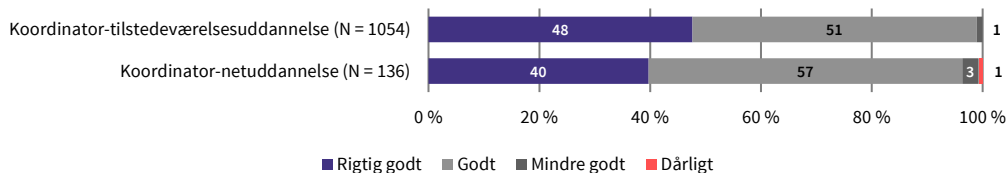

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

2.2 Uddannelserne for koordinatører

FIGUR 2.15

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvilke opgaver koordinatoren skal løse ift. projekteringsfasen?

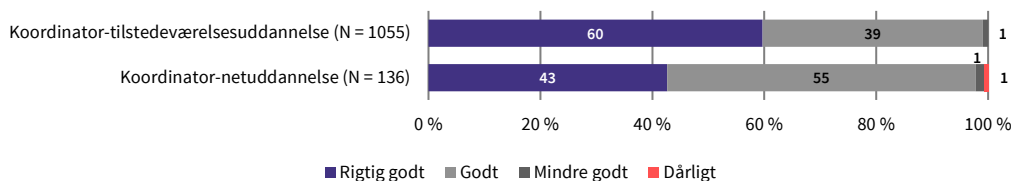

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.16

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvilke opgaver koordinatoren skal løse ift. byggefasen?

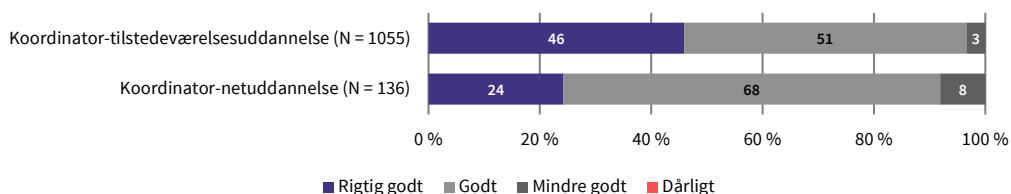

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.17

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvilke eksterne samarbejdspartnere du kan bruge (f.eks. arbejdsmiljørådgivere og Arbejdstilsynet)?

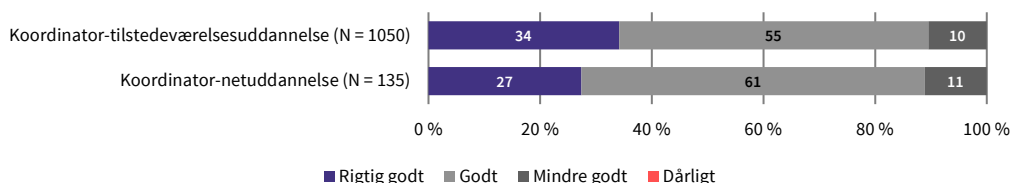

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.18

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvilke metoder du kan bruge i det forebyggende arbejde i projekteringsfasen (f.eks. arbejdsmiljøgranskning og risikoanalyse)?

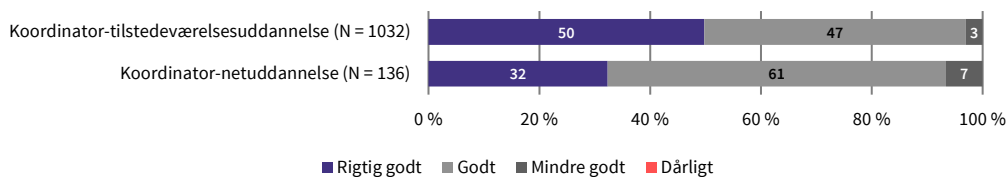

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.19

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvilke metoder du kan bruge i det forebyggende arbejde i udførelsesfasen (f.eks. sikkerhedsrunderinger og APV)?

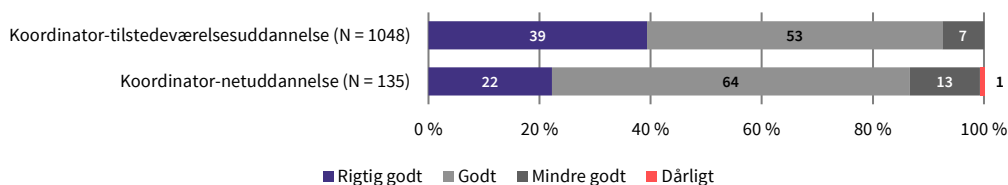

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.20

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på rollefordelingen i projekteringsfasen, herunder lovgivningen herom?

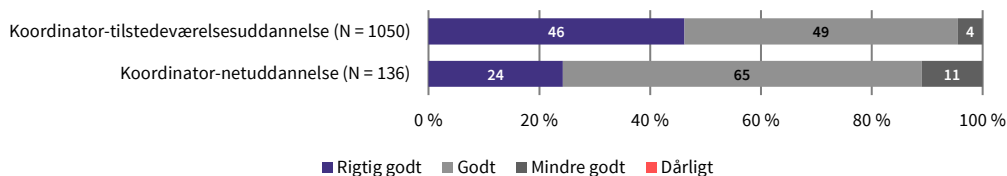

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.21

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på rollefordelingen i udførelsesfasen, herunder lovgivningen herom?

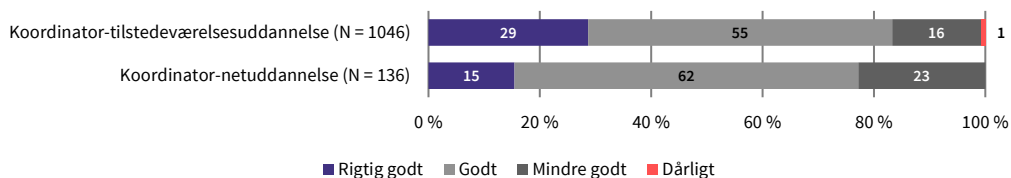

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.22

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan lave og bruge journalen i projekteringsfasen?

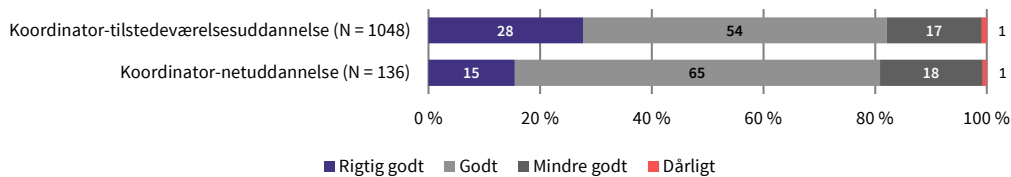

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.23

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan lave og bruge journalen i udførelsesfasen?

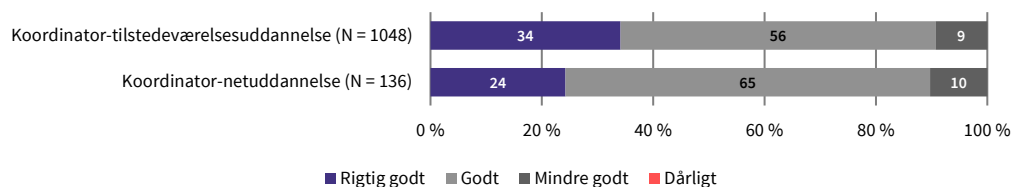

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri

FIGUR 2.24

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på kontakt til og samarbejde med bygherren som opgavestiller?

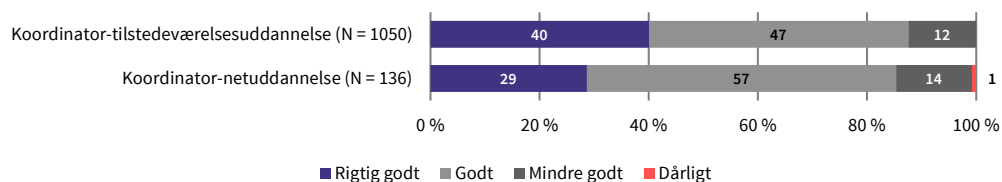

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.25

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan lede og gennemføre sikkerhedsmøder?

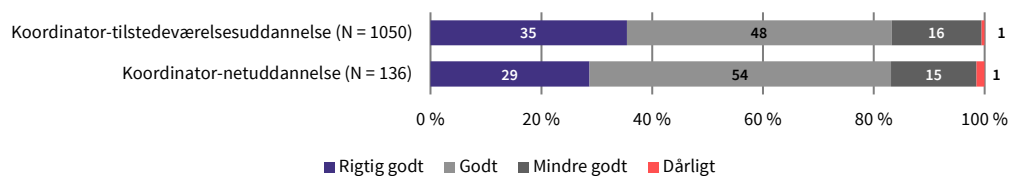

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.26

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan lede og gennemføre opstartsmøder?

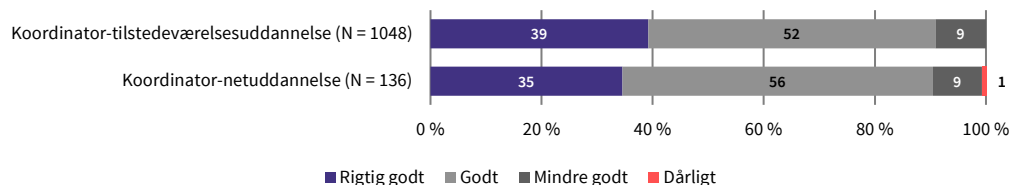

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.27

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan lave planen for sikkerhed og sundhed i projekteringsfasen?

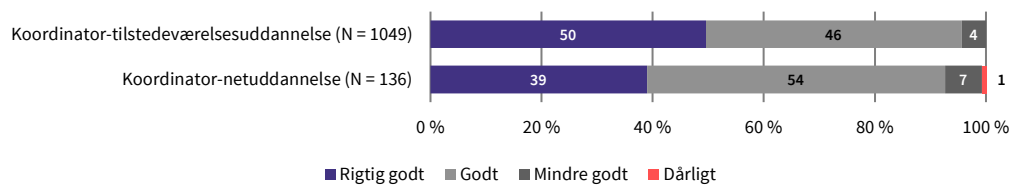

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.28

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan lave og bruge planen for sikkerhed og sundhed i udførelsesfasen?

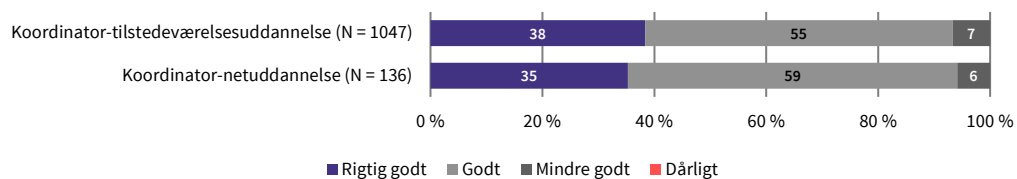

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.29

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvad du kan gøre som koordinator, hvis der er sundhedsfarer i bygge- og anlægsprojektet?

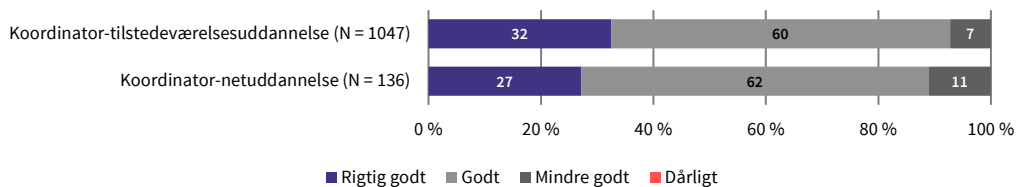

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.30

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan samarbejde med andre aktører i projekteringsfasen?

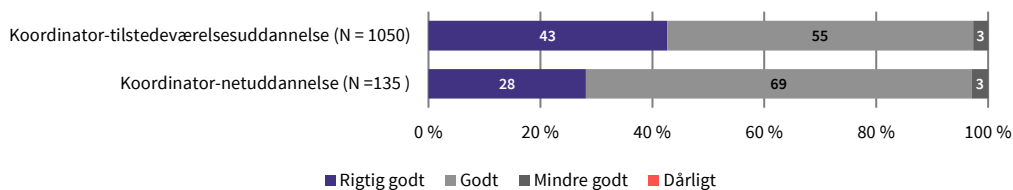

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.31

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan samarbejde med andre aktører i udførelsesfasen?

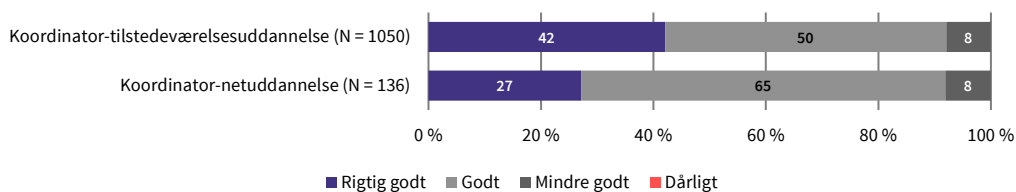

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.32

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan påvirke holdningerne til arbejdsmiljø allerede i projekteringsfasen?

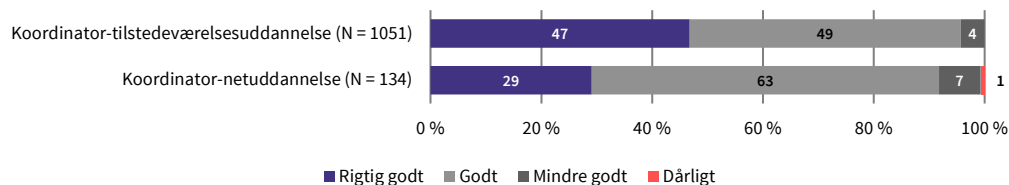

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.33

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan påvirke holdningerne til arbejdsmiljø i udførelsesfasen?

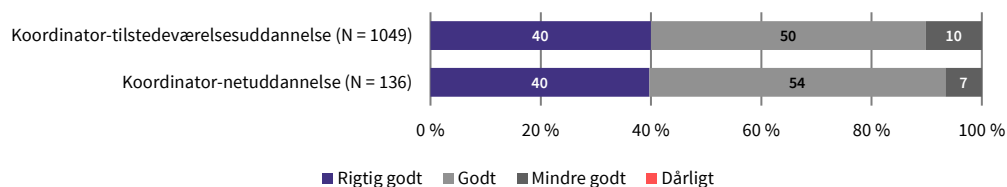

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.34

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvad du skal gøre som koordinator, hvis der sker ulykker eller opstår erhvervsskader?

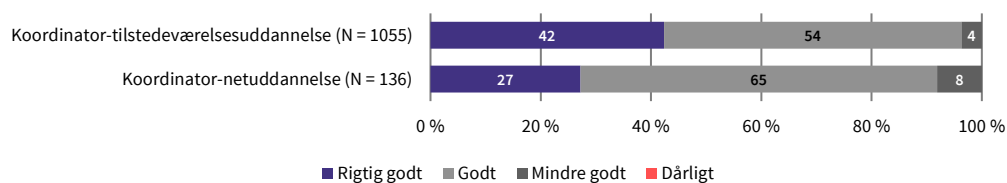

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.35

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan arbejde systematisk med arbejdsmiljøarbejde i bygge- og anlægsprojektet?

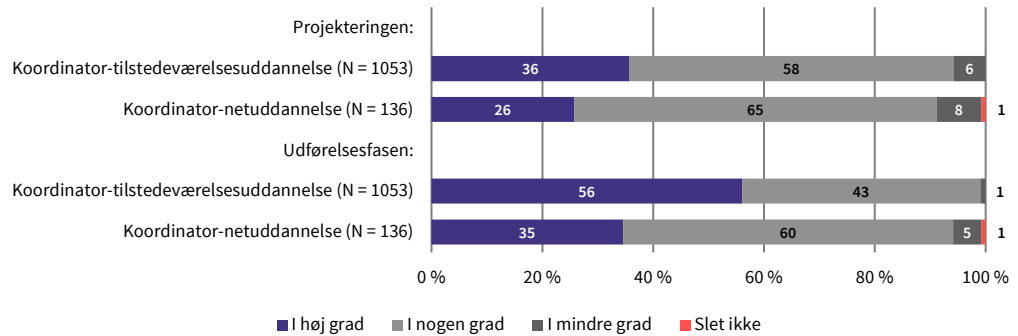

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.36

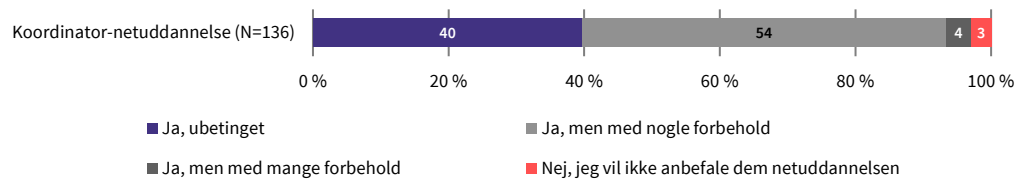
I hvilken grad har uddannelsen klædt dig på til at varetage arbejdsmiljøkoordineringen under henholdsvis projekteringen og udførelsesfasen?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

FIGUR 2.37

Vil du anbefale den netbaserede uddannelse til andre inden for din branche?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

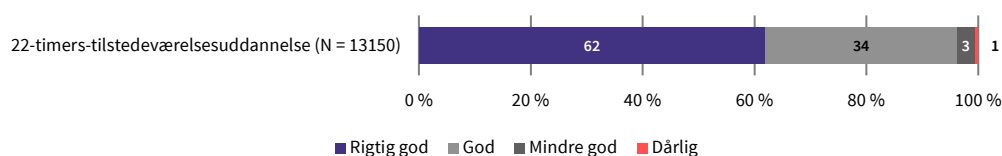
3 Bilag til kapitel 5

3.1 Uddannelserne for medlemmer af arbejdsmiljøorganisationen

3.1.1 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen

FIGUR 3.1

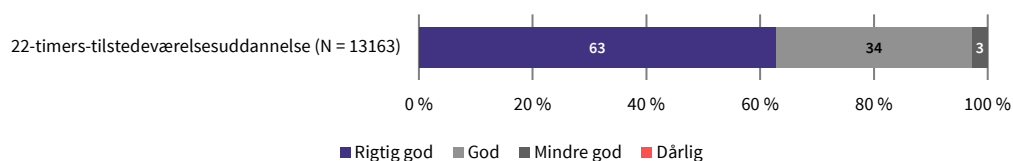
Hvordan synes du, underviseren har været til at skifte mellem oplæg og opgaver?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

FIGUR 3.2

Hvordan har dine muligheder i undervisningen været for at inddrage praktiske eksempler fra din eller andres arbejdspladser?

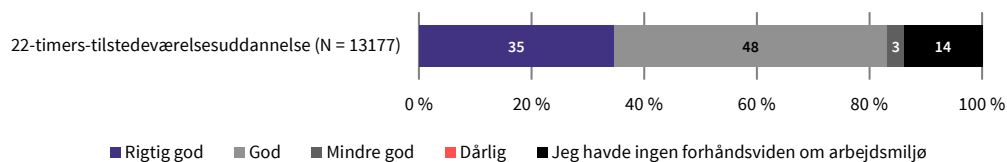

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.3

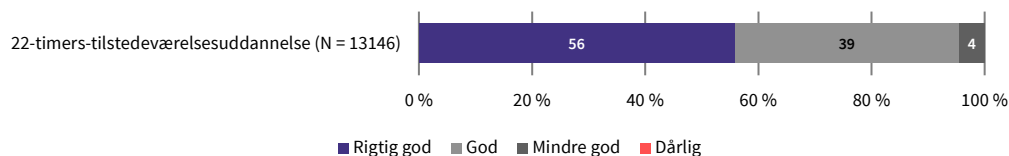
Hvordan har dine muligheder i undervisningen været for at bruge den viden, du på forhånd havde om arbejdsmiljø?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

FIGUR 3.4

Hvordan har dine muligheder i undervisningen været for at forbinde undervisningen med hverdagen på din arbejdsplads?

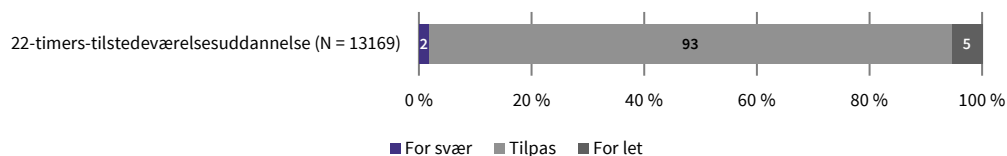

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.5

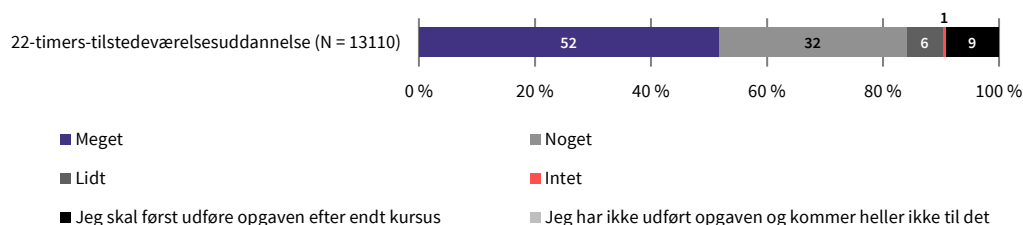
Hvor svær eller let var undervisningen?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

FIGUR 3.6

Hvor meget forventer du, at du vil kunne bruge erfaringer fra den obligatoriske praktiske opgave i dit arbejde som arbejdsmiljørepræsentant/arbejdsleder/koordinator?

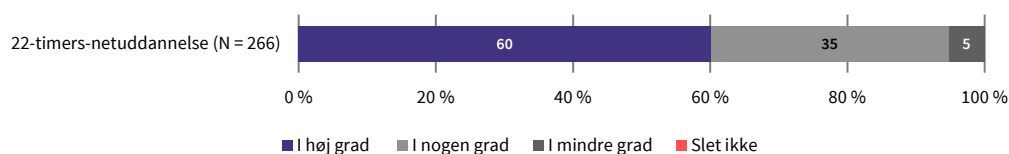
Kilde: Udbydernes optællinger, 2019

Note: 0,42% af kursisterne svarer, at de ikke har lavet og heller ikke regner med at komme til at lave den praktiske opgave. Denne andel fremgår ikke i figuren, da den er meget lille.

3.1.2 22-timers-netuddannelsen

FIGUR 3.7

I hvilken grad gav tilstedeværelsesundervisningen dig et overblik over indholdet i uddannelsen?

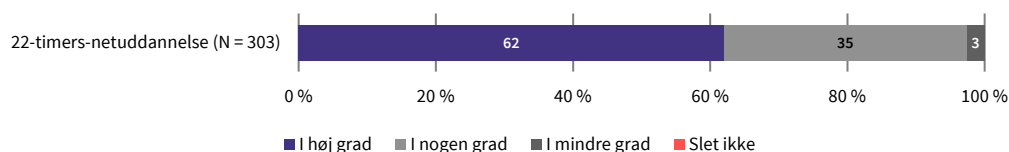

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.8

I hvilken grad gav tilstedeværelsesundervisningen dig et overblik over arbejdsmiljøområdet?

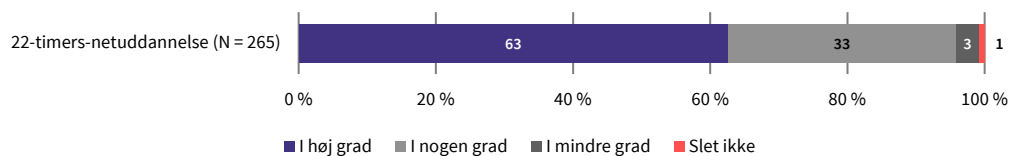

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.9

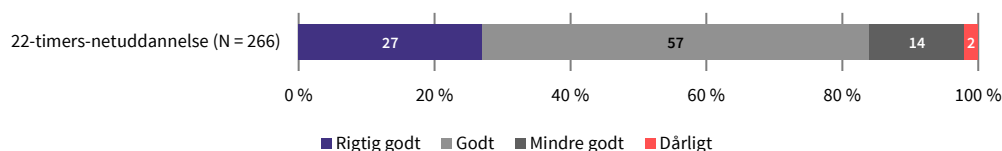
I hvilken grad var du klar til at gå i gang med netperioden af uddannelsen efter tilstedeværelsesundervisningen?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

FIGUR 3.10

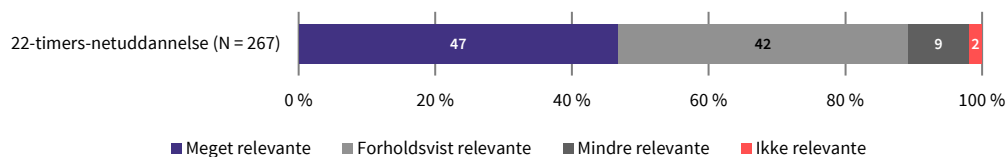
Hvordan fungerede aktivitetsplanen som ramme for netperioden?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

FIGUR 3.11

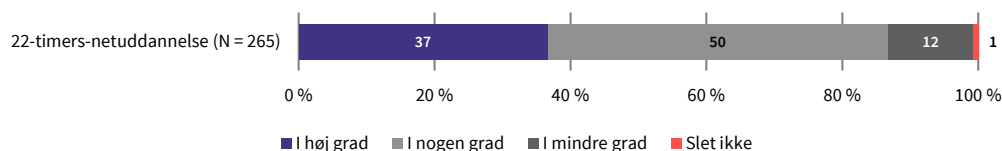
Hvor relevante synes du opgaverne i aktivitetsplanen var?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

FIGUR 3.12

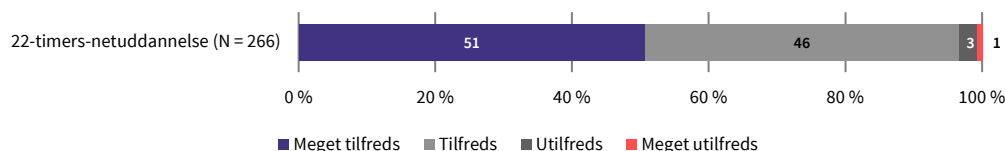
I hvilken grad var det klart for dig, hvad der skulle til, før opgaverne var løst tilfredsstillende?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

FIGUR 3.13

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med underviserens vejledning i løbet af netperioden?

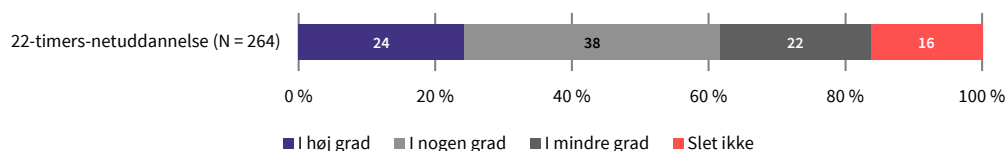

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.14

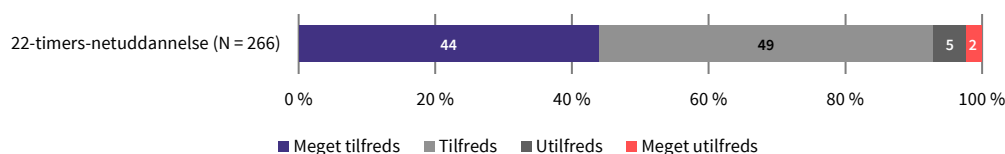
I hvilken grad har du drøftet opgaverne med arbejdsmiljørepræsentanten/arbejdslederen på din arbejdsplads?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

FIGUR 3.15

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med det undervisningsmateriale der anvendes på kurset?

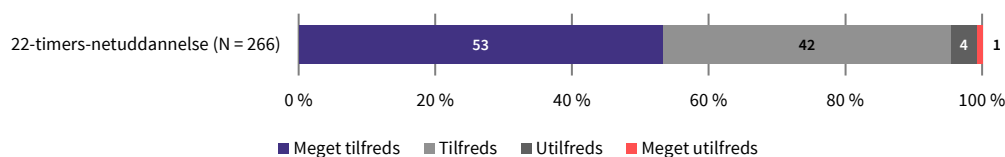

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.16

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med IT-systemets driftsstabilitet?

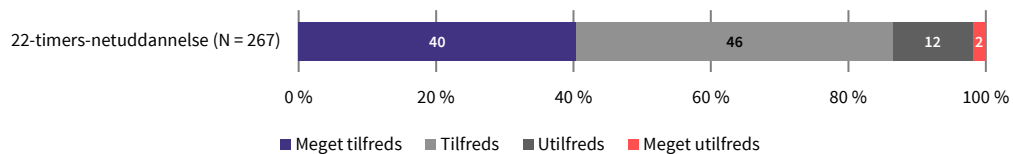

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.17

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med IT-systemets brugervenlighed?

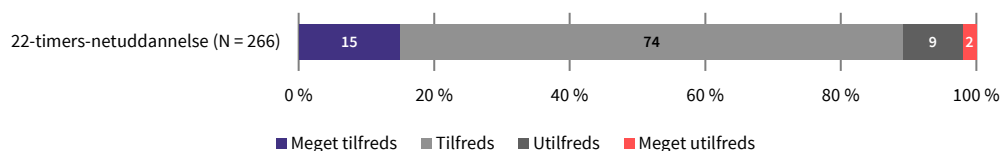

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.18

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med mulighederne for dialog med andre deltagere via IT-systemet?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

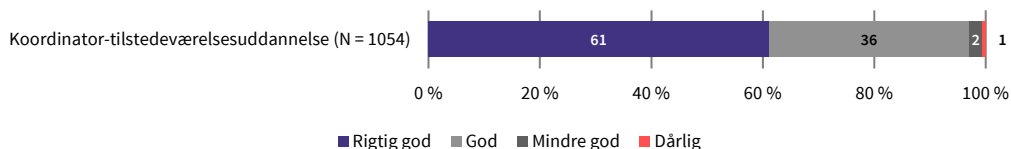
Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

3.2 Uddannelserne for koordinatører

3.2.1 Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

FIGUR 3.19

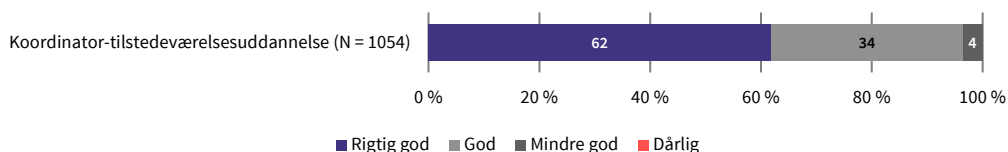
Hvordan synes du, underviseren har været til at skifte mellem oplæg og opgaver?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

FIGUR 3.20

Hvordan har dine muligheder i undervisningen været for at inddrage praktiske eksempler fra dit eller andres bygge- og anlægsprojekter?

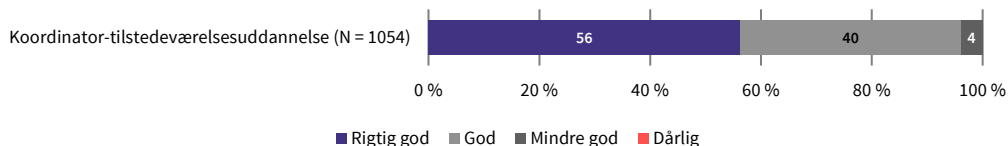

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.21

Hvordan har dine muligheder i undervisningen været for at bruge praktiske eksempler fra bygge- og anlægsområdet til at vise forskellige løsninger på arbejdsmiljøproblemer?

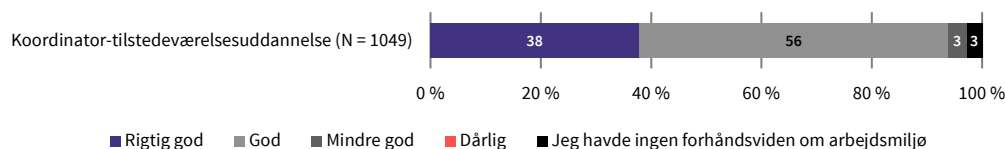

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.22

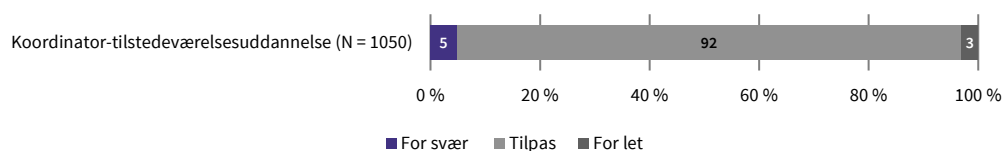
Hvordan har dine muligheder i undervisningen været for at bruge den viden, du på forhånd havde om arbejdsmiljø?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

FIGUR 3.23

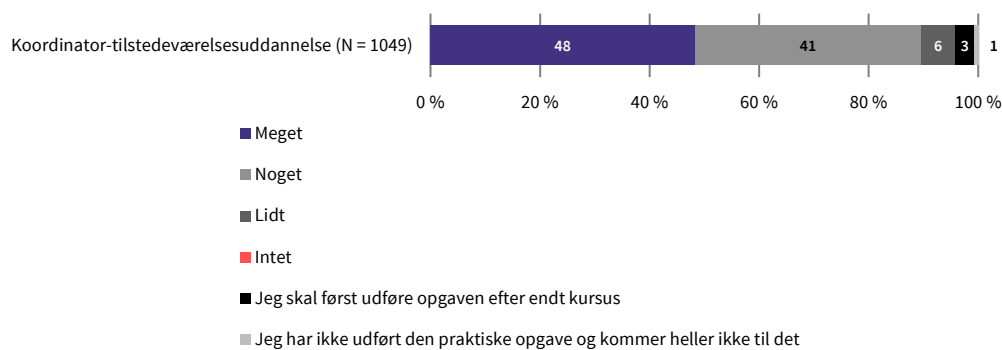
Hvor svær eller let var undervisningen?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

FIGUR 3.24

Hvor meget forventer du, at du vil kunne bruge erfaringer fra den obligatoriske praktiske opgave i dit arbejde som arbejdsmiljørepræsentant/arbejdsleder/koordinator?

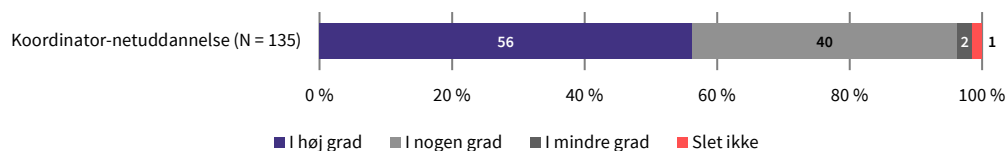

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

3.2.2 Koordinator-netuddannelsen

FIGUR 3.25

I hvilken grad gav tilstedeværelsesundervisningen dig et overblik over indholdet i uddannelsen?

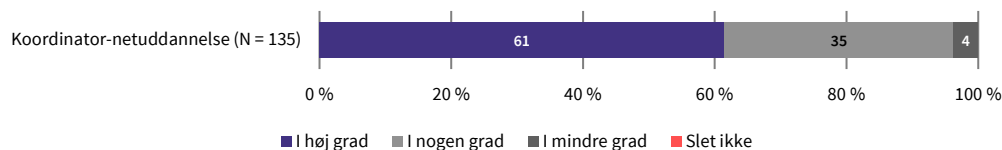

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.26

I hvilken grad gav tilstedeværelsesundervisningen dig et overblik over arbejdsmiljøområdet?

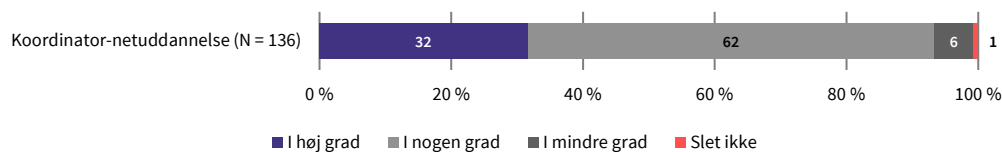

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.27

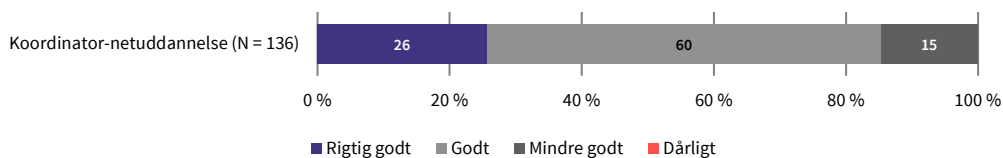
I hvilken grad var du klar til at gå i gang med netperioden af uddannelsen efter tilstedeværelsesundervisningen?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

FIGUR 3.28

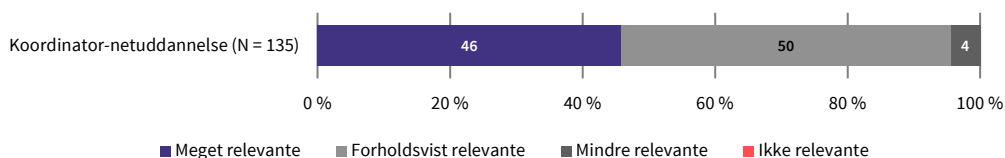
Hvordan fungerede aktivitetsplanen som ramme for netperioden?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

FIGUR 3.29

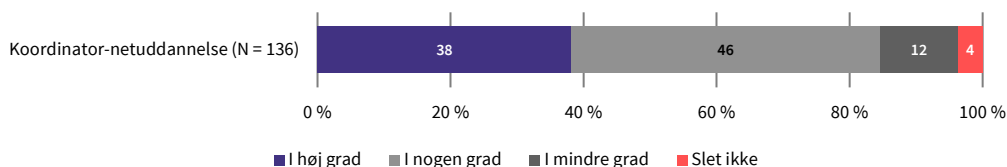
Hvor relevante synes du opgaverne i aktivitetsplanen var?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

FIGUR 3.30

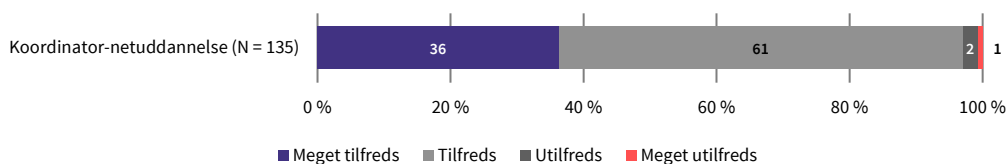
I hvilken grad var det klart for dig, hvad der skulle til, før opgaverne var løst tilfredsstillende?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

FIGUR 3.31

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med underviserens vejledning i løbet af netperioden?

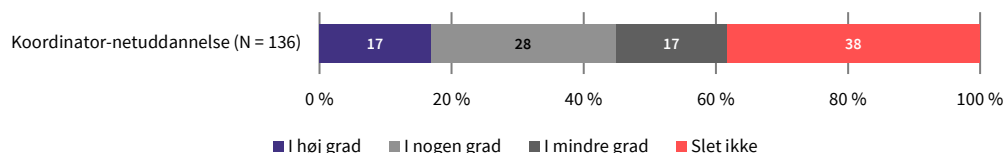

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.32

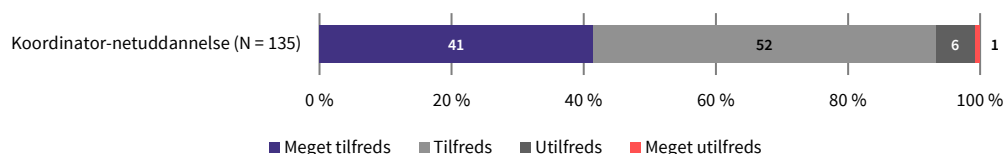
I hvilken grad har du drøftet opgaverne med arbejdsmiljørepræsentanten/arbejdslederen på din arbejdsplads?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

FIGUR 3.33

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med det undervisningsmateriale der anvendes på kurset?

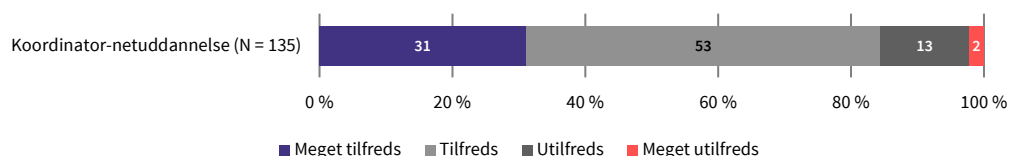

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.34

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med IT-systemets driftsstabilitet?

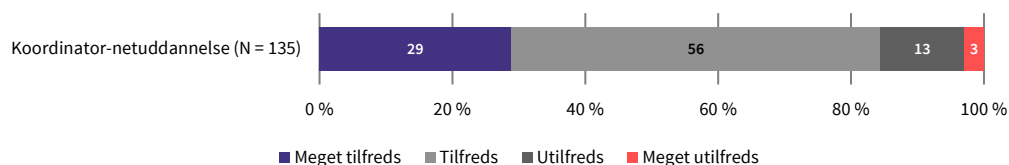

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.35

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med IT-systemets brugervenlighed?

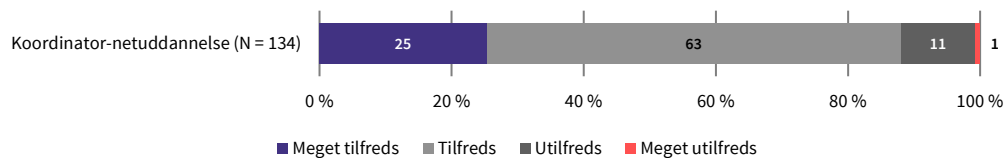

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.36

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med mulighederne for dialog med andre deltagere via IT-systemet?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2019.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

Evalueringsrapport 2019 Arbejds miljøuddannelserne

© 2020 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

ISBN (www) 978-87-7182-394-3

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør uddannelse og dagtilbud bedre. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

**2020 DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT**

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk